

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

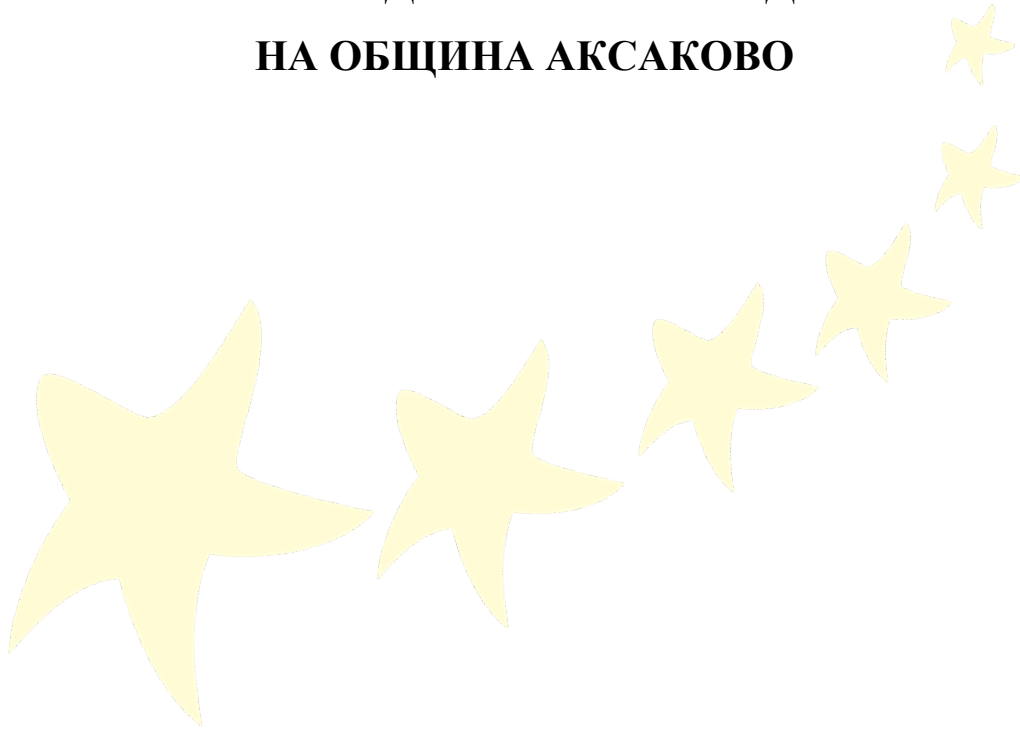
*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи“ по проект
„Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна
програма „Развитие на човешките ресурси“*

**ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ
ЗА СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ НА
ЕТНИЧЕСКИТЕ МАЛЦИНСТВА
ЗА ПЕРИОДА 2014 -2020 ГОДИНА
НА ОБЩИНА АКСАКОВО**

ГРАД ВАРНА, ЯНУАРИ 2015 Г.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА.....	4
СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ.....	6
СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ	9
ВЪВЕДЕНИЕ.....	10
1. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЕТНИЧЕСКИТЕ МАЛЦИНСТВА В ОБЩИНА АКСАКОВО.....	13
1.1.....	13
Обща характеристика на Общината.....	
1.2.....	24
Образование.....	
1.3.....	34
Здравеопазване. Социални дейности.....	
1.4.....	42
Жилищни условия.....	
1.5.....	48
Пазар на труда.....	
1.6.....	59
Дискриминация и върховенство на закона.....	
1.7. Култура и меди.....	64
1.8. SWOT анализ на социалното включване на етническите малцинства.....	68

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

2. ВИЗИЯ, ОСНОВАВАЩА СЕ НА 10-ТЕ ПРИНЦИПА НА ИНТЕГРАЦИЯ НА РОМИТЕ, ПРОУЧЕНИТЕ ПРАКТИКИ ОТ РАБОТНИТЕ ПОСЕЩЕНИЯ В ИСПАНИЯ И РУМЪНИЯ.....	75
3. ЦЕЛИ, ПРИОРИТЕТИ, МЕРКИ.....	78
4. МОНИТОРИНГ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО, ИНДИКАТОРИ ЗА РЕЗУЛТАТ И ВЪЗДЕЙСТВИЕ.....	92
4.1. Наблюдение на Стратегията.....	92
4.2. Оценка изпълнението на Стратегията и Плана.....	95
4.3. Актуализация на Стратегията.....	96
4.4. Индикатори за резултат и въздействие	97
5. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ДО 2020 г.	104
ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....	115
ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ.....	116

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник
"Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект
„Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна
програма "Развитие на човешките ресурси“*

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

АЗ - Агенция по заетостта

ВЕИ - Възобновяеми енергийни източници

ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ - Великотърновски университет „Св. Св. Кирил и Методий“

ГД "ГРАО" - Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване"

Дбж - Държавен бюджет

ДБТ - Дирекция "Бюро по труда"

ДСП - Дирекция социално подпомагане

ЕИВ - Етнически и интеграционни въпроси

ЕС - Европейски съюз

ЕФ - Европейски фондове

ЗЗДискр. - Закон за защита от дискриминация

КЗДискр. - Комисия за защита от дискриминация

МВР - Министерство на вътрешните работи

МЗ – Министерство на здравеопазването

МОМН - Министерство на образованието младежта и науката

МОН - Министерство на образованието и науката

НЗОК - Национална здравноосигурителна каса

НПО - Неправителствена организация

НСИ - Национален статистически институт

НФ - Национални фондове

ОбБж - Общински бюджет

ОДЗ - Общинско, обединено детско заведение

ОДК - Общински детски комплекс

ООН - Организацията на обединените нации

ОП - Оперативна програма

ОПАК - Оперативна програма "Административен капацитет"

ОПОС - Оперативна програма "Околна среда"

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

ОПР - Общински план за развитие

ОПРЧР - Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"

ОССЕИВ - Областен съвет за сътрудничество по етническите и интеграционни въпроси

ПП „Златни пясъци” – Природен парк „Златни пясъци”

ППИ - Полово предавани инфекции

ПРСР – Програма за развитие на селските райони

ПС “Батова” – Помпена станция „Батова”

РЗОК - Районна здравноосигурителна каса

РИО - Регионален инспекторат по образованието

РИОКОЗ - Регионална инспекция за опазване и контрол на общественото здраве

РПУ - Районно полицейско управление

РЦЗ - Регионален център по здравеопазване

СИП - Свободно избираеми предмети

СОУ - средно общообразователно училище

СПИН - Синдром на придобита имунна недостатъчност

УСПЕХ - Училище за себеутвърждаване и подготовка за европейски хоризонти

ХИВ - Човешки имунно дефицитен вирус

ЦДГ - целодневна детска градина

ЦНСТ - Център за настаняване от семеен тип

CRC - Комисия по правата на детето

SWOT – Силни и слаби страни, възможности и заплахи

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ

Фигура 1. Население на Община Аксаково по населени места (*Източник: ГД ”ГРАО”*).

Фигура 2. Население по пол, община Аксаково (*Източник: НСИ*).

Фигура 3. Диференциация на населението по трудоспособност (*Източник: НСИ,
Преброяване 2011 г.*).

Фигура 4. Динамика на раждаемостта (*Източник: НСИ*).

Фигура 5. Динамика на смъртността (*Източник: НСИ*).

Фигура 6. Естествен прираст на община Аксаково (*Източник: НСИ*).

Фигура 7. Механичен прираст на община Аксаково (*Източник: НСИ*).

Фигура 8. Население по етническа група в община Аксаково (*Източник: НСИ, Преброяване
2011 г.*).

Фигура 9. Етническа структура на населението в Община Аксаково по населени места
(*Източник: НСИ, Преброяване 2011г.*).

Фигура 10. Етническа структура на населението за страната, област Варна и община
Аксаково (*Източник: НСИ, Преброяване 2011 г.*).

Фигура 11. Степен на завършено образование в област Варна (*Източник: НСИ, Преброяване
2011 г.*).

Фигура 12. Обща структура на лицата на завършеното образование в община Аксаково.
(*Източник: НСИ, Преброяване 2011 г.*).

Фигура 13. Брой деца в образователните заведения в община Аксаково (*Източник:
Общинска администрация Аксаково*).

Фигура 14. Структура на завършеното образование по населени места (*Източник:НСИ
,2011г.*).

Фигура 15. Структура по основни етнически групи и степен на завършено образование в
община Аксаково (*Източник: НСИ, Преброяване 2011 г.*).

Фигура 16 Структура по основни етнически групи и степен на завършено образование за
община Аксаково и за страната (*Източник: НСИ, Преброяване 2011 г.*).

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси“*

Фигура 17. Относителен дял на участвалите във форми на социално включване (Източник: *Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково, Май 2014г.*).

Фигура 18. Относителен дял на участвалите в курсове за обучение, след завършване на степен на образование” (Източник: *Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково, Май 2014г.*).

Фигура 19. Брой членове в семейство (Източник: *Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково, Май 2014 г.*).

Фигура 20. Брой обитавани стаи (Източник: *Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково, Май 2014 г.*).

Фигура 21. Съответствие между броя на стаите и броя на членовете в семейството. (Източник: *Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково, Май 2014 г.*).

Фигура 22. Разпределение на отговорите на въпроса „Кое липсва във Вашето жилище?” (Източник: *„Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково, Май 2014 г.”*).

Фигура 23. Средногодишен брой на заетите по трудово и служебно правоотношение в община Аксаково (Източник: *Дирекция “Бюро по труда”-Варна*).

Фигура 24. Средногодишен брой на заетите по икономически сектори (Източник: *Териториално статистическо бюро –Варна*).

Фигура 25. Безработица в проценти (Източник: *Дирекция “Бюро по труда”-Варна*).

Фигура 26. Образователна структура на безработицата (Източник: *Териториално статистическо бюро –Варна*).

Фигура 27. Безработица по възраст (Източник: *Териториално статистическо бюро –Варна*)

Фигура 28. Коефициент на заетост и безработица и относителен дял на икономически неактивните лица по етническа принадлежност на населението в община Аксаково от 15 до 64 навършени години (Източник: *НСИ*).

Фигура 29. Отговори на въпроса ”Какъв труд упражнявате?” на анкетираните в община Аксаково (Източник: *Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково, Май 2014 г.*).

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

Фигура 30. Дял в (%) от общо предоставените услуги от социалните медиатори към община Аксаково за периода септември – декември 2014 г. (*Източник: Доклади за осъществените дейности по предоставяне на общинска социална услуга „Консултиране и помощ за социално включване” от социалните медиатори към община Аксаково.*)

Фигура 31. Средна годишна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение в община Аксаково (*Източник: НСИ.*)

Фигура 32. Разпределение на отговорите на въпроса към анкетираните в община Аксаково „Какъв е дохода ма вашето домакинство?” (*Източник: „Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково, Май 2014 г.”.*)

Фигура 33. Разпределение на отговорите на въпроса към анкетираните в община Аксаково „От какво се формира дохода на вашето домакинство?” (*Източник: „Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково, Май 2014г.”.*)

Фигура 34. Проучване за дискриминация (*Източник: Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково, Май 2014 г.*)

Фигура 35. Причини да не се съобщи за случаи на дискриминация (*Източник: Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково, Май 2014 г.*)

Фигура 36. Осведоменост за нормативен акт, закон забраняващ дискриминацията (*Източник: Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково, Май 2014г.*)

Фигура 37. Били ли сте жертва на престъпление през последните 12 месеца? (*Източник: Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково, Май 2014г.*)

Фигура 38. Териториалното разпределение на читалищата по общини и вид населено място в област Варна (*Източник: НСИ.*)

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ

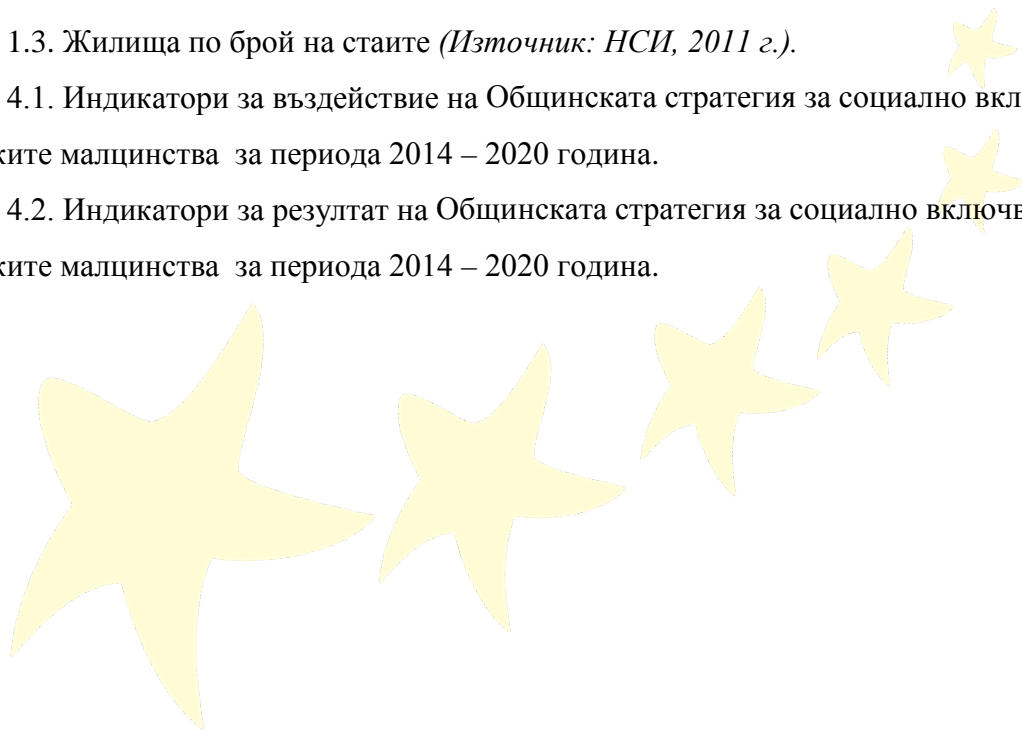
Таблица 1.1. Резултати от дейностите на социалните медиатори (*Източник: Доклади за осъществените дейности по предоставяне на общинска социална услуга „Консултиране и помощ за социално включване” от социалните медиатори към община Аксаково*).

Таблица 1.2. Брой жилища според помещенията и полезната площ в кв. м. (*Източник: НСИ, 2011 г.*).

Таблица 1.3. Жилища по брой на стаите (*Източник: НСИ, 2011 г.*).

Таблица 4.1. Индикатори за въздействие на Общинската стратегия за социално включване на етническите малцинства за периода 2014 – 2020 година.

Таблица 4.2. Индикатори за резултат на Общинската стратегия за социално включване на етническите малцинства за периода 2014 – 2020 година.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” за периода 2014-2020 година на община Аксаково (Стратегията) е разработена от сдружение „Регионална агенция за предприемачество и иновации – Варна” (РАПИВ), по договор № 318/19.08.2014 г. с община Аксаково, по проект „Партньорство за равни възможности” (договор №BG051PO001-7.0.07-0049-C0001, по ОП „Развитие на човешките ресурси”). Стратегията формулира политиките за социална интеграция на тези етнически групи от населението, приложими на общинско ниво, като анализира европейските, държавните, регионални и местни политики в основните сфери на социално-икономическия живот и ги привежда към местните условия и потребности на етнически общности за новия планов седемгодишен период.

Рамката на Стратегията се базира на наличния потенциал на община Аксаково, определен от ситуационния анализ на настоящото състояние и перспективите за развитие, както и политиките, залегнали в актуалните европейски, национални, регионални и областни стратегии за интеграция на етническите малцинства.

Структурата на общинската Стратегия за социално включване на етнически малцинства е разработена според изискванията на Техническата спецификация към договор № 318/19.08.2014 г. Общинската стратегия обединява следните основни части – анализ, оценка, стратегическа и финансово-индикативна част и набор от инструменти за реализация, наблюдение и актуализация на Стратегията. Всяка част е логически обвързана и е хронологично и смислово продължение на предходната част.

Анализ на състоянието на етническите малцинства на община Аксаково. Анализът включва географската, историческата и културната характеристика, проследени са закономерностите във функционално-пространственото развитие, социалното, икономическото и демографското състояние на Общината. Разработването на анализа се базира на официална статистическа информация и становища от институции, експерти и стратегически документи в Общината и региона. Анализът отразява настъпилите промени по

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

отношение на икономическото, социалното и демографското развитие на общината през периода 2007-2013 г.. Анализът включва следните основни компоненти:

- ✓ Обща характеристика на общината;
- ✓ Образование;
- ✓ Здравеопазване. Социални дейности;
- ✓ Жилищни условия;
- ✓ Пазар на труда;
- ✓ Дискриминация и върховенство на закона;
- ✓ Култура и медии;
- ✓ SWOT-анализ.

Визията за социално включване на етнически малцинства. Въз основа на анализа са идентифицирани икономическите, социалните и демографските проблеми. Направени са съответните изводи и са посочени тенденциите за възможностите за социално включване на етническите малцинства от Общината на базата на вътрешния ѝ потенциал и условия за развитие. Определена е визията и главната цел.

В цели, приоритети и мерки са формулирани специфичните цели, приоритетите за социално включване и мерките за реализиране. Осъществено е балансирано формулиране на аргументирани, изпълними и съответстващи на местните ресурси и специфика предложения, включващи компоненти от SWOT анализа, проследените обществени потребности и препоръки, заедно с насоките на стратегическите документи от по-високо ниво.

Мониторинг на изпълнението, индикатори за резултат и въздействие. Предмет на наблюдение е изпълнението на целите и приоритетите на Общинската стратегия за социално включване на етническите малцинства, съгласно определените индикатори. Системата за наблюдение и оценка обхваща източниците, начините и периодичността за събиране, обработка и анализиране на информация; индикаторите за наблюдение и оценка; органите за наблюдение, организацията и методите на тяхната работа; системата на докладване и осигуряване на информация и публичност. Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на общинската Стратегия, въз основа на събраната обективна информация и данни, отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

интегриране по физически и финансови характеристики. За целите на Стратегията се използват два вида индикатори:

- индикатори за резултат;
- индикатори за въздействие.

Индикаторите за наблюдението и оценката на изпълнението на Стратегията до 2020 г. са посочени в матрица на индикаторите, за да се осигури необходимата информация за процеса на наблюдение за всеки индикатор. В матрицата са посочени мерните единици, в които се измерват, източниците на информация, периодичността на събирането на информация, базовата стойност за отчитане изменението на всеки от индикаторите, както и целевата стойност, която се очаква да бъде достигната в края на периода на действие на Общинската стратегия.

План за действие до 2020 г. Програмата за реализация на Общинската стратегия за социално включване на етническите малцинства през периода 2014-2020 г. осигурява вътрешната и външната съгласуваност на факторите на развитието и ресурсите за реализация на Стратегията, на основата на целите и приоритетите за развитие на Общината. С Плана се определя пакета от дейности за реализация на целите и приоритетите за развитие на Общината до 2020 г., съответните финансови ресурси, структурите отговорни за управление и периода на изпълнение. Източниците за финансиране, предвидени за реализация на приоритетите на Плана, включват три групи финансови източници:

- местни публични източници;
- външни публични източници;
- частни финансови източници.

Общинската стратегия за социално включване на етническите малцинства се състои от:

- Визия;
- Главна цел;
- 6 приоритета;
- 23 специфични цели;
- 135 мерки.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма „Развитие на човешките ресурси”

1. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЕТНИЧЕСКИТЕ МАЛЦИНСТВА В ОБЩИНА АКСАКОВО.

1.1. Обща характеристика на Общината.

Община Аксаково се намира в Североизточна България, област Варна. В състава ѝ влизат 23 населени места с център гр.Аксаково. Общината граничи със седем общини: Варна, Белослав, Аксаково, Суворово, Вълчи дол, Добрич и Балчик. Има излаз на Черно море. Уникалното ѝ разположение благоприятства икономическото, социалното и екологично развитие на Общината.

Релеф. Общата площ на територията на община Аксаково е 460 536 дка. Основната част от територията е заета от Добруджанското и Франгенското плата. Селищната мрежа е разположена на платата и малка част - по долината на Батова. Единствено гр. Аксаково и гр. Игнатиево са разположени в най ниската част на Добруджанското плато, там където релефът се успокоява и преминава във Варненската низина.

Климатични условия. Климатът на източната и южната част на Общината, където са и най - ниските ѝ терени (по крайбрежието на морето и Варненското езеро) се проявява като морски. В останалите части от територията - Франгенското и Добруджанското плата климатът е умерено-континентален. Средногодишните температури на въздуха в крайбрежната Черноморска част от общината са около 12 градуса, като на височинната част на платата тя е по - ниска - около 11 градуса. Преобладават ветрове със северна и западна компонента.

Водните ресурси на територията на Общината са незначителни. В Черно море директно се вливат р.Батова и р.Осеновска. Във Варненското езеро се вливат Харамийското дере и Игнатиевското дере. Река Суха се влива в р. Дунав.

На територията на общината са изградени 5 язовира: “Крумово” – с.Крумово; “Засмяно” – с.Засмяно; “Осеново” – с.Осеново; “Л. Каравелово” – с.Л. Каравелово; “Ботево” – с.Ботево.

На територията на Общината има и дълбоки сондажи с термална вода – температура от 30 до 50 С°. От тях за питейно водоснабдяване е използван известно време само този при ПС “Батова”, но поради високото съдържание на сероводород той е изключен от системата.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи“ по проект
„Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна
програма „Развитие на човешките ресурси“*

Почви. Поземлените ресурси на община Аксаково са добри, както в количествено и структурно отношение, така и в качествено отношение. Почвообразуващите скали в района са предимно глинест лъос и по-малко типичен лъос, върху които са образувани предимно излужени черноземи, карбонатни черноземи и чернозем-смолници, които се характеризират с по-високо количество хумус (3.4%) и по - тежък механичен състав.

Поземлените ресурси са важна предпоставка за развитието на селското и горското стопанство, туризма и рекреацията. Земеделските територии заемат общо 313 200 дка, като относителния им дял е по-висок от средния за страната (58.7%). Потенциалите на земеделските земи се оценяват като предпоставка за приоритетите в развитието на Общината, един от които е свързан с формирането на модерен аграрен сектор. Обработваемата земя в земеделските територии е с обща площ 255 596 дка. Горските територии с площ 114 810 дка заемат 24.9% от територията на Общината, което е по-нисък % от средния за страната (33.6). Населените места и другите урбанизирани територии заемат 23 800 дка площ (5.2% при средно за страната 5.0%).

Гори. На територията на Общината има 115 730 дка горски фонд, който заема 24.52% от територията на община Аксаково. Горският фонд се състои от стопански и специални гори. Специалните гори са представени от Природен парк „Златни пясъци“ – намира се в най-източната част от територията на общината. Обявен е за защитена природна територия през 1943 г..

Биологичното разнообразие. Флората на ПП "Златни пясъци" включва около 500 вида висши растения. Сред тях най-голямо значение имат редките, застрашените и защитените видове, които за територията на парка са общо 21 вида. Срещат се два вида земноводни, 8 вида влечуги, 78 вида птици и 25 вида бозайници.

Демографски характеристики. Населението живеещо на територията на Община Аксаково според преброяването 2011 г. е 20 426 жители.

На фигура 1 е представено изменението на броя на населението на община Аксаково за периода 2007-2013 г. по населени места. При направено сравнение с броя на населението през 2007 г. се бележи увеличение с 1 748 човека. Това показва, че на територията на Общината, тенденцията е различна от характерната за цялата страна отрицателна промяна на

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

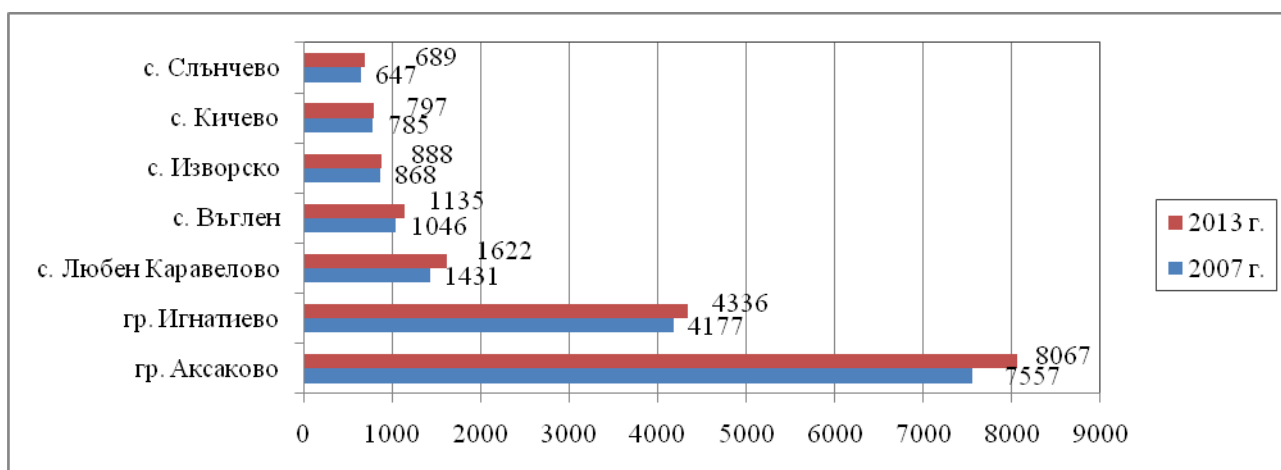
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

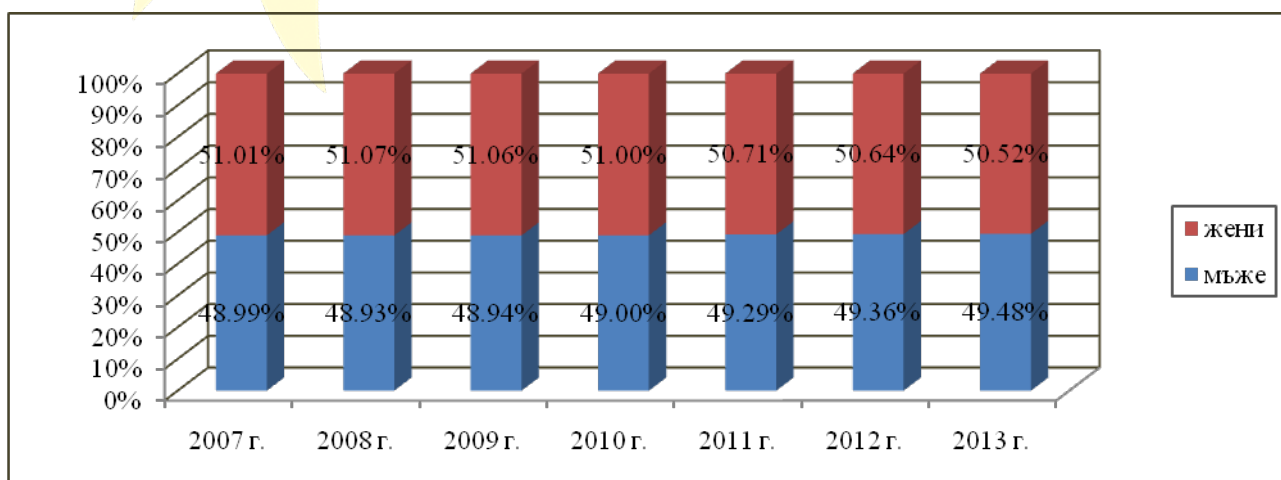
„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник
"Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект
„Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна
програма "Развитие на човешките ресурси“

демографската структура на населението. Причината е във все повече заселващите се хора в Общината. В град Аксаково живее 41% от населението на Общината. Поради близостта на град Аксаково до град Варна се наблюдава тенденция за задържане и увеличаване на населението, докато в по отдалечените селища се запазва тенденция на намаляване на броя на жителите. Графиката показва, че броя на населението се запазва относително постоянен като причината за това е развиването на промишлеността и запазване на заетостта.

Фигура 1. Население на Община Аксаково по населени места (Източник: ГД "ГРАО")

Структурата на населението по пол (фиг. 2) за периода 2007 - 2013 г. бележи тенденция към слабо нарастване на съотношението мъже/жени – от 48.99% до 49.48% в полза на мъжете спрямо 51.01% - 50.52% за жените.

Фигура 2. Население по пол, община Аксаково (Източник: НСИ)

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

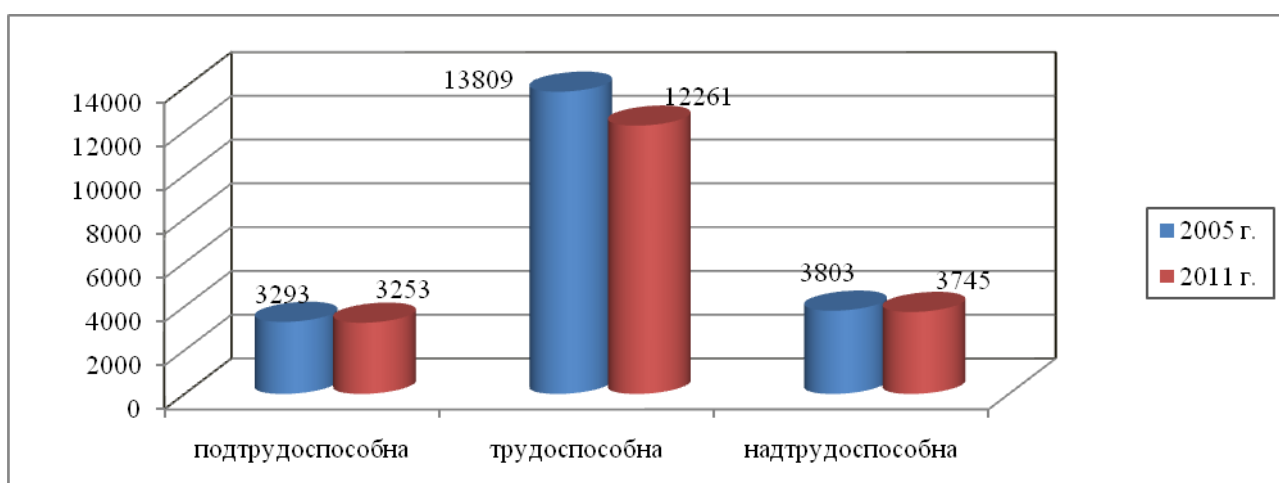
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

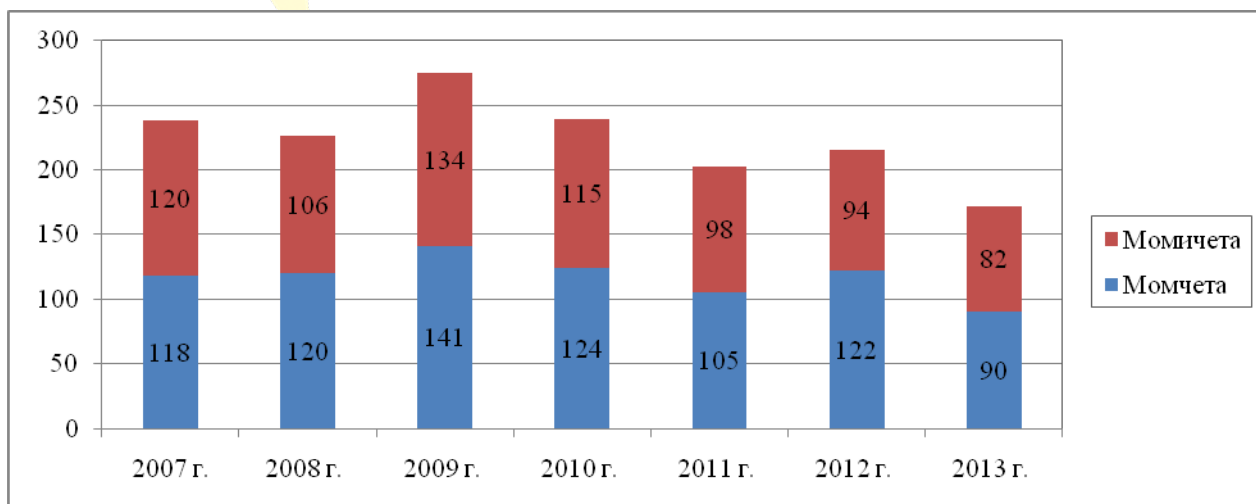
„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник „Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи“ по проект „Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“

Над 60% от населението е във възрастова група 20-64 г.. За разлика от тенденцията за застаряване на населението в страната, в Общината населението под трудоспособна възраст и над трудоспособна възраст има почти равни стойности, като превес има населението над трудоспособна възраст (фиг. 3). Населението под, във и над трудоспособна възраст според данни от Преброяването 2011 г. за Община Аксаково е относително постоянно.

Фигура 3. Диференциация на населението по трудоспособност (Източник: НСИ, Преброяване 2011 г.)

Естествен прираст. Разглеждайки динамиката на раждаемостта за периода 2007 – 2013 г. (фиг. 4) е характерно, че в началото на периода раждаемостта е висока, като най-висока е през 2009 г. след което започва да намалява, като има известно покачване през 2012г..

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

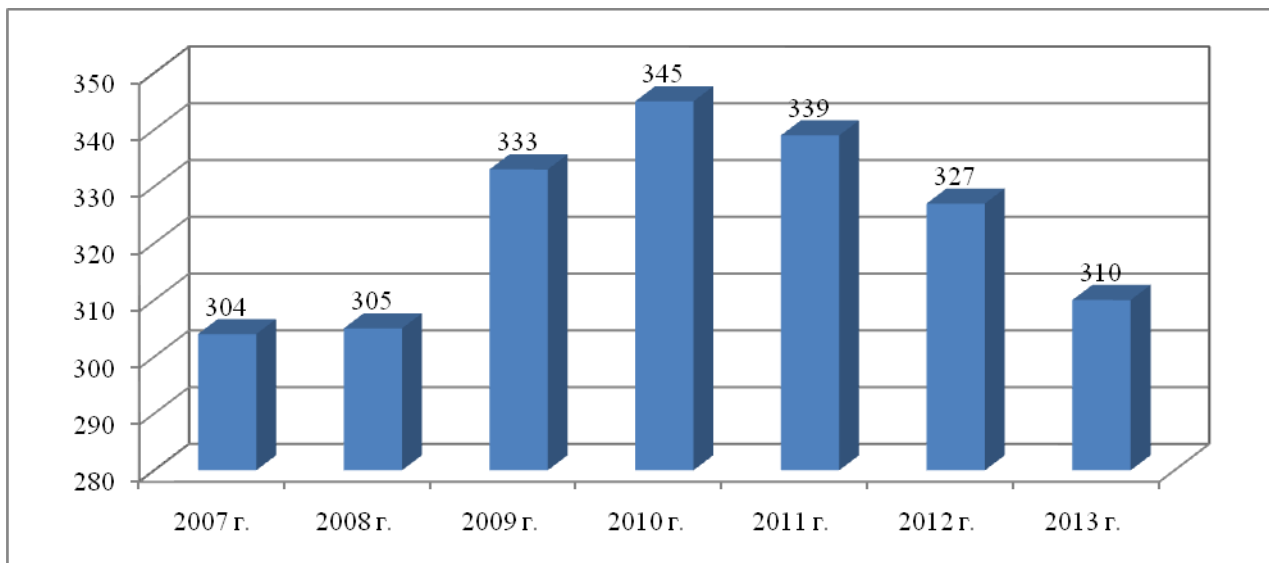

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник „Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект „Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”

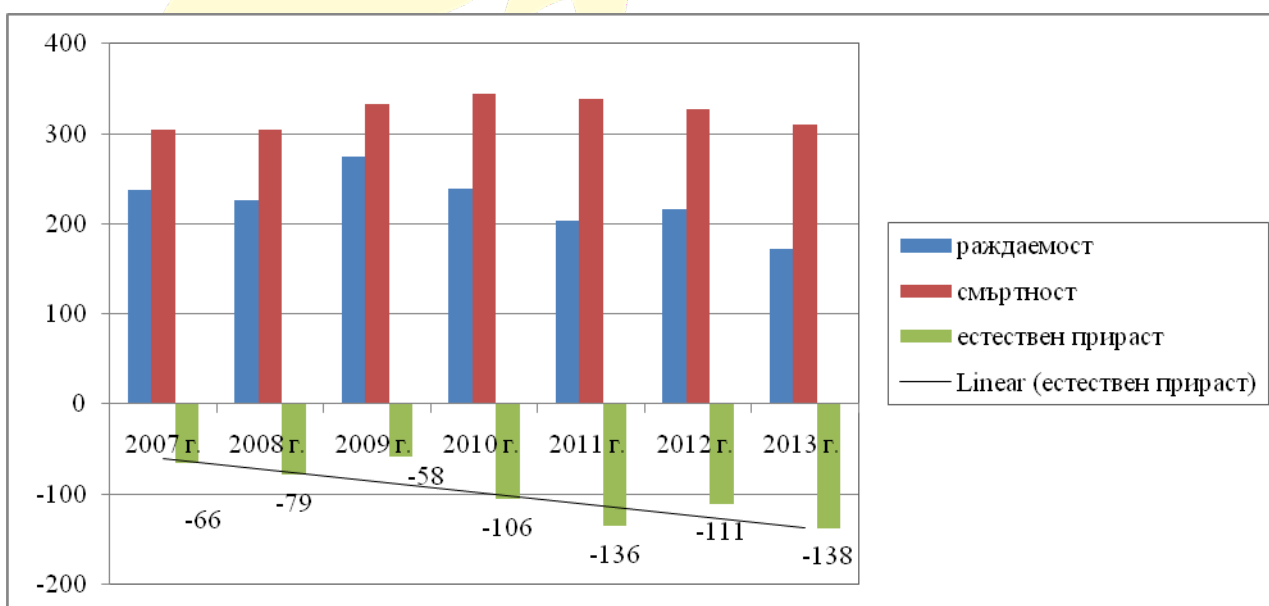
Фигура 4. Динамика на раждаемостта (Източник: НСИ)

За анализираният период 2007 – 2013 г. най-висока е смъртността през 2010 г. (345 души) (фиг. 5).

Фигура 5. Динамика на смъртността (Източник: НСИ)

За периода 2007-2013 г. се наблюдава една постоянна тенденция на увеличаване на отрицателния естествен прираст и застаряване на населението (фиг. 6), което води до сериозни проблеми в различните сфери на живота.

Фигура 6. Естествен прираст на община Аксаково (Източник: НСИ)

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

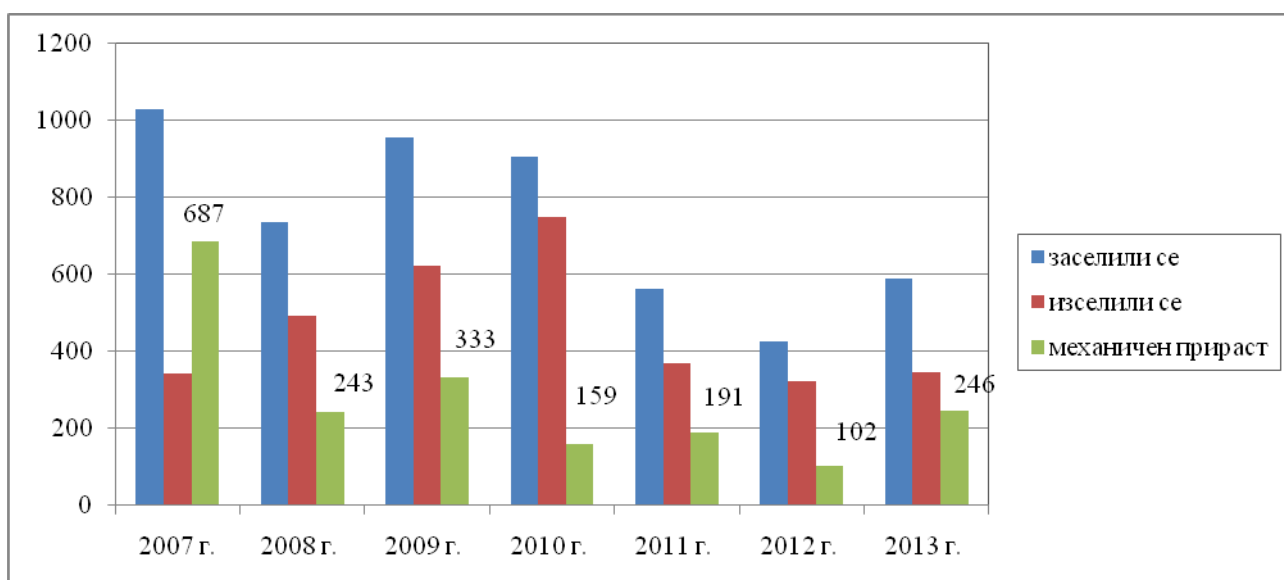
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник
"Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект
„Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна
програма "Развитие на човешките ресурси“

Механичен прираст. За количествените изменения в броя на населението, за формирането на трудовите ресурси, за тяхното разпределение и преразпределение на територията на областта има съществено значение развитието на миграционните процеси. Според данни от НСИ за периода от 2007-2013 г. коефициентът на механичен прираст за Общината е положителен (фиг. 7). Тоест заселилите се са повече от изселилите се. Стойности на този показател, показват, че Общината е създала необходимите условия за задържане на човешкия ресурс на територията ѝ.

Фигура 7. Механичен прираст на община Аксаково (Източник: НСИ)

Етническа структура. Анализ на основните демографски характеристики на населението по етническа принадлежност е извършен на база данни от Преброяване на населението проведено през 2011 г.. В анкетите е включен въпрос за самоопределяне на етническата принадлежност на населението и отговора на този въпрос е доброволен. Етническият състав на населението по данни от последното преброяване през 2011 г. е представен на фигура 8.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

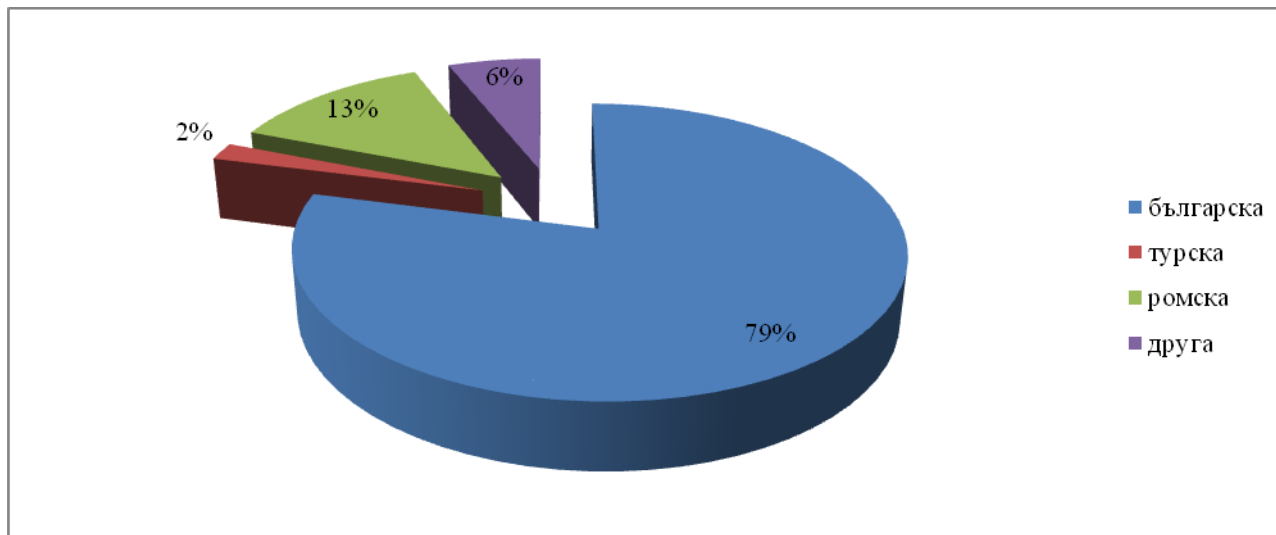
„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма „Развитие на човешките ресурси”

Фигура 8. Население по етническа група в община Аксаково (Източник: НСИ, Преброяване 2011 г.)

Преобладаващото население на Общината по етнически състав се е самоопределило като българско – 79%, следвано от лица от ромски произход – 13%, от турски произход – 2%. Относителният дял на лицата самоопределили се към етническите малцинства в община Аксаково е висок - 21%, като този процент на ниво област Варна е 13%, а на национално ниво – 15%.

В анализа на ситуацията в Областната стратегия за развитие на социалните услуги за област Варна 2011-2015 като най-голяма уязвима етническа общност в Областта е посочена ромската. Етническите малцинства са съсредоточени в малките населени места, което е предпоставка за социална изолация. Българските граждани от ромски произход и гражданите в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация, населяват предимно гр.Игнатиево, с.Изворско, с.Любен Каравелово и с.Слънчево (фиг. 9), които представляват 32% от населението на Общината. Според данни от последното преброяване 2011 г., 70% от населението в с.Любен Каравелово са роми, в с.Изворско 68%, в гр.Игнатиево е висок процента на етническите малцинства - 36%, като от тях 14% са роми.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

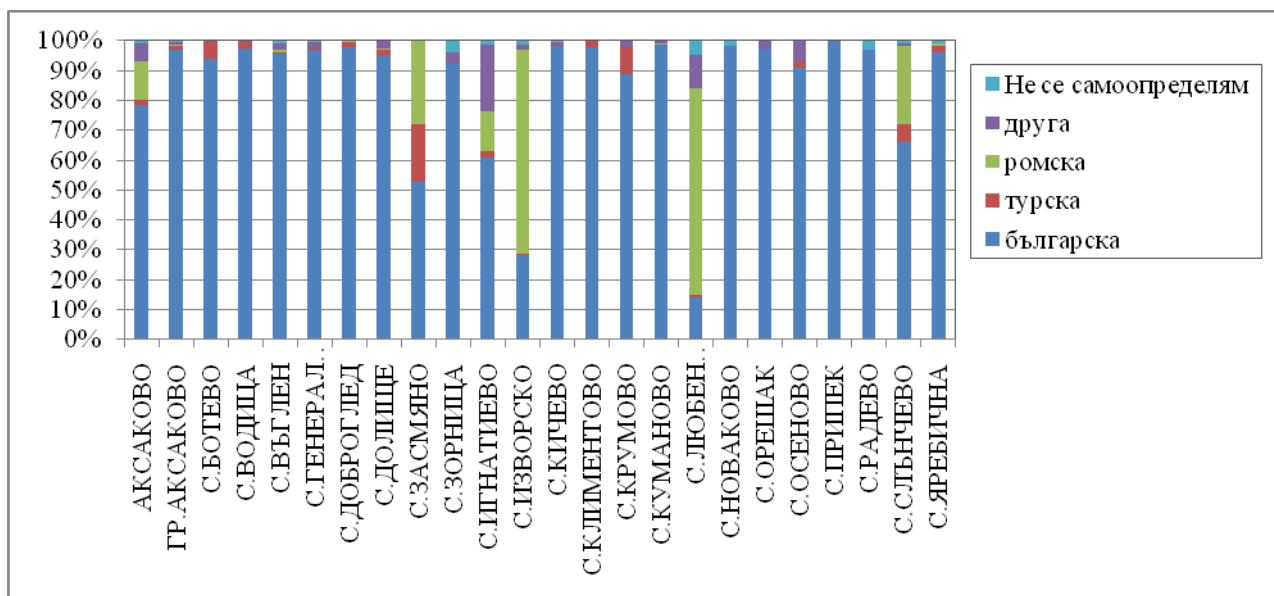
„Партньорство за равни възможности“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

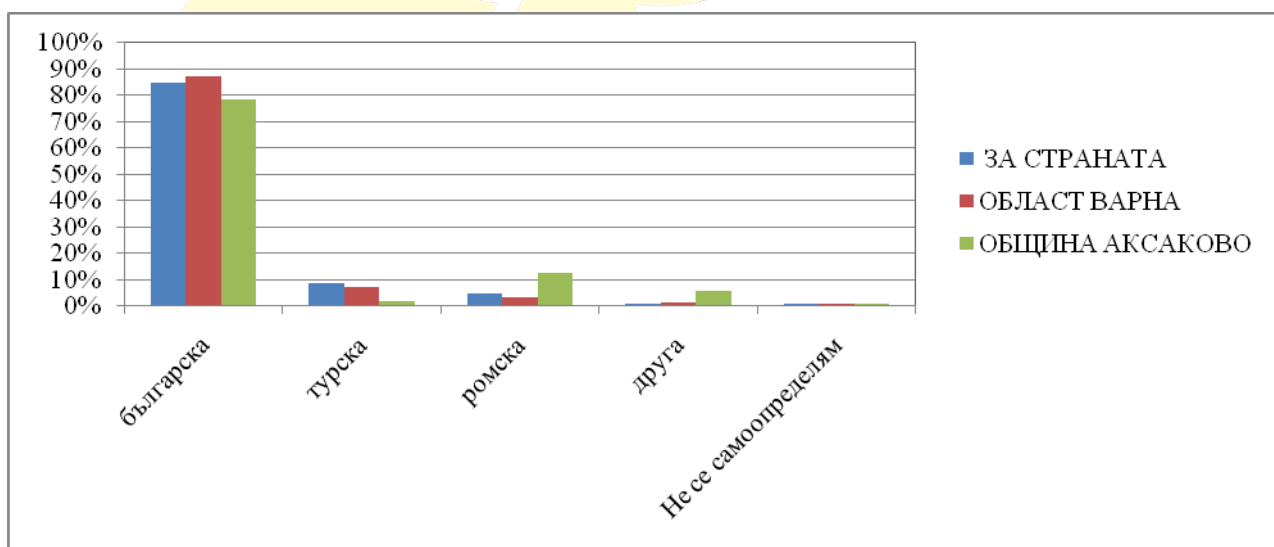
Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник „Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи“ по проект „Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“

Фигура 9. Етническа структура на населението в Община Аксаково по населени места (Източник: НСИ, Преброяване 2011г.)

От сравнението на етническата структура на национално, областно и общинско ниво (фиг. 10) се вижда, че съществена разлика в етническата структура на община Аксаково има при самоопределилите се български граждани като принадлежащи към ромската етническа група и други етнически групи.

Фигура 10. Етническа структура на населението за страната, област Варна и община Аксаково (Източник: НСИ, Преброяване 2011 г.)

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

Майчин език. Българският език е майчин за 78%, турският за 1.7%, ромският за 4.99% от отговорилите на доброволния въпрос лица по време на преброяването през 2011 г. Като друг майчин език, освен български, турски и ромски, в община Аксаково са посочили 14.5%, което е най-високият процент в областта.

Вероизповедание. Лицата, самоопределили се към източноправославното християнско вероизповедание са най-голяма група в община Аксаково (85.7%), спрямо другите общини от област Варна.

Местната икономика.

Икономиката в Община Аксаково се определя от следните отрасли: търговия, селско стопанство, преработваща промишленост, транспортиране и складиране, строителство. През периода 2007 – 2013 г. най-голям дял по брой на активните фирми се пада на отрасъл „Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети” - 33%, следван от броя предприятия в „Селско, горско и рибно стопанство” - 23%, „Преработваща промишленост” - 8% и за разлика от другите общини от Варненска област, в община Аксаково добре се развиват „Транспорт, складиране и пощи” - 6%, както и „Операции с недвижими имоти” - 6%

Промислеността е отрасъл, който се утвърждава на територията на Общината.

Поради близостта до Варна, община Аксаково е атрактивно място, в което фирми с различен предмет на дейност откриват свои бази или стартират свои проекти. Инвеститорите са от всички браншове - от хранително-вкусовата промишленост, месопреработвателната промишленост, леката промишленост, екологични производства, производството на строителни материали. На територията на община Аксаково са застъпени малки и средни предприятия в областта на изкупуването и преработката на селскостопанска продукция /кланици, колбасарници, производство на кисело мляко/, бетонови разтвори, производство на мебели, перилни препарати и др..

Съпътстващи производства на туристическите комплекси на Варна и Балчик са изнесени в община Аксаково, което допринася за откриването на нови работни места през летни сезон.

Производството на електроенергия чрез ветроенергийни и соларни инсталации и е нов отрасъл в промишлеността на Общината. Забелязва се определен инвестиционен интерес

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

към този тип възобновяеми енергийни източници (ВЕИ). Отредени терени и изграждане на фотоволтаици и ветрогенератори има в землищата на селата Изворско, Новаково, Крумово, Доброглед, Кичево, Любен Каравелово, Климентово, Кантарджиево, Куманово, Ботево, Зорница.

Строителство. Макар и с намаляващи мащаби, строителната активност в региона продължава да бъде генератор на стопанска активност, експлоатираща местните ресурси и създаваща работни места. Понастоящем, освен добивът на инертни материали и суровини за нуждите на строителството, на територията функционират малки производствени предприятия за изработка на алуминиева и PVC дограма, дърводелски услуги, арматурни дворове и др..

Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети. На територията на общината развиват своята дейност търговски фирми, които осъществяват търговия на едро и дребно. Те са най-много спрямо фирмите представени в останалите сектори.

Транспорт и Логистика. Отрасълът има сериозно представяне в Общината и като добра перспектива за развитие.. Към обектите с логистичен характер по значими са: Шоурум на “Хонда” до с.Кичево; Складова база “Агива” в гр.Аксаково, както и изградения през 2006г. най-голям шоурум на „Форд Мото-Пфое” на Балканите.

Туризмъ. Отрасъл “Хотелиерство и ресторантьорство”, разглеждан като икономическа дейност е свързан със степента на развитие на туристическите функции на Общината и степента на използване на туристическия ѝ потенциал. В този отрасъл осъществяват дейност 29 активни стопански субекти в края на 2012 г.. Туризмът е все още неразработена ниша в стопанския комплекс на Общината. Туристическата база и атракции са слабо развити, макар че е деклариран интерес за изграждане на туристически и вилни комплекси от затворен тип.

Растениевъдство. Най-голям дял в обработваемата земя в Общината имат площите засети с едногодишни полски култури - 67%, следват ливадите и угари - 26%, мери и пасища – 5%, трайните насаждения са предимно лозя - 2%. Обработваемата земя на територията на Община Аксаково е 210 000 дка и е 44% от общата площ на общината. Този дял е важен

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи“ по проект
„Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна
програма „Развитие на човешките ресурси“*

показател за значителния поземлен потенциал на Община Аксаково за развитието на селското стопанство, особено в съчетание с благоприятните климатични и почвени условия.

Животновъдство. Природо-климатичните условия в Общината позволяват отглеждането на различни видове животни, което определя животновъдството като втори основен подотрасъл на селското стопанство в Общината. Доброто зърнено и фуражно производство в полската част предопределят развитието на говедовъдството, свиневъдството, козевъдството и други. Наличието на пасища и ливади в полупланинската част на Общината са условия за развитие на овцевъдството, козевъдството и говедовъдството.

В заключение може да се обобщи, че уникалното разположение на община Аксаково благоприятства икономическото, социалното и екологично развитие на Общината.

Изводи, влияещи върху планирането развитието на община Аксаково:

- климатът на Общината, в съчетание с природните условия създават благоприятни възможности за развитие на селско стопанство, търговията, туризма и комуникациите в региона;
- почвената характеристика на общинската територия се определя от преобладаващия дял на черноземните и сиви горски почви, които са подходящи за отглеждане на голямо разнообразие от агро-култури, което е от голямо значение за Общината;
- територията на община Аксаково е бедна на полезни изкопаеми. Голямо богатство са топлите минерални извори;
- населението на община Аксаково е 20 426 души (НСИ, Преброяване 2011 г.), като броя на населението се запазва относително постоянен, поради развиването на икономиката и запазване на стабилност в заетостта на лицата;
- отрицателният естествен прираст се компенсира от положителният механичен прираст, което се дължи на факта че Общината е създавала необходимите условия за задържане на човешкия ресурс на територията ѝ;
- относителният дял на лицата самоопределили се към етническите малцинства в община Аксаково е по- висок в сравнение на този показател на областно и национално ниво.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

1.2. Образование.

По своята същност и предназначение образованието се явява основополагащ елемент на всички общества и процеси. През последните години сме свидетели на поредица от промени в родното образование. Налице е сериозен спад в качеството на преподавания материал, а също така и отлив на деца от учебния процес предимно представители на ромската общност. Причините за това са различни и са продиктувани от въздействието на обективно съществуващи, обществено – икономически, социални, демографски и др. фактори.

Училищната мрежа от учебни и детски заведения и обслужващо звено, е оптимална за потребностите на населението на община Аксаково. През учебната 2013/2014 г. на територията на Общината функционират четири основни училища, две общообразователни училища, две целодневни детски градини, едната от които с два филиала и три обединени детски заведения.

Образователна структура. Образователната структура на населението на община Аксаково има голямо значение за развитието на Общината във всички направления. Степента на полученото образование влияе пряко на възможността за реализация на трудовия пазар, осигуряването на по-висок личен доход и по-добър стандарт на живот. Анализът на статистическите данни показва наличие на различия по отношение на образователната структура на населението на Общината в сравнение със средните за област Варна, и особено в образователната структура на ромското малцинство спрямо тази на общото население. Образователна структура на населението на община Аксаково е по-благоприятна от повечето общини в областта.

На фигура 11 е представено процентното съотношение на жителите на седем и повече години по степен на завършено образование за населените места в област Варна.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

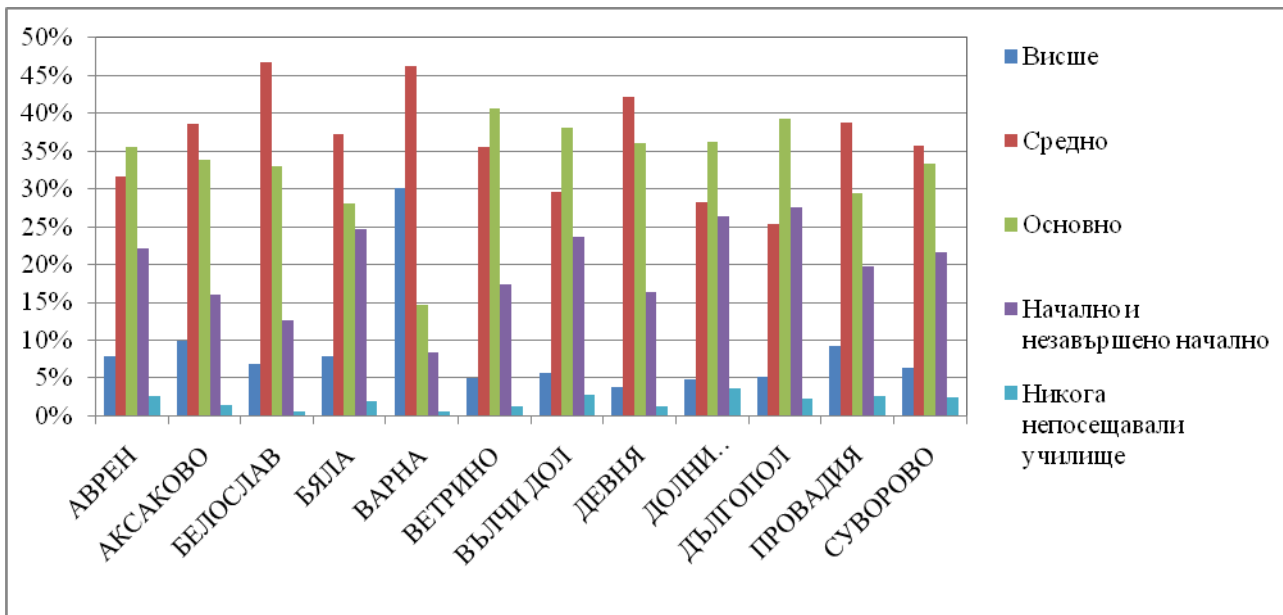
„Партньорство за равни възможности“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

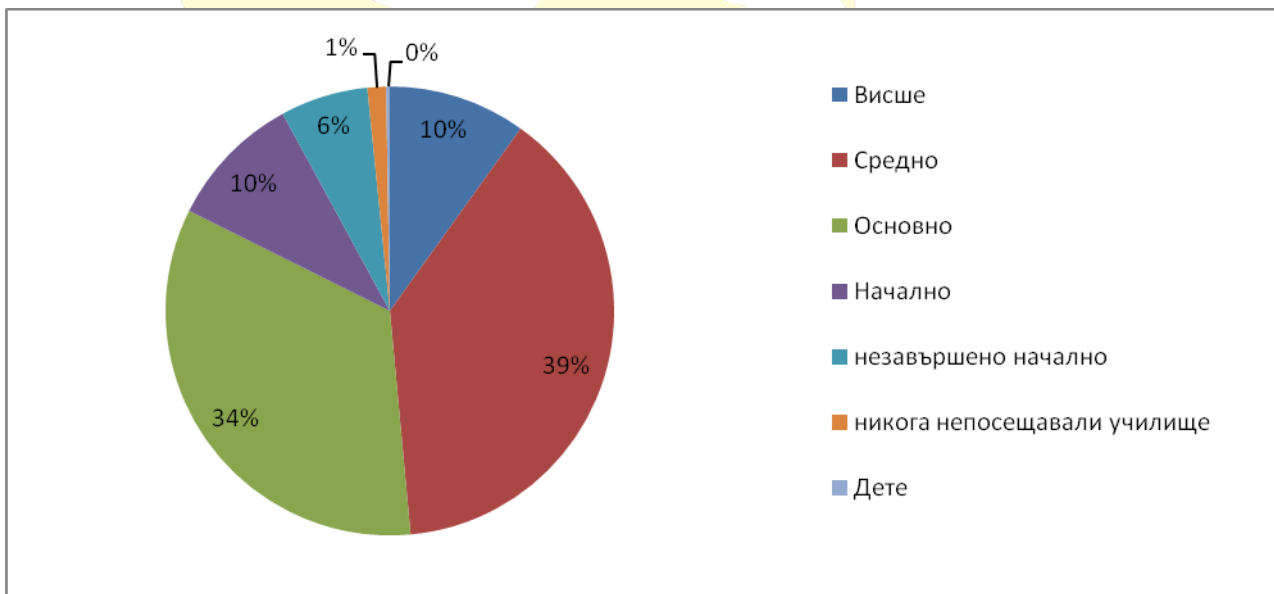
Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи“ по проект
„Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна
програма „Развитие на човешките ресурси“

Фигура 11. Степен на завършено образование в област Варна (Източник: НСИ, Преброяване 2011 г.)

От фигура 12 се вижда, че най-много са хората придобили средно образование (39%). Хората с висше образование са 10% и са по-малко като относителен дял спрямо област Варна. На второ място са завършилите основно образование – 34%.

Фигура 12. Обща структура на лицата на завършеното образование в община Аксаково (Източник: НСИ, Преброяване 2011 г.)

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

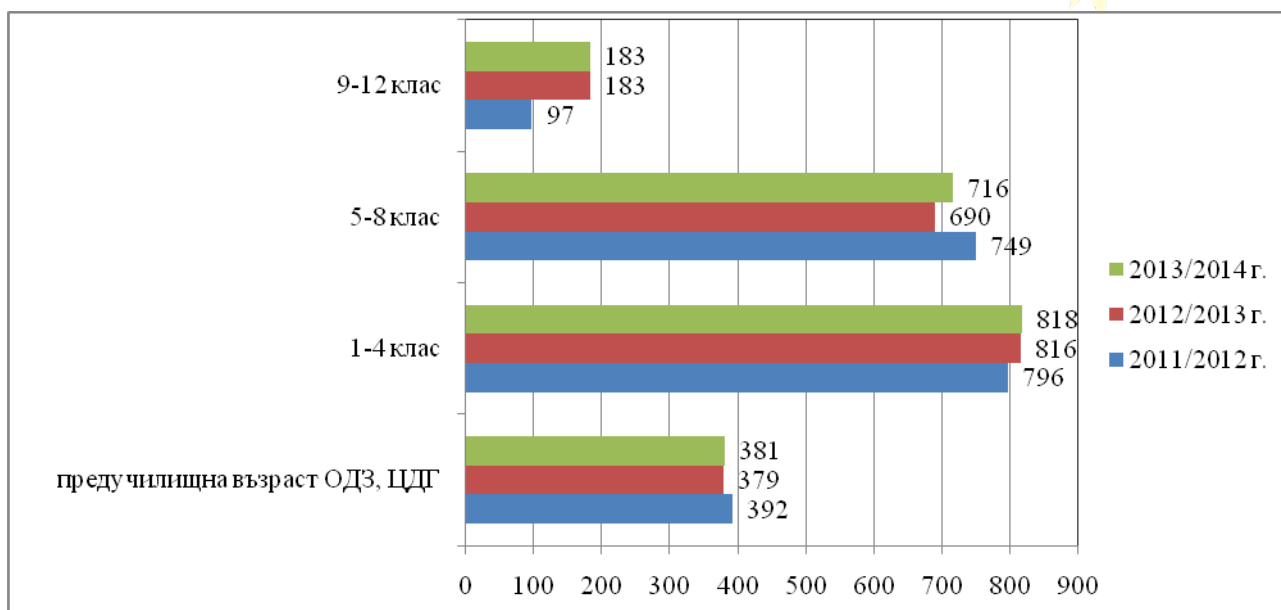

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник „Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи“ по проект „Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“

От фигурата се вижда, че за община Аксаково, населението с висше и средно образование е 49% от населението на община Аксаково, което е добър показател спрямо общините от област Варна.

Въпреки тенденцията за намаляване на раждаемостта, броя на учениците за последните 3 учебни години бележи леко увеличение (фиг. 13), което показва, че се предприемат мерки за привличане на децата в образователната система. Административната мярка (детски надбавки срещу удостоверение от училище) дава резултат, но в същото време остават нерешени съществени проблеми - пределна бедност, риск и неудобства при транспортиране от села без училище.

Фигура 13. Брой деца в образователните заведения в община Аксаково (Източник: Общинска администрация Аксаково)

На фигура 14 е представена структурата на завършеното образование по населени места. Не е голяма разликата в образователната структура за община Аксаково по местоживееене – за двата града в Общината - гр.Аксаково и гр.Игнатиево - 49.99% са със завършено най-малко средно образование, докато за жителите на селата този относителен дял е 42.97% . За сравнение с област Варна разликата по същия показател е доста по-голяма 73.6% за населението живеещо в градовете срещу 34.8% в селата.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

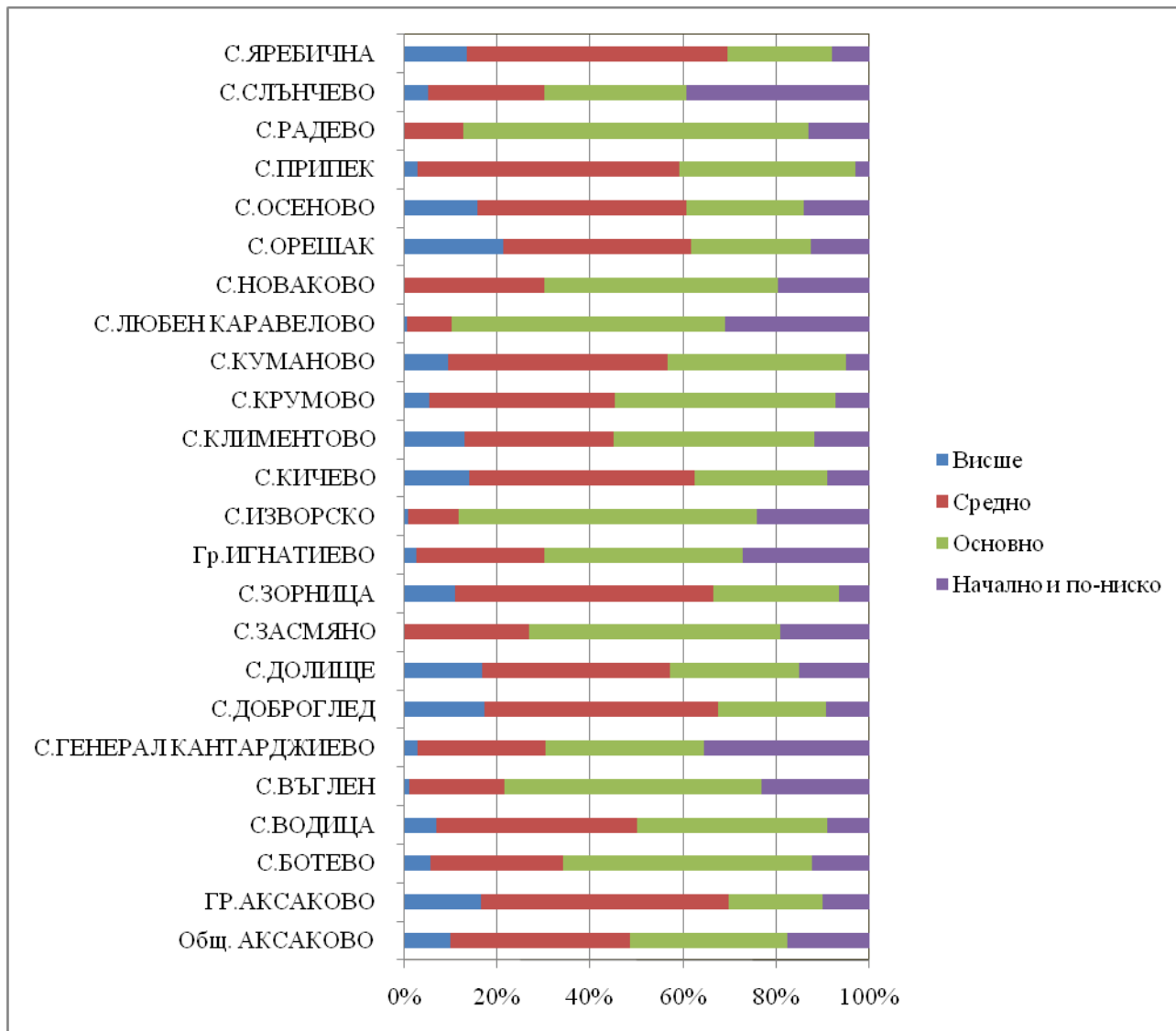
„Партньорство за равни възможности“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи“ по проект
„Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна
програма „Развитие на човешките ресурси“

Фигура 14. Структура на завършеното образование по населени места (Източник:НСИ ,2011 г.)

По отношение на етническото самоопределяне (фиг. 15) се наблюдават съществени различия в образователната структура на населението в община Аксаково. Докато при самоопределилите се като българи на 7 и повече навършени години 57.71% са с високо образование (12.51% с висше и 45.20% със средно), то при населението от турската етническа група с високо образование са 29.57% (2.99% с висше и 26.58% със средно). Още по-неблагоприятни са данните за образователната структура на ромската етническа група, при която едва 0.25% са със завършено висше образование, а един на всеки 17 души никога

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

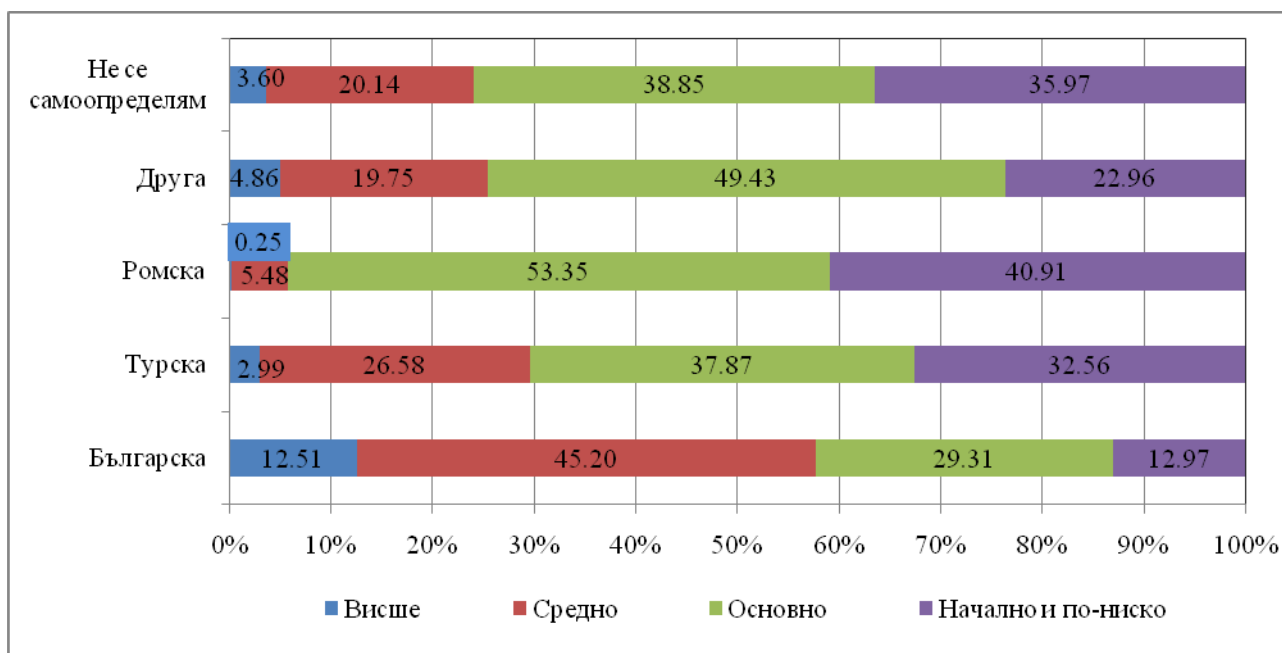
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник „Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи“ по проект „Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“

не е посещавал училище (5.74%), което е повече от средното за област Варна - един на всеки 9 души.

Фигура 15. Структура по основни етнически групи и степен на завършено образование в община Аксаково (Източник: НСИ, Преброяване 2011 г.)

Образователната структура на ромите, в сравнение с другите етноси, се отличава с изключително висок процент на ниско образовано и неграмотно население – 40.91%. При българите ниско образованото и неграмотно население е 12.97%, а при турците – съответно 32.56%. Прави впечатление голямата разлика между завършилите основно образование роми и тези със средно образование, което показва един от основните проблеми на представителите на този етнос. Причините за отпадане от училище са комплексни, но основно са свързани с недостатъчните икономически възможности на семействата, които предопределят наличието на лоши битови условия на живот, храна и облекло, и същевременно не позволяват снабдяването с учебни помагала и интегрирането на децата в училищната среда. Друга група причини са свързани с наличието на социални проблеми, честа промяна на местоживеенето свързана с неуредени документални формалности, недостатъчна ангажираност на родителите с образованието на децата им, социо-културни специфики на ромския етнос (ранни бракове, специалната ролята на жената в семейството и

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

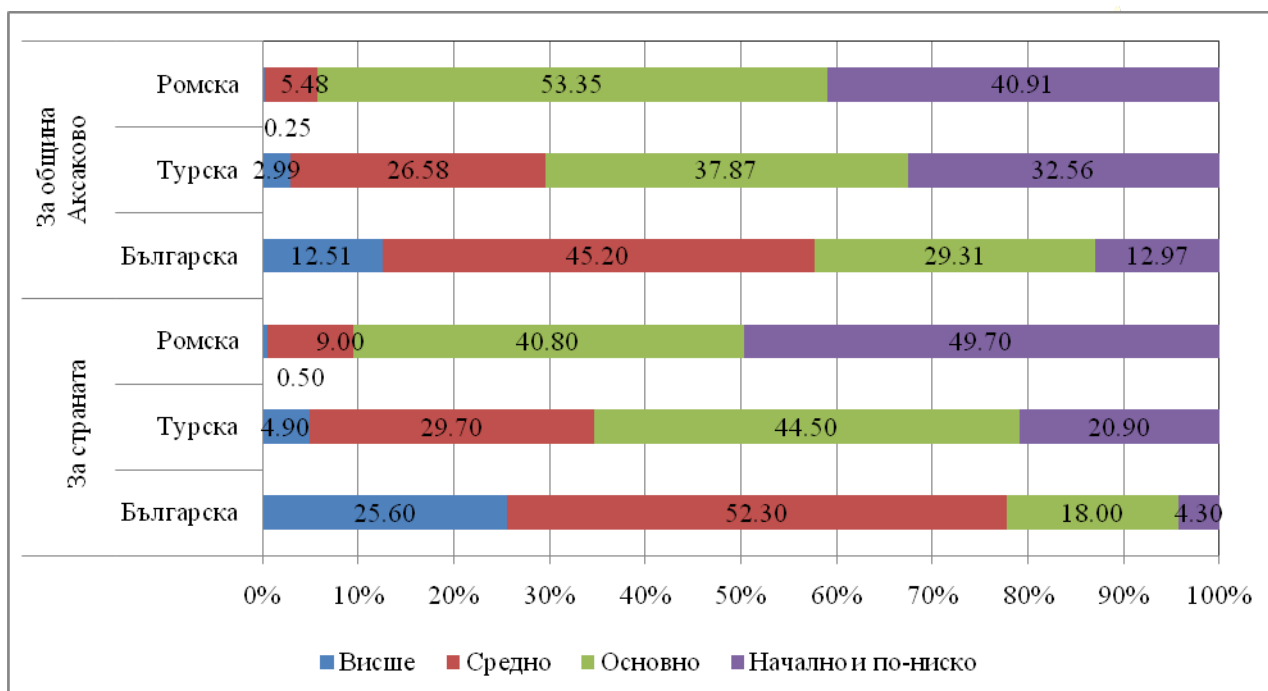

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник
"Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект
„Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна
програма "Развитие на човешките ресурси“

др.). Трета група причини са свързани с недостатъчното владение на българския книжовен език, което е причина за ниски образователни резултати, слабата социализация, повтаряне на класове по няколко години заради слаб успех, и т.н.. Наличието на тези причини показва, че са необходими мерки за превенция на отпадането на ромски деца и ученици и задържането им в основното образование.

При сравнителният анализ на данните за структура на лицата на 7 и повече навършени години по основни етнически групи и степен на завършено образование за община Аксаково и страната (фиг. 16) се вижда, че образователната структура на ромите и турците в община Аксаково е по – неблагоприятна от тази на национално ниво, за средно образование (5.48% ромии от Аксаково при 9% за страната. 2.99% турци от Аксаково при 4.9% за страната).

Фигура 16. Структура по основни етнически групи и степен на завършено образование за община Аксаково и за страната (Източник: НСИ, Преброяване 2011г.)

Според „Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково“ проведено през 2014 г. важна стъпка за интеграцията е използването на възможностите за **социално включване**, което се предоставя както от Общината, така и чрез националните проекти и програми. Висок е процента - 78%, на тези които не участват във

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

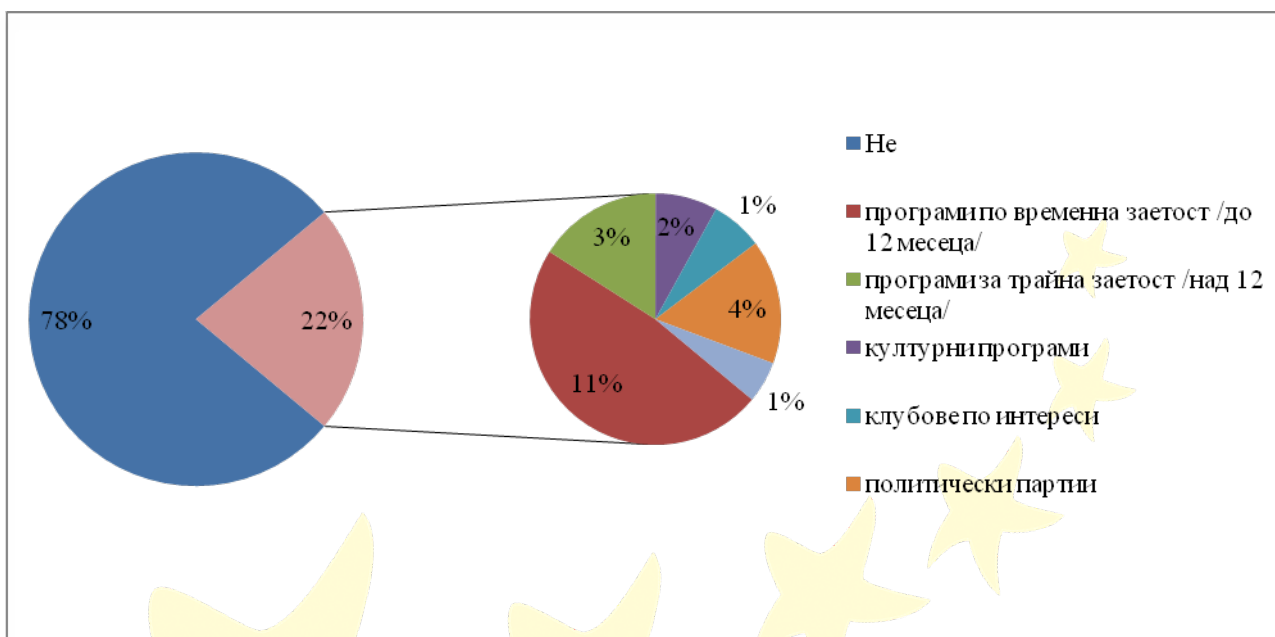
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма „Развитие на човешките ресурси”

форми на социално включване, като най-висок е процента на включените в програмите по
временна заетост до 12 месеца (фиг.17). За съжаление това е форма, която наистина
„временно“ решава проблемите, но не е форма за трайно устройване на пазара на труда,
както и за социално включване.

Фигура 17. Относителен дял на участващите във форми на социално включване
(Източник: Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково,
Май 2014г.)

Освен че не участват във форми на социално включване след завършване на
определената степен на образование, която обикновено е твърде ниска, представителите на
етническото малцинство, в по-голямата си част роми не участват в курсове на обучение, това
са 75% от анкетираните (фиг. 18). От останалите 25% най-голям е процента на участващите в
курсове за придобиване на професия, което показва, че тази част от целевата група правилно
се е насочила и осъзнава, че без професионална квалификация шансовете за намиране на
работа са много малки. Около 7% участват в курсове за повишаване на квалификацията.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

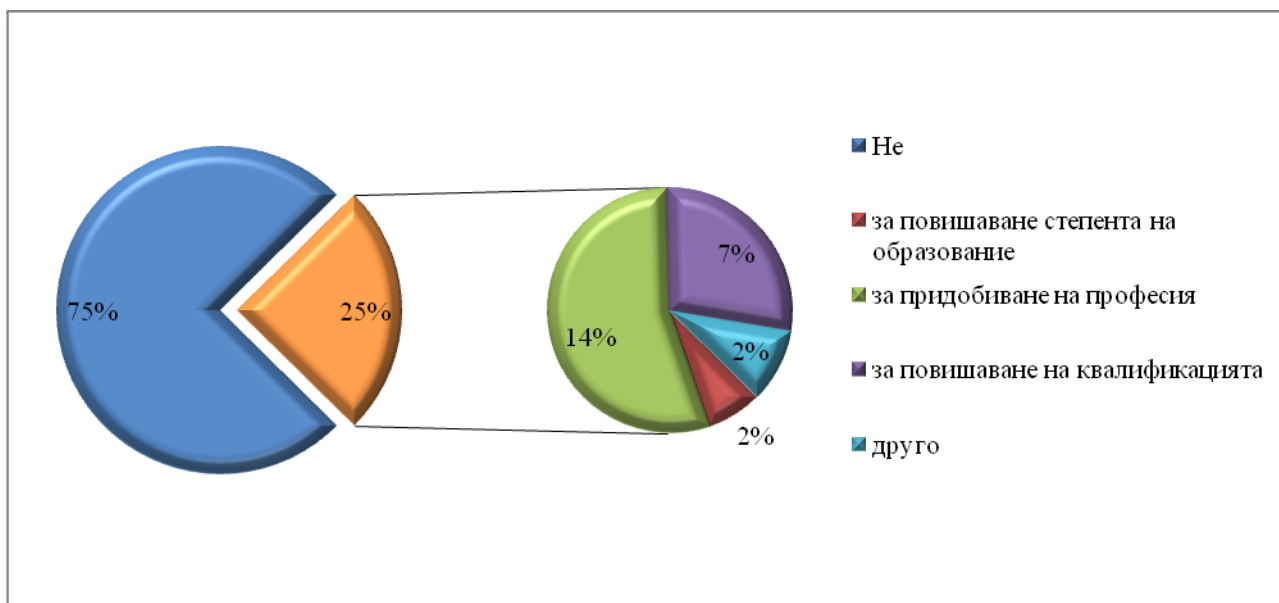
„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма „Развитие на човешките ресурси”

Фигура 18. Относителен дял на участвалите в курсове за обучение, след завършване на степен на образование” (Източник: Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково, Май 2014 г.)

Данните от анкети проведени от социалните медиатори в община Аксаково през декември 2014 г. са още по-необнадеждаващи – 91% от анкетираните не участват в никаква форма на социално включване, с насока обучение или квалификационни курсове след завършване на образованието си. Положителното според анализа на докладите на социалните медиатори в община Аксаково е, че при осъществените дейности по предоставяне на общинската социална услуга „Консултиране и помощ за социално включване”, делът на предоставените консултации във връзка с образованието, квалификацията и преквалификацията е висок – 13% - тоест има осъзнат интерес от целевата група на анкетираните.

Образователната интеграция на етническите малцинства и дейностите по повишаването ѝ, проведени от неправителствени организации за периода 2010 – 2012 г. заемат 37% от всички проекти на НПО. Те включват дейности, насочени към повишаване привлекателността на учебните институции за привличане и задържане на деца от ромския етнос в училище, подобряване капацитета на педагогическия персонал за работа с деца от ромския етнос или повишаване мотивацията на родителите от ромски произход за

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

възприемане образованието като ценност. До момента в област Варна 27 директори и над 30 учители са преминали обучение за работа в мултикултурна среда. Обученията се провеждат от Регионален инспекторат по образованието в град Варна, Център „Амалипе” и ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий”. Училищата в Общината активно се включват във всички проекти и програми на МОН.

Младежки дейности и спорт. По данни на ГРАО към 31.01.2013 г., броят на младите хора в община Аксаково на възраст 15-29 г. е общо 4 256 души, от които 1751 в селата, 1 422 в град Аксаково и 1083 в град Игнатиево. Младите хора, които живеят на територията на Община Аксаково проявяват значителен интерес към спорта. Те имат възможност да спортуват в три спортни клуба – по футбол, борба и плуване. С удоволствие се включват и в Общинските турнири, които са заложили и утвърдени в годишния спортен календар.

В утвърдения спортен календар на общината за 2014 г. са заложили да се проведат и следните турнири: табла, шах, белот, тенис на маса и др.. Основната цел е да се развива масовия спорт на местно ниво.

В община Аксаково функционират редица спортни клубове. Със своята дейност се отличават футболен клуб “Аксаково”, включен във “В” републиканска футболна група и клуб по борба “Приморец – Аксаково”.

Община Аксаково не е обезпечена с достатъчно спортни съоръжения и зали. През последните 5 години са изградени или основно ремонтирани общо 11 спортни площадки за мини футбол и баскетбол, от които 5 са в училищните дворове. В гр.Аксаково и гр.Игнатиево функционират стадиони с тревно покритие, които се ползват за футболни първенства. Необходимо е да се изградят спортни площадки и в останалите населени места. Като община развиваща масовия спорт сред младото население е необходимо да се изгради нова спортна зала. С изграждането на такава спортна зала ще има възможност да се развиват повече видове спорт и общината да бъде домакин на състезания и турнири.

Стимулирането на спортните прояви и мероприятията по физическо развитие на младите хора е една от приоритетните задачи за Община Аксаково. Заниманието със спорт е добра основа за интеграция и изграждане на толерантност към различните етнически малцинства.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

Основните проблеми, които са налични в община Аксаково при интеграцията на ромите в сферата на образованието, според анализа на докладите и анкетите на социалните медиатори са:

- неосъзнаване на образованието като ценност;
- недостатъчна мотивация на родителите, децата им да ходят на училище;
- недостатъчно владеене на български език (висок е процента на неграмотни или малограмотни възрастни роми);
- ранно отпадане от училище и липса на стремеж към по-висок образователен ценз;
- липса на ангажираност на родителите-роми към училищния живот;
- недостатъчна мотивация за квалификация на учителите за работа в мултиетническа среда;
- липса на подходящ социално-психологически климат в обществото, гарантиращ образователните права на децата и учениците от ромски произход за равноправната им интеграция и развитието на културната им идентичност;
- недостатъчен капацитет в образователните институции за прилагане на интеграционни образователни политики;
- липса на подход за включване на всички заинтересовани страни в процеса на образователна интеграция на ромите.

В заключение може да се обобщи, че социалната изолация както на възрастните така и на децата от етническите малцинства е висока. Необходимо е да се предприемат мерки за насърчаване участието на представителите на целевата група в клубове по интереси, да се провеждат информационни кампании сред жените за превенция на ранната бременност, трафика на жени, домашното насилие. Повишаване информираността на родителите, относно възможностите, които дава образованието за техните деца, перспективите за бъдещето и трудова заетост при наличие на професия. В бъдеще се налага да се работи за създаване на клубове по интереси, които да обединяват хора с еднаква насоченост и осъществяването на културен обмен. Необходими са целенасочени действия и провеждането на дейности за въздействие върху родителите на децата за задържането им в училище, осъзнаване на по-добрите шансове за живот на техните деца при наличието на образование,

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

позоваване на добри примери за реализация на лица от ромската общност. Активността на самите малцинствени общности – родители, специалисти, ученици, младежи, общественици, също е от ключово значение за ценностното осмисляне и за осъществяването на интеграционния процес. Децата от уязвимите малцинствени групи се нуждаят от допълнителна образователна подкрепа за изравняване на стартовите им позиции с тези на останалите деца.

1.3. Здравеопазване. Социални дейности.

Здравеопазването в Общината е осигурено от мрежа на доболнична помощ. В град Аксаково има Медицински център-Аксаково, който е единственото специализирано лечебно заведение на територията на община Аксаково. В условията на пазарна икономика и конкуренция от страна на модерно оборудваните лечебни заведения разположени в близкия областния град Варна, лечебното заведение успява не само да стои на пазара, но и да се развива. Доболничното обслужване се осъществява от 10 практики на общо практикуващ лекар, 6 стоматологични практики, медицински център. Проблем е навременното осигуряване на спешна здравна помощ в отдалечените села и тези без лекарски практики.

Детско здравеопазване се обезпечават от 1 лекар, 6 медицински сестри и 1 санитарен инспектор, които периодично обслужват общо 6 здравни кабинета, в гр. Аксаково, гр. Игнатиево и с.Л.Каравелово.

Във всички учебни заведения в общината ежегодно се провеждат здравни беседи за СПИН, Хепатит В и други. За здравето на учениците и на децата в детските градини се грижат един лекар и единадесет медицински сестри. Открити са и практики на 7 специалисти по дентална медицина и филиал на Спешна помощ-Варна.

Демографските процеси сред големите етнически общности в община Аксаково имат своите специфики. Налице са значителни етно-демографски разлики, които влияят съществено върху оценката за здравето на българските граждани от ромски и турски произход, които общности са най-младите.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

Социално-икономическите и жилищно-битови условия, при които живее голяма част от представителите на ромската общност, оказват пряко влияние върху тяхното здравно състояние.

В големите малцинствени общности по-често се среща увреждане на здравето, водещо до трайно намалена работоспособност. Нивото е най-високо в общността на българските граждани от турски произход. По-ниската здравна култура, както и пречки от бюрократичен и финансов характер, са причините регистрираната трайно намалена работоспособност при лицата от ромски произход да е по-ниска, отколкото при етническите българи, въпреки оценките на специалистите за обективното им здравословно състояние. Бедността при лицата от турски и ромски произход се оказва допълнителна пречка за предоставяне на необходимите здравни грижи и за социалната им адаптация.

Лицата от ромски и турски произход в по-малка степен, отколкото останалите български граждани, периодично следят състоянието на здравето си. При тях посещенията при лекар са по-редки дори когато са налице сериозни здравни проблеми. Това е типично за всички по-бедни социални групи навсякъде по света. През последните десетина години тази тенденция рязко се засили поради финансовите трудности на техните семейства. За голяма част от тях е проблем да осигурят лечението даже на децата си. Високата мобилност на част от ромските групи също затруднява достъпа им до медицински грижи.

По данни на НСИ от преброяване на населението при ромската общност показателят за очаквана продължителност на живота при раждане е по-нисък в сравнение с останалото население. Едва около 5% от ромите достигат пенсионна възраст, причините за което е по-лошото им здравословно състояние.

Според „Здравна стратегия за лица в неравностойно положение, принадлежащи към етническите малцинства” в периода на провеждане на здравна реформа се наблюдават негативни тенденции, свързани със здравословното състояние на лицата от ромски произход: висока заболяемост, висока смъртност, ниска продължителност на живот. Средната продължителност на живот на ромите е с повече от 10 години по-ниска в сравнение със средната за страната.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

Върху здравето състояние на лицата от ромски и турски произход косвено влияние оказва и по-ниското им образователно равнище. Те по-трудно могат да дадат обективна оценка на здравето си състояние и да обяснят от какво страдат. От обслужваното население около 40% е с ромски произход, висок е процента на групата социално слаби /безработни, инвалиди-деца и пенсионери/.

Според проучване на община Аксаково от 2014 г.:

- 48% от анкетираните не са здравно осигурени, което ги лишава от навременна медицинска и болнична помощ;
- 41% заявяват, че причината за неплащане на здравните осигуровки е липсата на средства.

Затруднения достъп на ромската общност до пазара на труда и незаконното наемане често пъти е основна причина и за затрудненият им достъп до здравеопазване.

Дейностите в областта на здравеопазването целят да адресират достъпа до услуги, превенция, информационни и разяснителни кампании към създаването на мрежа на ромските здравни медиатори.

В проучването на община Аксаково от май 2014 г. за състоянието на уязвимите етнически общности анкетираните са питани дали имат някакви оплаквания, болести или наранявания, които ги ограничават в техните ежедневните дейности, като например работа, пазаруване или общуване с други хора. В община Аксаково 91% споделят, че нямат такъв проблем. Само 7% споделят, че имат здравословен проблем, който им пречи да работят. По данни от анкетно проучване на социалните медиатори от декември 2014 г. в Общината съответните проценти са 80% - които посочват, че нямат здравословен проблем който да им пречи, срещу 20% които споделят, че имат такъв, като повечето от тях констатират, че това е причина да не могат да работят.

Разликите в резултатите от двете анкетни проучвания показват, че не може да се направи еднозначно заключение относно това дали представителите на целевата група имат готовност да работят, изтъкват или не здравословни проблеми за не добрия си социален статус и дали при предоставени възможности биха се включили.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма „Развитие на човешките ресурси”*

Според изследването на социалните медиатори приблизително половината (52%) от анкетираните са здравно осигурени в община Аксаково. Основната причина за неосигуреност на останалата част е липсата на средства. Друга малка част споделят, че не знаят къде да ги платят.

От резултатите се вижда, че основния проблем е липсата на средства за плащане на здравните осигуровки, продиктуван от високата безработица сред етническата група, както и липсата на информация за здравното осигуряване. Доказателства за липсата на информация за здравното осигуряване сред етническите малцинства идват и от обобщението на докладите на социалните медиатори, според което най-висок е дела на предоставени услуги по консултиране – 28% в областна на здравното осигуряване. Трябва да се подчертае, че ниската здравна култура е един от основните изводи на социалните медиатори в община Аксаково.

Интеграционните политики в сферата на здравеопазването и социалните дейности за населението от етническите малцинства в областта на здравеопазването са неразделна част от националната здравна политика. Приета е „Здравна стратегия за лица в неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства”, която е интегрална част на Националната здравна стратегия. Тази стратегия залага основните принципи и действия за подобряване на здравното състояние на ромското малцинство. Здравната стратегия за лица в неравностойно положение се изпълнява посредством План за действие за периода 2011-2015 г. и приоритет „Здравеопазване“ на Националния план за действие по инициативата „Десетилетие на ромското включване 2005-2015 г.”. Основните изпълнители на дефинираните мерки са Министерството на здравеопазването, и неговите регионални и местни поделения – Регионалните инспекции за опазване и контрол на общественото здраве (РИОКОЗ) и Регионалните центрове по здравеопазване (РЦЗ). Дейностите съобразно Здравната стратегия за лица в неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства се финансират главно с бюджетни средства. Известен дял от тях са осигурявани от външни източници, като Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

Основни проблеми:

- Липсват медиатори, които да оценяват и да извършват цялостно наблюдение на здравното състояние на лицата от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация в Общината, които да осъществяват връзка между ромската общност и здравните институции, от една страна, и от друга, да поддържат и информират своевременно за динамичните промени в здравната система.
- В сградите, където се помещават здравните служби в населените места има необходимост от основен ремонт и преоборудване;
- Резултатите от проведените изследвания потвърждават опасенията, изразени в докладите на Европейската комисия, че част от ромите се сблъскват с дискриминация и социално изключване, особено живеещи в маргинализирани райони и при не добри социално-икономически условия;
- Рисковите фактори създават условия и повишават вероятността от възникване на заболявания. При лицата, принадлежащи към големите малцинствени общности, наблюдаваме по-силно влияние на първичните (масово и дълбоко обедняване, висока безработица, влошена структура на доходите и потреблението, неблагоприятна околна и жилищна среда, начин на живот, генетични заболявания) и вторичните рискови фактори (някои болестни състояния с хронично протичане, които от своя страна създават условия за усложнения или други заболявания);
- Необходимо е да се редуциране броя на здравно неосигурените лица, което е от съществено значение за подобряване на здравния статус на българското население;
- По-висока е смъртността при ромите, в сравнение с другите етнически групи;
- Поради лошата инфраструктура, представителите на големите малцинствени общности често боледуват от хепатит, стомашно-чревни заболявания, различни болести, причинявани от паразити. Пренаселеността на кварталите и жилищата силно затруднява изолацията на вирусоносителите и заболяванията често приемат епидемичен характер;
- Много рано настъпва инвалидизация и масовото хронифициране на заболяванията още в средна възраст;
- Липсват навици за профилактични прегледи.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник „Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект „Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”

Социални дейности.

Социални услуги съгласно Закона за социално подпомагане са дейности, които подпомагат и разширяват възможностите на лицата да водят самостоятелен начин на живот. Социалните услуги, които се предоставят в общността на територията на община Аксаково са:

Домашен социален патронаж - представлява комплекс от социални услуги, предоставяни по домовете, свързани с доставката на храна, поддържане на личната хигиена и хигиената на жилищните помещения, обитавани от ползвателя, съдействие за снабдяване с необходимите помощно-технически средства при ползватели с увреждания, битови услуги и др.. През 2012 г. е създадено общинско социално предприятие за обществено хранене - ДСП с капацитет 200 потребители, неговата дейност е разширена през 2013 г. със Звено за предоставяне на услуги в домашна среда.

Личен асистент - „личен асистент” е лице, полагащо постоянни грижи за дете или възрастен с трайно увреждане или за тежко болен за задоволяване на ежедневните му потребности.

Социален асистент – „социален асистент” е лице, предоставящо комплекс от услуги, насочени към социалната работа и консултации на потребителите, свързани със задоволяването на потребностите от организация на свободното време и осъществяване на контакти.

На територията на Общината функционира Детски комплекс „Вяра, Надежда и Любов” в с.Кичево със специализирана услуга „Център за настаняване от семеен тип” (ЦНСТ).

Услугите, които се предоставят в общността през 2013 г. са:

- Домашен социален патронаж с 200 потребители.
- Социално подпомагане. Лицата с трайно намалена работоспособност в Общината, които се подпомагат от Дирекция „Социално подпомагане” в община Аксаково са 1167, от тях 57 деца.

Общината има разработена „Стратегия за развитие на социални услуги”, както и „Програма за закрила на детето”.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма „Развитие на човешките ресурси”

В община Аксаково функционират 17 клуба на пенсионера, разпределени по населени места.

От проведената анкета сред граждани на община Аксаково, като основен социален проблем 62%, определят продължителната безработица, 30% миграцията на младите и образовани хора, 28% определят затруднен достъп до здравеопазване, както и приблизително същия процент дефинират престъпност и нарушение на общественя ред.

Важна стъпка за интеграцията на етническите малцинства е използването на възможностите за социалното включване, както чрез Общината, така и чрез Оперативните програми.

Според проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково през 2014 г. - 78% от анкетираните заявяват, че не са участвали във форми на социално включване, най-висок е процента на включените в програмите по временна заетост до 12 месеца. За съжаление това е форма, която наистина „временно“ решава проблемите, но не е форма за трайно устройване на пазара на труда, както и за социално включване. Нисък е процента на участващите в програми за трайна заетост (3%), както и културни програми, клубове по интереси.

През 2014 г. специално обучени социални медиатори помагат на уязвими групи от роми да получават услуги от общинската администрация в Аксаково, по проект „Партньорство за равни възможности” BG051PO001-7.0.07-0049-C0001 към Община Аксаково на ОП „Развитие на човешките ресурси”. Проучва се опита на партньорите по проекта от Румъния и Испания и се провежда социален експеримент. Седем души преминават специално обучение, за да могат да осъществяват връзка между институциите в Аксаково и хората от малцинствата, които по една или друга причина не умеят да се възползват от услугите, които се предоставят.

Медиаторите са от ромски произход, младежи до 29 г., със средно образование. Целта е да се обхванат над 120 души ромско население от различни райони в Аксаково. Приоритетните области, в които се работи, са здравеопазване, трудова заетост, жилищно осигуряване и достъпен пазар на труда. Социалният експеримент на посредничество продължава 6 месеца.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
"Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма "Развитие на човешките ресурси“

Таблица 1.1. Резултати от дейностите на социалните медиатори (Източник: Доклади за осъществените дейности по предоставяне на общинска социална услуга „Консултиране и помощ за социално включване” от социалните медиатори към община Аксаково)

№	Вид на предоставената услуга	Брой предоставени услуги Общо
1	Предоставена информация за 33Дискр. и КЗДискр. и/или видовете дискриминация.	59
2	Други - предоставяне на информация във връзка с придобиване и/или подновяване на док. за самоличност, смяна на адрес, кражби и др.	58
3	Информация и консултации във връзка със здравно-осигурителните права - подновяване, възстановяване проверка на здравно-осигурителните права	206
4	Образование и квалификация - насоки за придобиване и повишаване на образователния ценз и други насоки свързани с образованието	100
5	Консултации във връзка с получаването на помощи от различен характер - социални, енергийни, детски и др. целеви помощи	99
6	Помощ при попълване на различен вид документи - жалби, искания, заявления и други типови образци на документи	61
7	Помощ при социално включване с насока осигуряване на работа - регистрация в Бюрото по труда, помощ при изготвяне на документи за кандидатстване за работа и друга информация от различни сайтове за свободни работни места и програми за социално включване	163
	Общо предоставени услуги от социалните медиатори :	746

От таблицата се вижда, че е висок дела на хората (99 души), които са потърсили консултации във връзка с правото на получаване на помощи от различен характер, както и хората които са потърсили помощ при попълване на различен вид документи свързани с това - 61 души.

35 безработни лица е наела и обучила Община Аксаково за периода април 2013 – юли 2014 г. по проекта „Протегнатата ръка за помощ в дома” по ОП „Развитие на човешките ресурси”. Безработните са назначени като социални работници и организатори, като са се грижили за 68 лица от 13 населени места в Общината - лица с трайни увреждания и хора, които са с ограничени възможности за самообслужване. Пет от обучените безработни лица ще останат на работа и след края на проекта. За целта е създадено специално „Звено за предоставяне на почасови услуги в домашна среда” към домашния социален патронаж.

Политиката в социалната сфера на община Аксаково се основава на планови документи съобразени със съвременното развитие на социалните процеси и националните и

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

европейски политики в това направление. На преден план са изведени социалните услуги за специфични обществени и възрастови групи: децата и младежите, хората с увреждания, самотните хора в пенсионна възраст и етносите. Тези услуги са пряко насочени към адаптацията и пълноценната реализация на най-уязвимите лица. Извършва се преход от услуги от институционален тип, към социални услуги в общността.

Основните цели на община Аксаково за развитието на социалните дейности са:

- предотвратяване на социалната изолация и дискриминация на най-засегнатите групи – малцинства, деца, възрастни хора и лица с увреждания;
- разкриване на дневни, рехабилитационни, консултативни центрове за социални услуги;
- равномерно разпределение на различните по профил заведения за социални услуги на територията на община Аксаково.

Адекватното планиране на социалните услуги и общинските дейности в стратегическите и планови документи на Община Аксаково осигуряват пълноценно развитие на малцинствата и осъществяването на междуинституционално партньорство.

1.4. Жилищни условия.

По данни на НСИ от последното преброяване на населението и жилищния фонд от 2011 г., на национално равнище етническите българи разполагат средно с 23.2 кв.м. жилищна площ на едно лице, при ромите тя е едва 10.6 кв.м..

Лицата, които са български граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация в община Аксаково живеят предимно в следните населени места: гр.Игнатиево, с.Изворско и с.Любен Каравелово. По данни от през 2011 г. на населението и жилищния фонд основните характеристики на жилищата в община Аксаково са представени в Таблица 1.2 и Таблица 1.3.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
"Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма "Развитие на човешките ресурси“

Таблица 1.2. Брой жилища според помещенията и полезната площ в кв. м. (Източник: НСИ, 2011 г.)

Жилища - бр.	Жилищни помещения - бр.		Полезна площ - кв. м.	
	общо	в т.ч. стаи	общо	в т.ч. жилищна
12432	46261	40197	879922	692802

Таблица 1.3. Жилища по брой на стаите (Източник: НСИ, 2011г.)

Общо	Брой на стаите					
	една	две	три	четири	пет	шест и повече
12432	653	3377	4083	2678	821	820

В община Аксаково 54.7% от жилищата са обитавани, а съответно 45.3% необитавани. Това показва, че голяма част от жилищата не отговарят на нормалните условия за живеене.

Кадастрални карти и регистри. В община Аксаково има изработени кадастрални карти само за населените места – с.Яребична, с.Зорница и част от землището на с.Осеново. За останалите населени места има кадастрални планове.

Във всички населени места в Общината главните улици са асфалтирани и има изградена улична мрежа. Всяка година Общината заделя средства за реконструкция, ремонт и поддръжка на уличната и осветителна мрежа, както и за благоустрояването на централните части в населените места в Общината.

Според данни на НСИ за област Варна средно в едно ромско жилище живеят 4.25 лица, на едно живущо лице се падат 0.7 стаи, а при българите – 1.1 стаи. Анализът на предоставени данни от НСИ за област Варна показва че:

- Почти 100% от ромските жилища са електрифицирани – само 0.5% от жилищата са без ток. По този показател ромите не се отличават от другите етноси;

- По-ниски са показателите за водоснабденост – 94.0% от ромските жилища са свързани с общественото водоснабдяване, а 5.2% нямат достъп до питейна вода. Близо 30% от жилищата на ромите в областта, нямат водопровод и съответно чешма вътре в жилището. Най-сериозен е проблемът с отвеждането на отпадните води от жилищата на ромите. Само 29.8% от жилищата са свързани с обществената канализация, а при 15.0% от тях, отпадните води се изливат директно в околната среда (дворове и улици);

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи“ по проект
„Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна
програма „Развитие на човешките ресурси“

- Водоснабдеността и канализираността на жилищата влияе пряко на възможностите за поддържане на нормална хигиена – жилищна и лична. В тази връзка е важен показателят наличие на течаща топла вода в жилището. Само 30.2% от жилищата на ромите имат тази благоустроеност, докато 90.3% от жилищата на българите и 56.2% от жилищата на турците имат това удобство;

- Важен показател за хигиената на жилището е наличие на благоустроена тоалетна. Характерно за ромските жилища е, че 55.5% от тоалетните са примитивни помещения, намиращи се извън жилищата и сградите, най-често на дворовете. В 3.7% от жилищата изобщо няма тоалетна. За сравнение при 9.3% от жилищата на българите и 40.8% от жилищата на турците, тоалетните са извън сградите.

Въпросът за жилищните условия неминуемо е свързан с незаконното строителство. Концентрацията на населението в обособени квартали води до социална изолация, влошаване на жилищните условия и проблеми с изграждането и поддръжката на инженерната инфраструктура.

Община Аксаково предприема действия за ограничаване и недопускане на незаконно строителство. Решаването на проблема е сложен въпрос, чието заобикаляне през годините го усложнява допълнително. 16% от проектите на общините в област Варна са за предоставяне на ресурсно или финансово подпомагане за семейства от ромския етнос, под формата на подобряване на съществуващ сграден фонд или изграждане на нов такъв.

Жилищно осигуряване. Наличието на достатъчно лично пространство в едно домакинство е ключов показател за качеството на живот. През 2014 г. е направено „Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково“. Избран е показател, с който се измерва броя на лицата, на стая, с изключение на сервизните помещения и стаите отдавани под наем. Фигура 19 представя броя членове в едно семейство.

Според същото проучване висок е процента на четиричленните семейства, като процента на петчленните и шестчленните семейства е съизмерим с тричленните. Запазва се тенденцията за многочленни семейства сред ромската етническа група.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

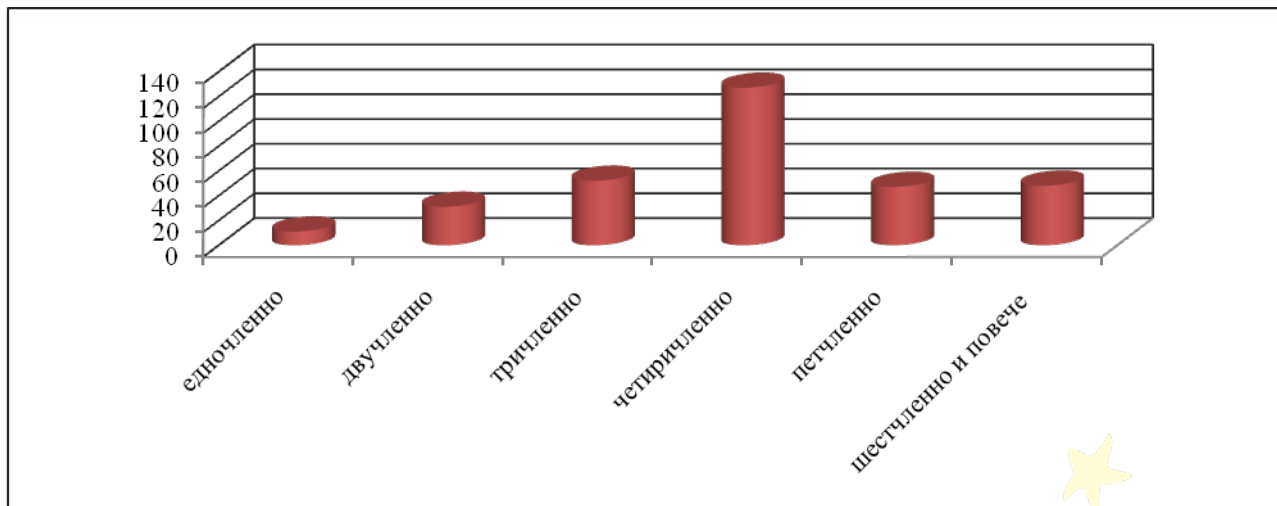
„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

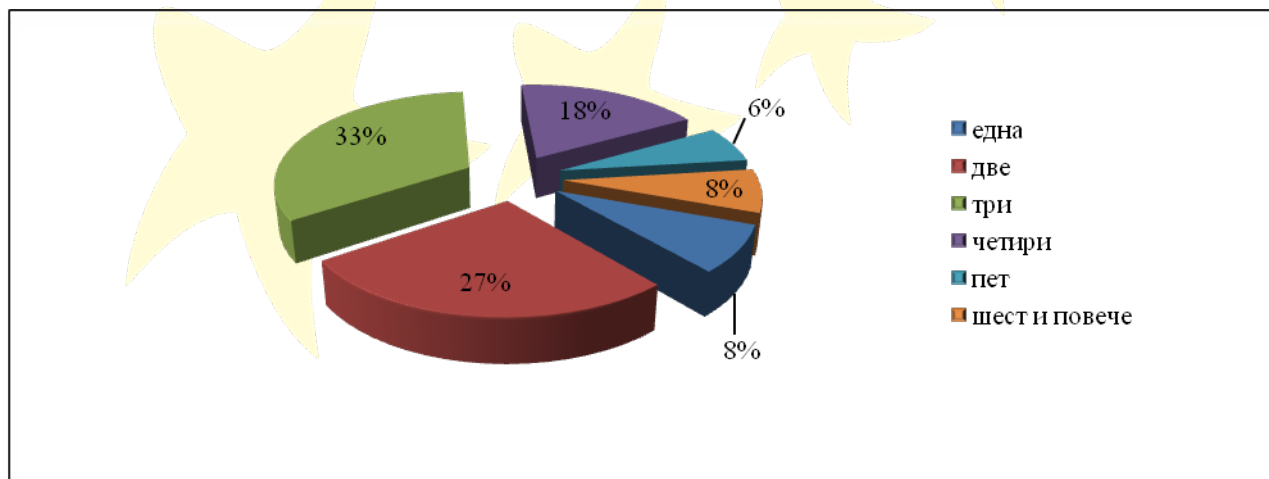
Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник „Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект „Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”

Фигура 19. Брой членове в семейство (Източник: Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково, Май 2014 г.)

Макар и семействата да са многочленни броят на стаите, които обитават е малък. Семействата предимно живеят в три стаи (33%). Приблизително същия процент около 27% живеят в две стаи. Едва 8% живеят в шест и повече стаи.

Фигура 20. Брой обитавани стаи (Източник: Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково, Май 2014 г.)

Подобни са резултатите и проведено анкетно проучване от социалните медиатори към община Аксаково за периода 01.09.2014-31.12.2014 г.. На фигура 21 е представено съответствието между броя на стаите и броя на членовете в семейството.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

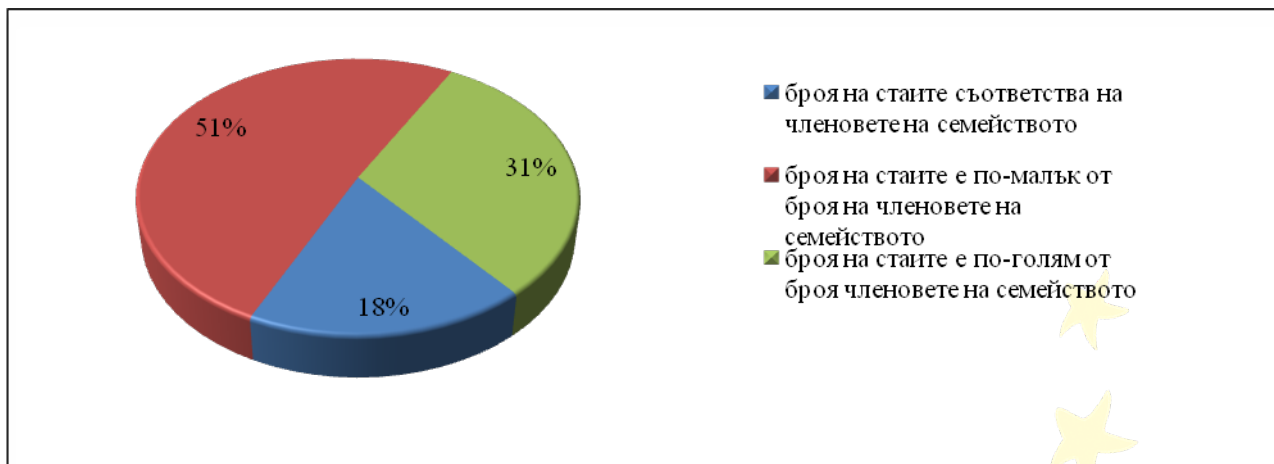
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

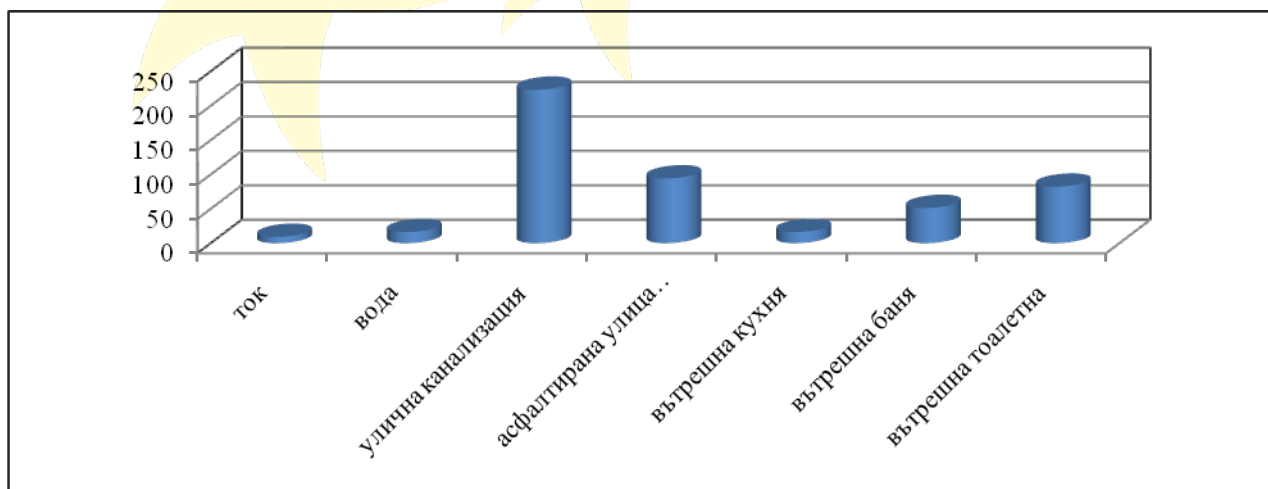
„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма „Развитие на човешките ресурси”

Налична е обратна пропорционалност между броя на членовете на семейството и обитаваните от тях стаи, което говори за не-добро качество на живот на представителите на целевата група.

Фигура 21. Съответствие между броя на стаите и броя на членовете в семейството.
(Източник: Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково, Май 2014 г.)

Относно комунално-битовото осигуряване, най-често липсва улична канализация, улиците не са асфалтирани до жилището, не са изградени вътрешни тоалетна и баня в жилищата (фиг. 22).

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник „Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи“ по проект „Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“

Фигура 22. Разпределение на отговорите на въпроса „Кое липсва във Вашето жилище?“ (Източник: „Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково, Май 2014 г.“)

Данните от двете проучвания в община Аксаково през 2014 г. показват, че жилищното осигуряване не е на необходимото ниво за нормален начин на живот. Основните нужди от ток и вода са задоволени, но все още е необходимо да се предприемат мерки за прокарване на улична канализация и асфалтиране на улиците. Забелязва се устойчива тенденция за нарастващо различие между условията на живот в ромските групи и условията, при които живее мнозинството от останалото население. Резултатите от тези изследвания показват нарастваща социално-икономическа и културна изолация на ромската общност.

Въпреки, че ромите в България имат уседнал начин на живот, повечето от тях не притежават земя и жилище и нямат постоянни доходи. Жилищните условия на повечето роми в община Аксаково трайно се влошават. Преобладаващата част от постройките са изградени с подръчни материали, незаконно, в нарушение на устройствените планове, уличната мрежа и комуналната инфраструктура са в лошо състояние и това превръща ромските квартали в гета. Пренаселените жилища и общото увеличаване на гъстотата на обитаването натоварват обслужващите системи, които без друго са недостатъчни и произтичащите от това последици са лоши хигиенни условия и здравни рискове за населението, както и социално напрежение.

Наблюдават се значителни промени, свързани със семейното съжителство и предпочитаното място за заселване през последните години, спрямо традициите на ромската общност. Пренаселените жилища при разширените домакинства, където съжителстват семейства от няколко поколения предизвикват изключително силен социален стрес. Съжителстващите ромски семейства заявяват необходимост от отделни жилища за всяко семейство. Особено голяма нужда от самостоятелно жилище имат младите ромски семейства. Много новосъздадени семейства предпочитат да живеят отделно от голямото домакинство.

Състоянието на жилищния фонд в община Аксаково се характеризира със следните основни проблеми:

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

- няма подробни устройствени планове за ромските квартали;
- липсват актуални кадастрални карти за ромските квартали с точна регистрация на имотите;
 - в малкото случаи, когато са изработени подробни устройствени планове, се нарушават;
 - жилищният фонд е остарял и/или амортизиран;
 - има пренаселеност на жилищата и недостатъчна благоустроеност;
 - нивото на обществените комунални услуги е ниско;
 - лошо е стопанисването и поддържането на обществения и на частния жилищен фонд;
 - голям процент от жилищата в ромските квартали са незаконни.
 - жилищният фонд е с много високо енергопотребление, поради лоша топлоизолация на сградите;
 - висок е процента на необитаваните жилища в „непривлекателни” райони, където липсват услуги и възможности за трудова заетост.

Необходимо е подобряване на съществуващата и проектиране и изграждане на нова техническа инфраструктура там където е необходимо - водоснабдяване, канализация, улична мрежа.

1.5. Пазар на труда

Средният брой на наетите лица по трудово и служебно правоотношение в община Аксаково за периода 2008-2012 г. е относително постоянен, като покачване има през 2012 г. (фиг. 23.).

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси“

Фигура 23. Средногодишен брой на заетите по трудово и служебно правоотношение в община Аксаково (Източник: Дирекция "Бюро по труда"-Варна)

Общата тенденция на заетост по икономически дейности не се променя особено за периода 2008-2012 г. (фиг. 24). Най-голям е броя на заетите в преработващата промишленост - 31%, следвана от търговия - 15%, селското и горското стопанство - 12%, строителство 6%, транспорт и складиране - 5%. Най-ниска е заетостта в сферата на финансовите услуги, създаване и разпространение на информация и творчески продукти.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

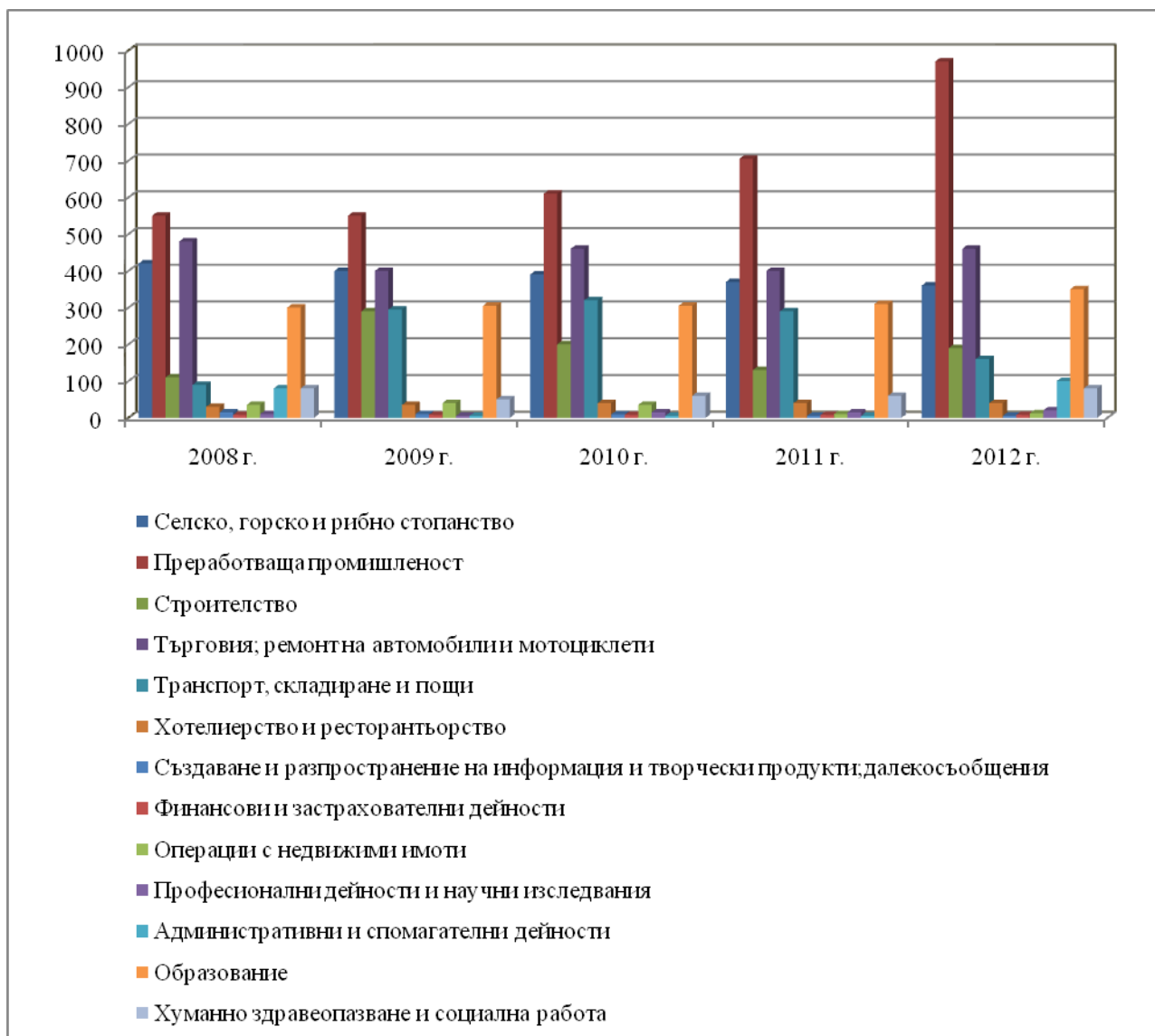
„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник „Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект „Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”

Фигура 24. Средногодишен брой на заетите по икономически сектори (Източник: Териториално статистическо бюро – Варна)

По данни на Дирекция “Бюро по труда” към 31.12.2013 г. равнището на безработица спрямо икономически активното население за Община Аксаково е 6.8% (фиг. 25). След 2009г. нивото на безработица в Община Аксаково е значително по-ниско от нивото на безработица за област Варна, а през последните 2 години и два пъти по-ниско от нивото на безработица за България. Ниското ниво на безработица е добър показател за жизнения стандарт на населението на Общината.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

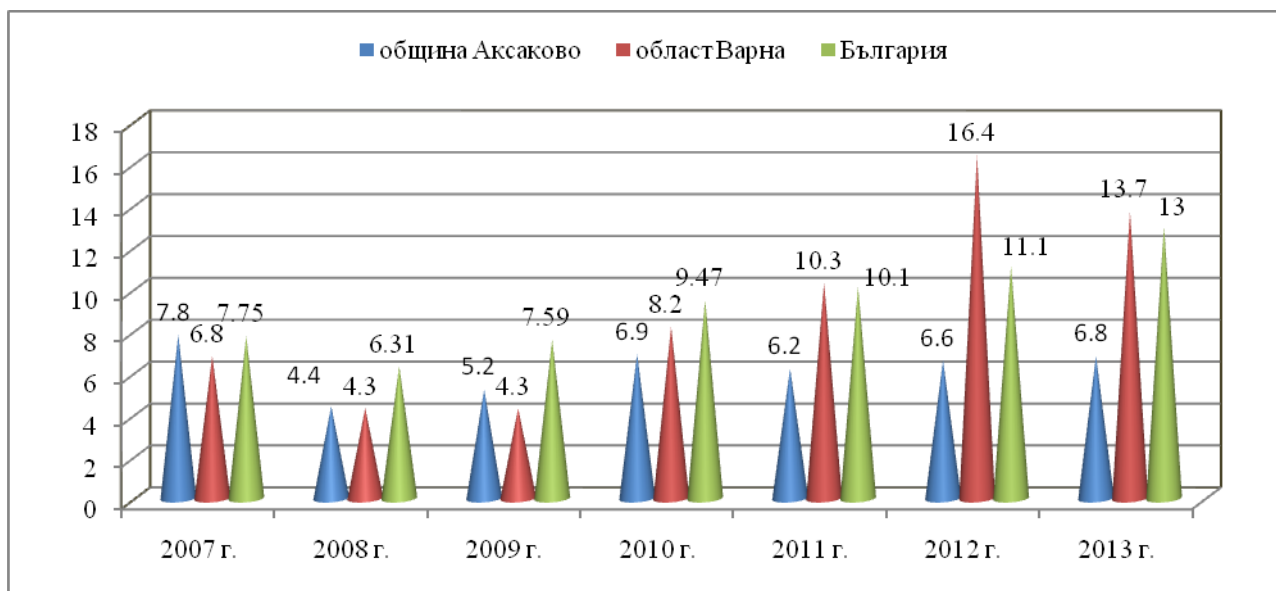
„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

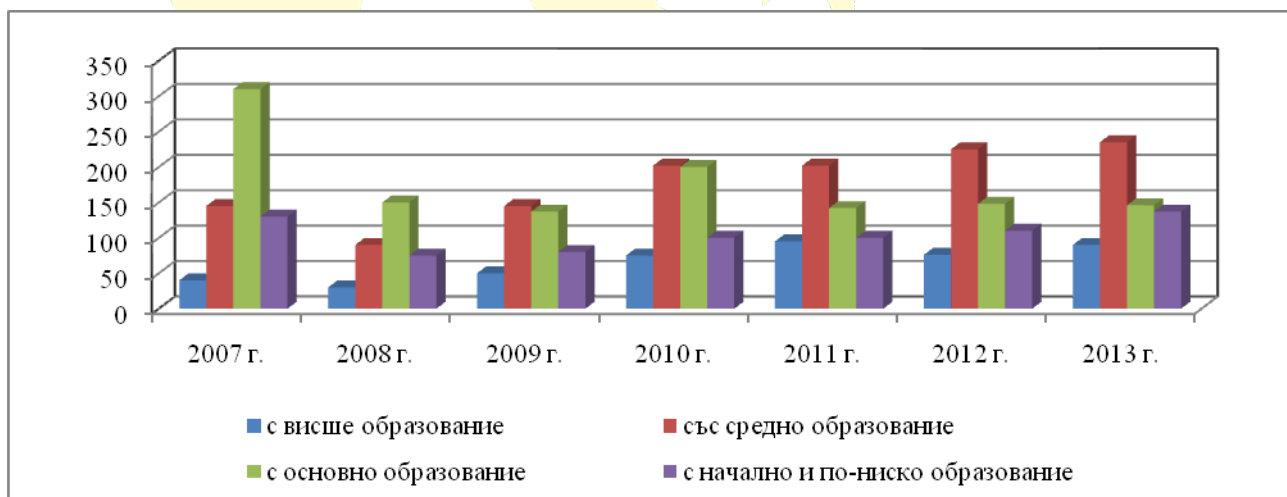
Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник „Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект „Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”

Фигура 25. Безработица в проценти (Източник: Дирекция „Бюро по труда”-Варна)

Броят на регистрираните безработни към декември 2013 г. е 561 души. **Най-голяма е безработицата сред лицата с най-нисък образователен ценз.** Намалвяването на производствата и намаляване на необходимостта от нискоквалифициран труд повишават стойностите по този показател.

Фигура 26. Образователна структура на безработицата (Източник: Териториално статистическо бюро –Варна)

През 2007 г. най-висока е безработицата сред лицата с основно образование, (фиг. 26), като през следващите години започва стремително да нараства безработицата сред

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

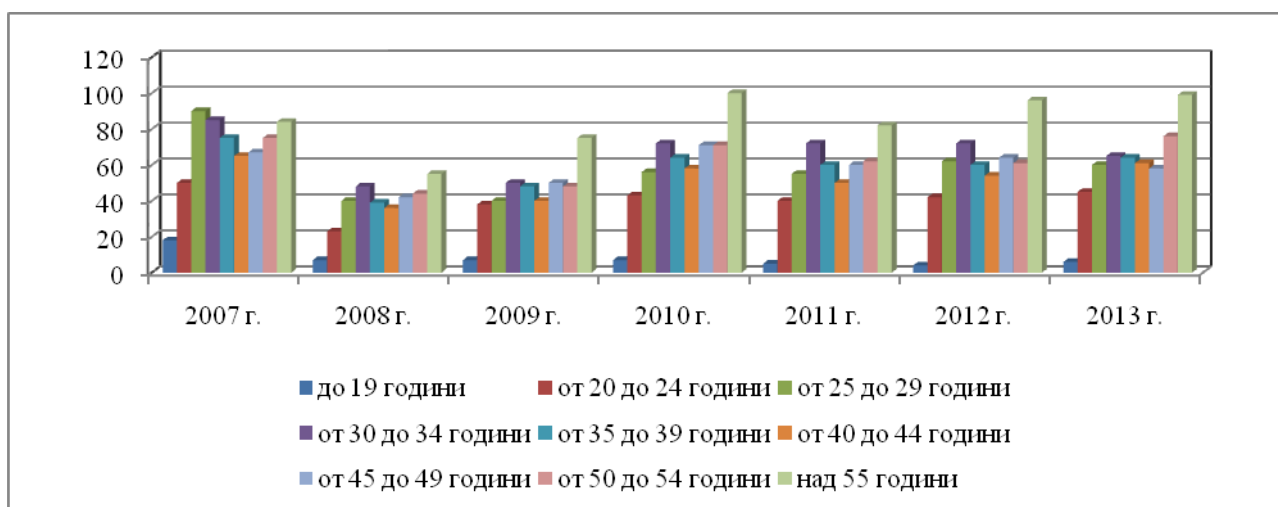

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма „Развитие на човешките ресурси”

лицата със средно образование, като тя е висока и сред лицата със средно професионално образование. **Безработицата с нисък образователен ценз има трайна тенденция и е почни постоянна величина.** За намаляване на нейното ниво се използват предприетите мерки на национално ниво по националните програми за временна заетост.

Профилът на безработицата по възраст е представен на фигура 27.

Фигура 27. Безработица по възраст (Източник: Териториално статистическо бюро – Варна)

През 2007 г. най-висока е безработицата сред младежите от 25-29 г., след което тя постепенно намалява и непрекъснато се увеличава безработицата сред лицата над 55 г.. Намаляването на младежката безработица е добър показател за задържане на младите хора на територията на Общината.

Намаляването на младежката безработица, в комбинация с факта, че община Аксаково е на второ място в област Варна по относителен дял на младото население дава една добра перспектива за развитието на Общината.

Налице са значителни различия по отношение на участието на пазара на труда на лицата от различните етнически групи (фиг. 28). Най-висока е заетостта във възрастовата група между 15 и 64 навършени години при лицата, самоопределили се към българската етническа група, с коефициент на заетост 56.78%. **Коефициентът на безработица е най-висок сред лицата от ромската етническа група (34.74%). При тях е регистриран и най-високият относителен дял на икономически неактивно население - 54.83%.**

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

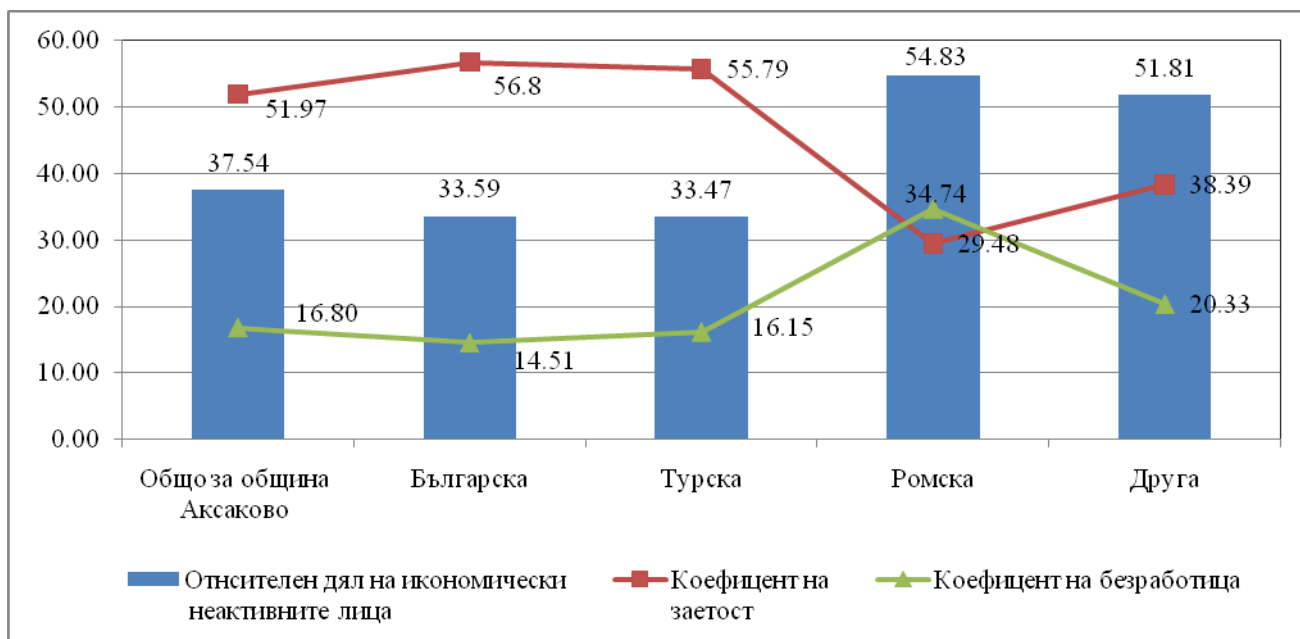
„Партньорство за равни възможности“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник
"Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект
„Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна
програма "Развитие на човешките ресурси“

Фигура 28. Коефициент на заетост и безработица и относителен дял на икономически неактивните лица по етническа принадлежност на населението в община Аксаково от 15 до 64 навършени години (Източник: НСИ)

Безработните лица от ромския етнос са предимно с основно и по-ниско образование, което е предпоставка за трудната им реализация на пазара на труда. Коефициентът на безработица сред ромското население на общината е 34.74% (при 14.51% за българите и 16.15% за турците). При ромите икономически неактивните лица са с преобладаващ дял – 54.83%, докато за българите този дял е 33.59%, а за турците 33.47%. Голяма част от безработните роми са неграмотни и не могат да участват в курсове за квалификация. Неблагоприятното образователно и квалификационно равнище ограничава възможностите за устройването им на подходяща работа в условията на растяща конкуренция на пазара на труда.

От досегашното изпълнение на Националната програма “От социални помощи към осигуряване на заетост” може да се направи извода, че не е достатъчна нагласата и мотивацията на безработните лица за работа и участие в курсове за ограмотяване и квалификация. Недостатъчен е ресурса на трудовите медиатори, ангажирани с активизиране на неактивните и продължително безработните лица.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

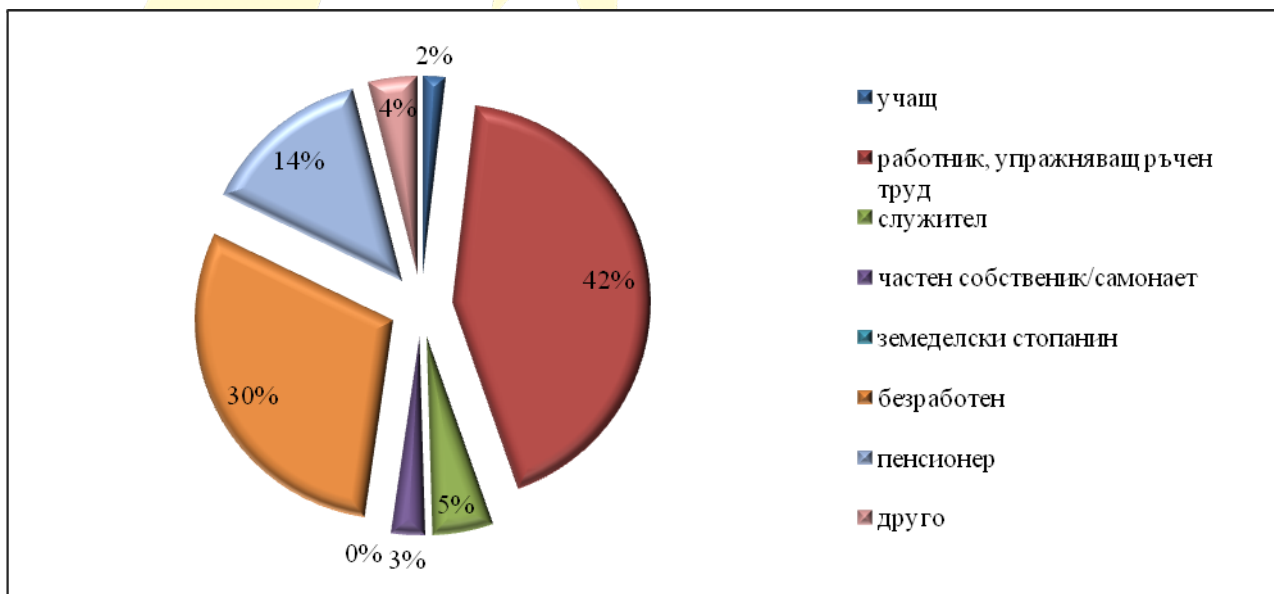
Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник „Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект „Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”

Според „Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково” 42% от анкетираните упражняват ръчен труд, който е единствено достъпния за хора с ниското ниво на образование и квалификация. Според същото проучване 30% от анкетираните са безработни, което е висок процент спрямо средния за Общината 6.8%. Малък е процента на самонаетите и земеделските стопани (3%). Липсата на собствена земя ги лишава от възможността да се регистрират като земеделски производители, но наемането в селското стопанство е добра възможност за трудова заетост за лица с ниска степен на образование или без образование.

В действията си за пълноправна интеграция и участие на ромите на пазара на труда, отговорните институции се ръководят от Европейската стратегия за заетост, интегрираните насоки за растеж и заетост, както и национални документи в областта на заетостта и развитието на човешките ресурси.

От анкетираните в община Аксаково 30% са безработни, като нивото на безработица е по-ниско в сравнение с безработицата при тази група на национално ниво. Това е свързано и с нивото на безработица на територията на Общината, което е почти два пъти по-ниско в сравнение с безработицата като цяло на национално ниво. Трудово заетите в Общината са предимно работници или упражняващи ръчен труд, което е свързано и с ниското ниво на образованост на целевата група.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма „Развитие на човешките ресурси”

Фигура 29. Отговори на въпроса ”Какъв труд упражнявате?” на анкетираните в община Аксаково (Източник: Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково, Май 2014 г.)

Резултатите от проведени социологически проучвания на национално ниво също отчитат, че ромите са в най-неизгодното положение на пазара на труда, тъй като голяма част от тях са неграмотни, с ниска степен на образование, без професионални умения и квалификация, което затруднява значително реализирането им на пазара на труда. Тези фактори, както и проявите на дискриминация към ромите на трудовия пазар, поставят много роми в неравностойно положение на пазара на труда и са предпоставка за тяхната заетост в „сивата” икономика. Съществен проблем на ромската заетост, е че близо 24% от заетите роми работят без трудов договор. За сравнение, делът на българите, които работят при същите условия е 4%, а делът на турците е 11.7%. Безработицата сред ромите все още е най-висока в сравнение с другите етнически общности 52%.

Доказателство за това е и обобщението на резултатите от отчетните доклади за осъществените дейности по предоставяне на общинска социална услуга „Консултиране и помощ за социално включване” (фиг. 30) за периода 01.09.2014-31.12.2014 г. от социалните медиатори към Община Аксаково. Делът от целевата група „етнически малцинства”, които са потърсили помощ при социално включване с насока осигуряване на временна или постоянна трудова заетост е 22%. Това показва относително осъзната необходимост от намиране на работа и решаване чрез това на част от проблемите на социално уязвимите етнически малцинства – повишаване на доходите, а от там и на делът на здравно осигурените.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник „Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект „Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”

Фигура 30. Дял в (%) от общо предоставените услуги от социалните медиатори към община Аксаково за периода септември – декември 2014 г. (Източник: Доклади за осъществените дейности по предоставяне на общинска социална услуга „Консултиране и помощ за социално включване” от социалните медиатори към община Аксаково)

По данни от същите анкети само 59% от доходите на анкетираните са от трудова заетост, което отново акцентира върху високите нива на безработица сред малцинствените етнически общности – един от основните изводи на социалните медиатори в община Аксаково.

Доходи и разходи на домакинствата. Средната годишна заплата на наетите в община Аксаково за периода от 2007 до 2009 г. отбелязва увеличение, от 2009 до 2011 г. нивото е относително постоянно, докато през 2012 г. се отбелязва чувствителен спад (фиг. 31).

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

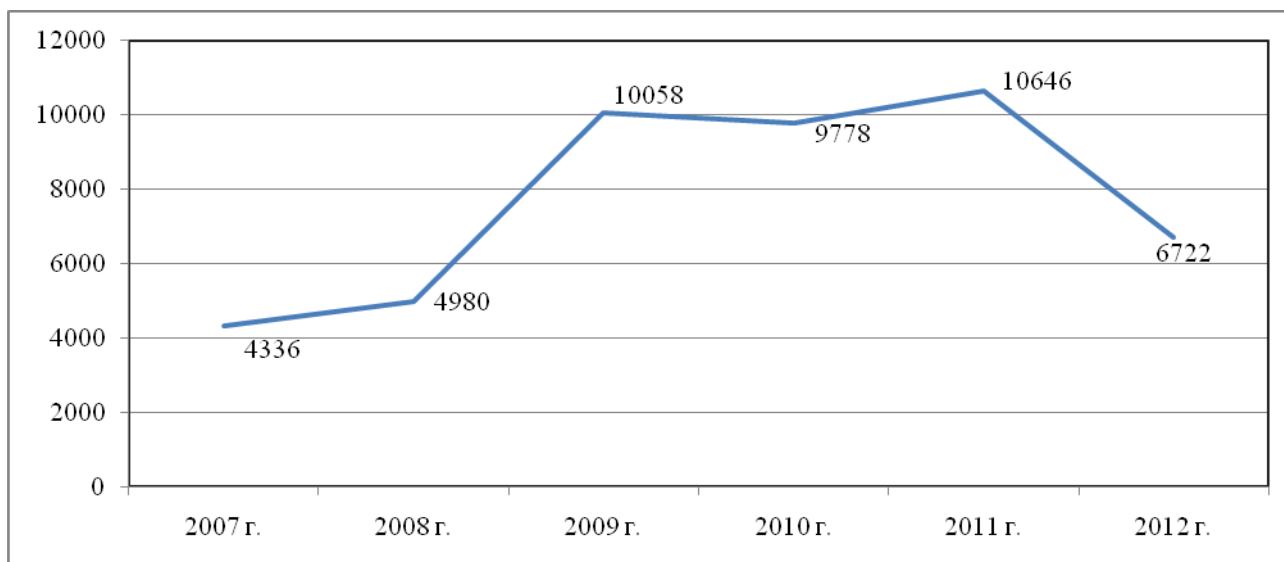
„Партньорство за равни възможности“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник
"Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект
„Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна
програма "Развитие на човешките ресурси“

Фигура 31. Средна годишна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение в община Аксаково (Източник: НСИ)

Резкият спад на работната заплата през 2012 г. се дължи на спада на работните заплати в икономическа дейност „транспорт и складиране“, според данните на НСИ.

Според същите данни следва извода, че най-добро заплащане на труда е в транспорт и складиране, преработващата промишленост, следвано от образование и хуманно здравеопазване. Най-ниски са стойностите в хотели и ресторанти, административни и други спомагателни дейности.

Икономическата обстановка в страната и безработицата са едни от основните фактори, които пораждаат риск за различните групи от населението в Общината. Ниските доходи или липсата на такива поставят семействата в много затруднено състояние. Често се стига до ситуации, в които доста семейства са изправени пред риска на оцеляването. В населените места, където живее предимно ромско население – с.Любен Каравелово, с.Изворско, гр.Игнатиево, има семейства, в които поради лошо материално и финансово състояние се пораждаат и сериозни конфликти в дома. Потърпевши са предимно децата и понякога жените. Влошените материални условия на живот и безпаричието водят и до ситуации, в които подрастващите са изправени пред възможността за извършване на криминални деяния.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

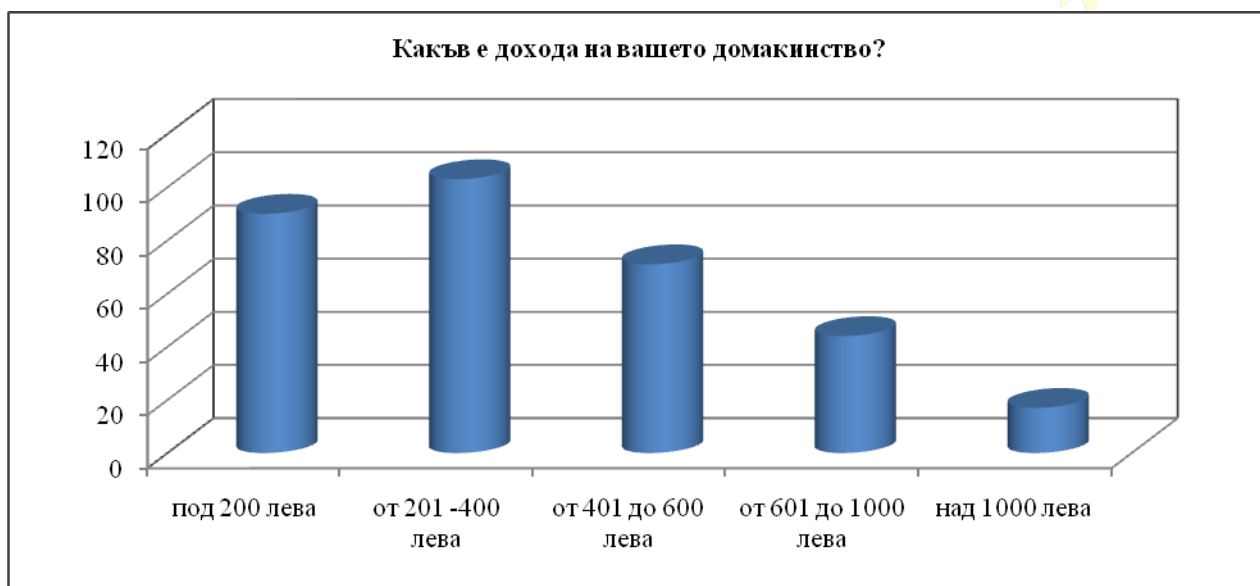

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма „Развитие на човешките ресурси”

Материалните лишения са ключовите индикатори на Европа 2020. По данни на Евростат, бедността обхваща показатели, отнасящи се до икономическа стагнация, лишаване от стоки за дълготрайна употреба, жилища и околната среда на жилището.

Според „Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково” висок е процента на семействата, които се издържат с доход много по-нисък от определения за страната (приблизително 2000 лв. за четиричленно семейство) (фиг. 32.). Доходът на анкетираните за семейство е между 201-400 лв. или под 200 лв. С нарастване на границите на дохода намалява и броя на семействата, които ги достигат, което говори за ниски доходи и невъзможност за нормален начин на живот. Едва 5% имат доход над 1000 лв.

Фигура 32. Разпределение на отговорите на въпроса към анкетираните в община Аксаково „Какъв е дохода на вашето домакинство?” (Източник: „Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково, Май 2014 г.”)

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси“

Фигура 33. Разпределение на отговорите на въпроса към анкетираните в община Аксаково „От какво се формира дохода на вашето домакинство?” (Източник: „Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково, Май 2014г.”)

От направеното проучване на община Аксаково е видно, че 45% от анкетираните формират своите доходи от работа по трудово правоотношение, приблизително такъв е процента и на здравно осигурените (фиг. 33). Другият основен източник на доходи е временната заетост до седмица, която е характерна за 24%. Подобни са резултатите и от анкетното проучване от социалните медиатори в община Аксаково за периода 01.09.2014-31.12.2014 г. в гр.Игнатиево, с.Любен Каравелово, с.Изворско, с.Въглен.

Процентът от анкетираните, чийто доход се формира от пенсии за инвалидност е 8%, както същия е процента и на анкетираните, чийто доход се формира от пенсия за придобит стаж и възраст. Тези, които разчитат на семейни помощи също са 8%. 99% от анкетираните в Общината отговарят че нямат деца, под 16 г., които да работят за да осигуряват прехрана.

Резултатите от проведените изследвания показват, че доходите на представителите на етническите малцинства са ниски и далеч под минимално необходимите стандарти, като това е характерно за цялата страна и не е особеност на етноса. Членовете на семействата са задоволени с храна, но това не е единствения критерии за покриване на бедност според

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

европейските стандарти. Ниското образование, респективно липсата на работа се отразяват върху качеството на живот на етническото малцинство с фокус върху ромите.

В резултат на направения анализ могат да се очертаят следните основни проблема при интеграцията на етническите малцинства с акцент върху ромите:

- етническите малцинства в по-голяма степен, от които роми, в значителна степен са изключени от трудовия пазар;
- налична е заетост с ниско квалифициран и ниско платен труд;
- ниско е образователното равнище и квалификацията на безработните лица;
- липсват професионални умения;
- слаба е мотивацията;
- заетостта е предимно в ниско платени дейности.

В заключение може да се обобщи, че нивото на безработица в община Аксаково е по-ниско сред представителите на етническите малцинства спрямо същата група на национално ниво. Ромите предимно упражняват ръчен труд, такава е тенденцията и на национално ниво, представителите на тази група упражняват ниско квалифициран труд. За повишаване на заетостта трябва да се премине през повишаване на образователното равнище.

1.6. Дискриминация и върховенство на закона.

Дискриминация (от лат. *discriminatio* - „правене на разлика“) към или спрямо даден човек или група е третирането или възприемането му на базата на класа, категория, раса, етнос, религиозна принадлежност, сексуална ориентация или нещо друго вместо спрямо неговите лични качества.

Дискриминация има тогава, когато е налице официално или неофициално разделяне на хората в отделни групи по някакъв техен общ признак, при което им се дават или отнемат дадени права, задължения и възможности, според групата към която принадлежат.

Успешното прилагане на върховенството на закон е пряко определено от наличието на съответен капацитет в структурите, които са ангажирани с процеса – общински администрации, областна администрация, органи на МВР на областно равнище, комисии, съвети, структури на гражданското общество.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

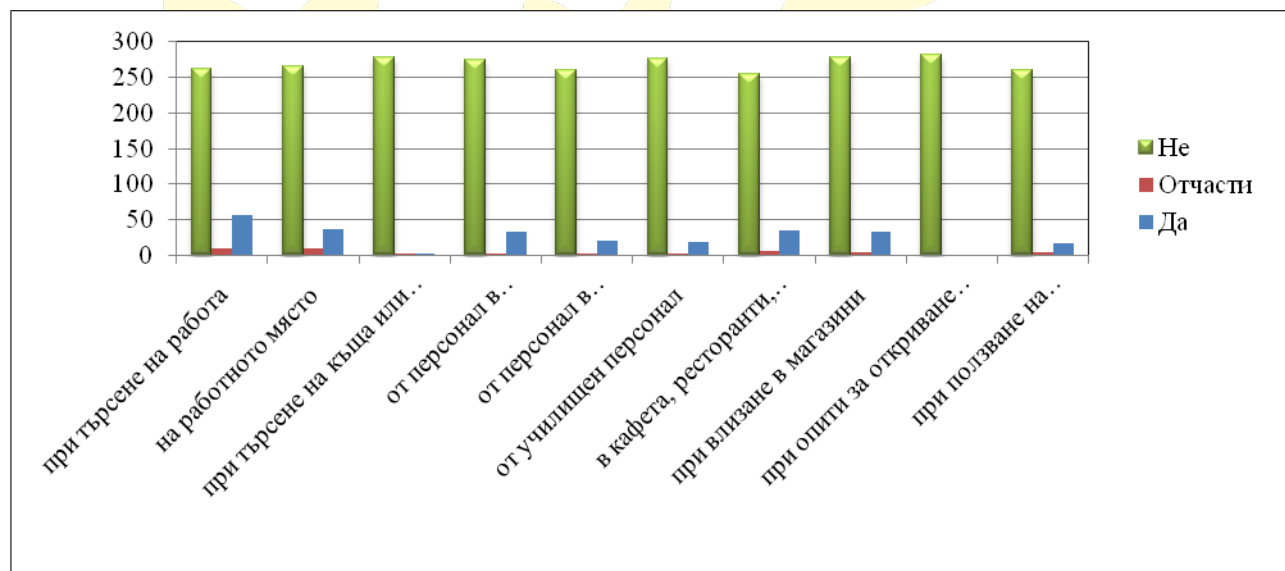

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник „Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи“ по проект „Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“

При срещите между експертите и специалистите по етнически и интеграционни въпроси (ЕИВ) в общините и Областна администрация Варна, като основен проблем се изтъква недостатъчната информираност на общинските служители и активисти относно новите моменти и задачи по осъществяване дейностите по ромското включване. Това налага провеждането на семинари, лекции, търсенето на форми и възможности за запознаването на повече активисти, съмишленици и доброволни сътрудници за осъществяването на тази дейност, за която са необходими, както съвременно техническо оборудване, така и добро финансиране.

Според „Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково“, 9% от анкетираните споделят, че е проявена дискриминация спрямо тях въз основа на техния произход. Почти същите данни показва и анализа на анкетираните от социалните медиатори към община Аксаково. Най-често дискриминация е проявена при търсене на работа; на работното място; от персонал в здравните заведения; в кафенета, ресторанти, барове и при влизане в магазини. Около 2% споделят, че отчасти спрямо тях е проявена дискриминация.

Фигура 34. Проучване за дискриминация (Източник: Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково, Май 2014 г.)

На фигура 35 са представени различните причини да не се съобщава за случай на дискриминация. Само 2% са съобщили за случаи на дискриминация, като 6% отчасти са

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

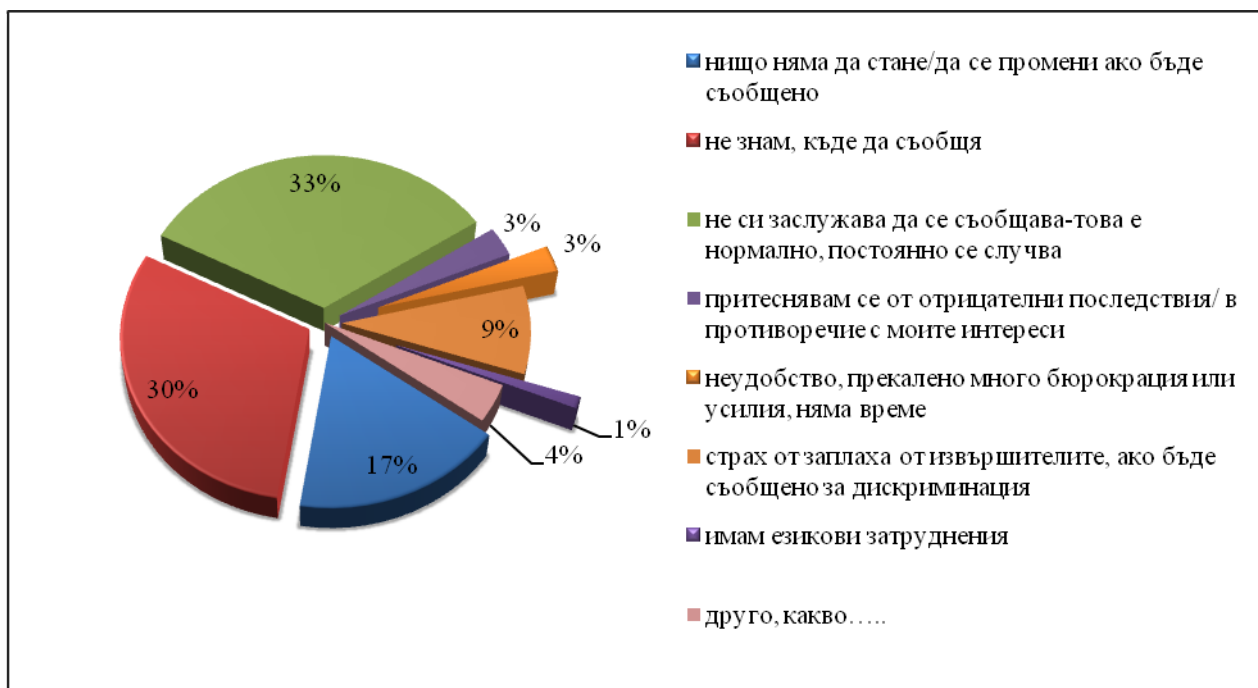
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник „Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект „Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”

съобщили за случаи на дискриминация. Обезпокоителното е, че 33% смятат, че не си заслужава да се съобщава, приемат го за нормално. Близо една трета не знаят, къде да съобщят за проявена дискриминация, а 17% смятат, че нищо няма да се промени, ако съобщат за това. Не малък е процента (9%), които изпитват страх от заплахата от извършителите, ако бъде съобщено за дискриминация. Малък процент (1%) признават, че имат езикови затруднения, изпитват неудобство да съобщят, считат че има голяма бюрокрация и ще бъде загуба на време.

Фигура 35. Причини да не се съобщат за случаи на дискриминация (Източник: Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково, Май 2014 г.)

От малкото съобщили за случаи на дискриминация 69% са доволни от предприетите мерки от органите, едва 7% са недоволните от предприетите мерки. От изследването се вижда, че трябва да се работи за повишаване на информираността и насърчаване съобщаването за случаи на дискриминация.

Анкетираните не са запознати със съществуването на нормативни документи, забраняващи дискриминацията (77%). Само 21% процента знаят за наличието им, а едва 2% са запознати с тях (фиг. 36).

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

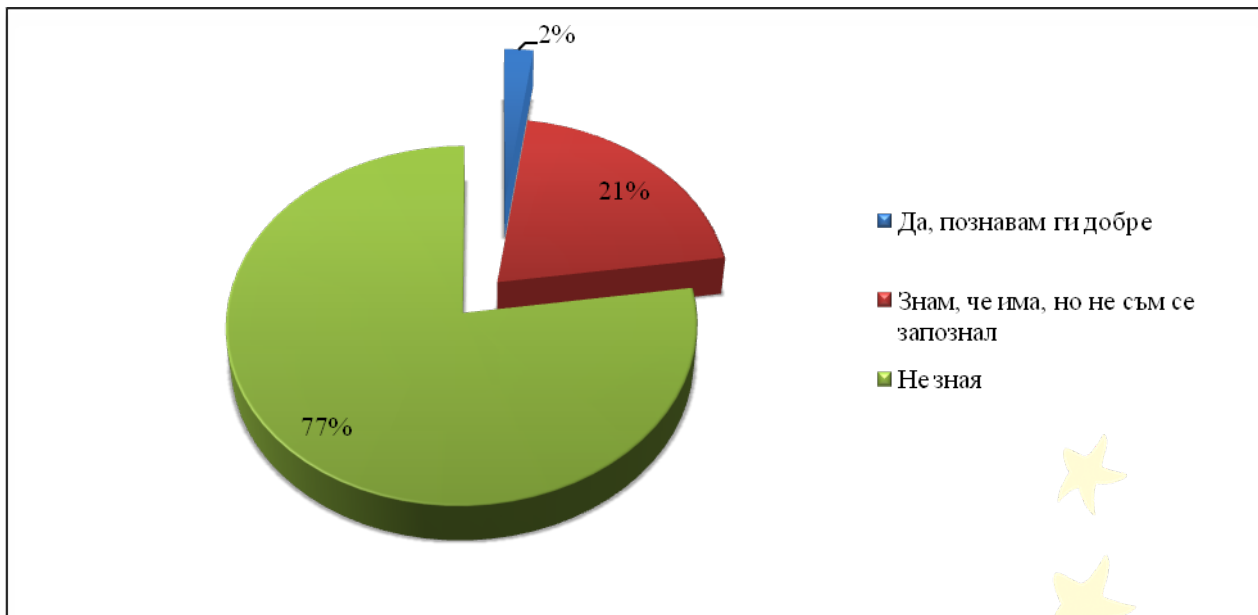
„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси“

Фигура 36. Осведоменост за нормативен акт, закон забраняващ дискриминацията
(Източник: Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково,
Май 2014 г.)

Посегателствата над личността и завишената престъпност спрямо етническите групи е друг критерий за повишена дискриминация въз основа на етнически произход. Данните показват, че няма завишена престъпност (фиг. 37). Най-често, анкетираните са били жертва на кражба на лично имущество без прилагане на сила или заплаха, което не е по-високо от средното за страната равнище. Все пак има прояви на обир, опит за обир, кражба на превозно средство и за съжаление домашно насилие, които са на обичайното ниво за страната.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

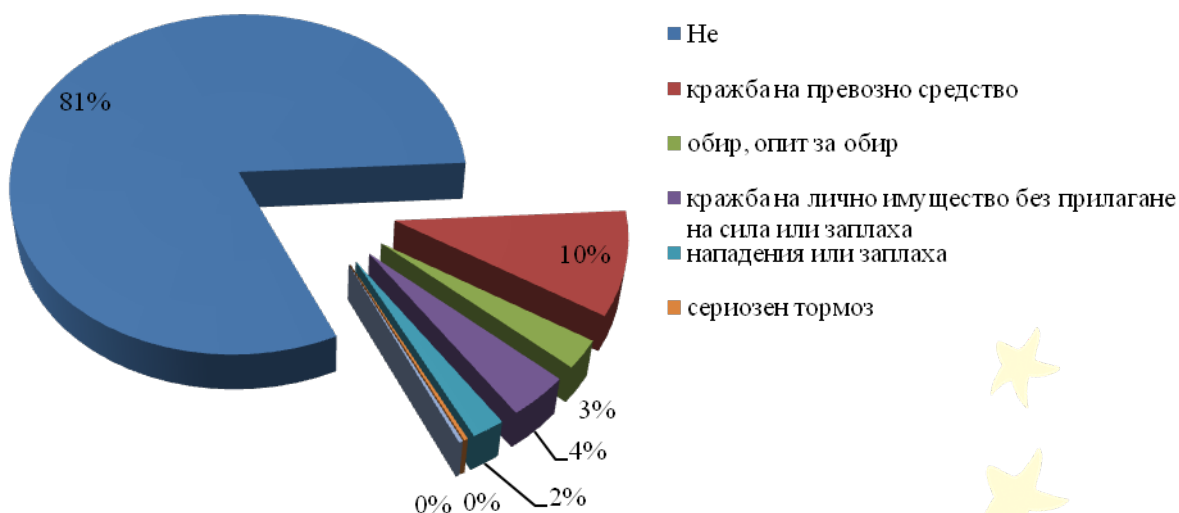
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник
"Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект
„Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна
програма "Развитие на човешките ресурси“

Били ли сте жертва на престъпление през последните 12 месеца?

Фигура 37. Били ли сте жертва на престъпление през последните 12 месеца? (Източник: Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково, Май 2014 г.)

Средният процент на дискриминация на ромите за България е 26%, при проведено проучване в ЕС. Този процент е три пъти по висок от регистрирания процент на територията на община Аксаково. Относно местата, на които е проявена дискриминация, тенденцията на ниво община съвпада с националната тенденция, а именно най-често дискриминация е проявена при търсене на работа, от персонала в здравните заведения и от персонала в социалните служби. 92% от анкетираните на национално ниво не съобщават за случаи на дискриминация, като това ниво е най-високо за България спрямо другите държави. Причината за несъобщаване е, че нищо няма да се промени, каквото е и становището на анкетираните в община Аксаково.

Същевременно половината от интервюираните не знаят как да съобщят за дискриминация, което предполага, че те биха съобщили за такава, ако знаеха как да го направят. 44% обаче не виждат смисъл да съобщават за дискриминация, която е обичайна част от тяхното ежедневие. Сериозността на данните се допълва от факта, че 1 от 5 интервюирани не съобщават за дискриминация поради страх от заплаха от извършителите. Също така, 39% от запитаните роми се опасяват от отрицателни последствия, ако съобщят за

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

инцидент. Тези резултати обрисуват картина на чувство за примирение, че дискриминацията е нещо нормално за много роми, както и липсата на знания за това как и къде да се съобщава за дискриминация. Тези причини се съчетават с опасения от заплахата или отрицателни последици, ако се съобщи за дискриминацията.

На национално ниво на въпроса „Има ли закон, който забранява дискриминация на лица въз основа на техния етнически / имигрантски произход при кандидатстване за работа?” - 38% отговарят с „не“, а 25% с „да“, не е малък и процента на отговорилите с „Не зная“. На национално ниво процента на жертвите на престъпление през последните 12 месеца сред ромите е 12%, който е приблизително същия с интервюираните в община Аксаково.

От резултатите се вижда, че проявата на дискриминация не е висока в община Аксаково. Информираността на гражданите за организациите, които оказват подкрепа при случаи на дискриминация, както и антидискриминационните нормативните актове, не са достатъчно известни. Ограничените знания възпрепятстват активността на етническите групи. Необходимо е да се предприемат мерки за повишаване на информираността относно антидискриминационните мерки на местно и национално ниво, организациите, които биха подкрепили, жертви на дискриминация и престъпност, нормативните актове забраняващи проявата на дискриминация и насилие.

В резултат на гореизложеното се очертават следните основни проблема:

- не се познават правата и задълженията на гражданите;
- няма обществени съвети по въпросите на малцинствата.

1.7. Култура и медии.

На територията на Община Аксаково функционират 21 читалища в които развиват богата културно-просветна, социална и образователна дейност и имат за цел да спомагат за развитието и обогатяването на културния живот, чрез запазване на обичаите и традициите, характерни за съответното населено място.

На фигура 38 е представено териториалното разпределение на читалищата по общини и вид населено място в област Варна, от където се вижда, че община Аксаково по показателя „брой читалища” заема трето място в областта.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

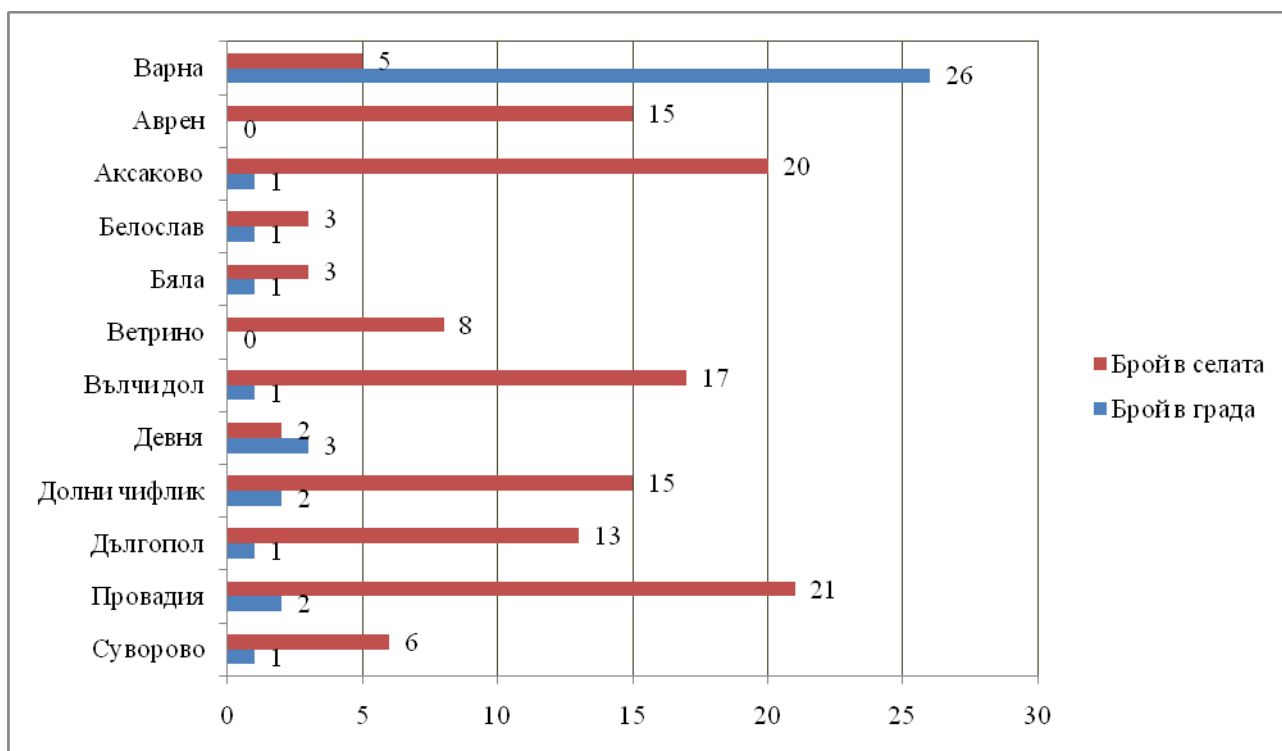
„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник „Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект „Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”

Фигура 38. Териториалното разпределение на читалищата по общини и вид населено място в област Варна (Източник: НСИ)

Общината организира изготвянето и изпълнението на годишен културен календар в който са отразени всички национални и местни празници. Културните събития са насочени към цялото население на Общината, като празниците не са разделени по етнически и религиозен признак. Включени са целогодишни прояви на художествено-творческите състави, прояви на местни дейци на културата и изкуството, като общи и самостоятелни изложби, концерти, представяния на книги, творчески срещи с местни и национални творци.

Традиционно Общината провежда ежегодно „Пролетно надпяване” в с.Генерал Кантарджиево и „Есенно плодородие” в с.Кичево, в които участие вземат всички певчески и танцови състави към народните читалища от Общината. Също така в местността „Св.Марина” до с.Ботево с регионално значение се провежда Фолклорен фестивал на

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи“ по проект
„Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна
програма „Развитие на човешките ресурси“*

плодородието „Св.Марина“. В него участват певчески, танцови и индивидуални изпълнители и музиканти от цяла Североизточна България.

Ролята на културата за социалното включване на етническите малцинства е важен инструмент за развитието на националната и местна културна политика. За насърчаването на културното многообразие, което поддържа и създава условия за съхраняване и развитие на културата на всички етнически групи поотделно и чрез създаването на атмосфера на взаимно уважение, толерантност, разбирателство и механизми за взаимно опознаване и обмен между културите. Културната интеграция на ромите е неделима част от цялостната социално-икономическа интеграция.

Поради различни обективни и субективни фактори ромската култура все още не може да заеме своето заслужено място в българската културна съкровищница. Малцина български учени събират, съхраняват и анализират автентични ромски фолклорни образци, които от своя страна стават достояние само на тесен кръг от специалисти. Малък е броят на учениците роми в професионалните и художествените училища по изкуствата. Липсват данни относно ромските творци, техните произведения и творчество. Малко са езиковите, танцовите и школите по изкуства в махалите с компактно ромско население.

Нееднородният характер на ромската етническа група, съществуването на множество подгрупи със свои характерни специфики, е причина за изкривените представи и на мнозинството относно ромската култура, обичаи и традиции. Разпространението и популяризирането на автентичната ромска култура е затруднено. Публичното ѝ достояние е ограничено и поради отсъствието или оскъдното ѝ присъствие в средствата за масова информация.

През периода 2010-2012 г. всички общини от област Варна демонстрират устойчива политика на активно включване на жителите от ромски произход в общинските културни мероприятия. Политиката се базира на 4 основни типа дейности: включване в годишните културни календари на тържества за отбелязването на Международния ден на ромите; подкрепа за изява в фестивали/конкурси/изложби на състави, групи за индивидуални участници от ромски произход; инвестиране на общински средства за стартирането и поддръжката на ателиета за изучаване на културата на етносите, кръжоци и певчески и

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

танцови школи и участие в ежегодно провежданите фестивали на етносите в град Варна и Белослав.

Като пример за активно действие на община Аксаково може да се посочи проектът „Ръка за ръка, с поглед към света”, финансиран от Оперативна програма: “Развитие на човешките ресурси”, схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ: BG051PO001-4.1.05 “Образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства”. 240 деца от училищата в град Аксаково и село Изворско се учиха чрез средствата на танца, изкуството и общуването на междуетническа солидарност. В рамките на 16 месеца децата усвоиха знания и умения от различни области, които да им помагат да намерят общ език с връстниците си от всички етноси.

Инициативите на Европейската комисия и на Европейския парламент за подобряване на положението на ромите са отлични инструменти за изграждане на законовите и политическите основи за действие и за изготвяне на програми. Те обаче по природа сами по себе си са мерки „отгоре надолу“, които не биха постигнали желания успех без съответните инициативи „отдолу нагоре“, които пък трябва да изхождат от гражданското общество, по възможност с подкрепата на национални, регионални и местни публични органи.

Открояват се следните основни проблеми свързани със социалното включване на етническите малцинства:

- липсва система за събиране и поддържане на официални статистически данни за нивото на включване на етническите малцинства в обществения културен живот в областта;
- липсват механизми за координация при планирането работата на читалищата за реализиране на културни дейности за съхранение и промотиране на култура на етническите малцинства;
- липсват възможности за развиване на художествените умения и на положителна нагласа към художествената култура на представители на етническите малцинства, които не са обхванати от учебната система (деца, непосещаващи учебни институции и възрастни);
- културата на различните етнически малцинства е слабо представена в медиите в областта.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
"Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма "Развитие на човешките ресурси“

1.8. SWOT анализ на социалното включване на етническите малцинства.

Разработен е SWOT анализ на шестте основни проблемни области на социално включване на етническите малцинства:

- образование;
- здравеопазване и социални дейности;
- жилищни условия;
- пазар на труда;
- дискриминация и върховенство на закона;
- култура и медии.

SWOT анализ на социалното включване на етническите малцинства в образованието.

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<ul style="list-style-type: none"> • Наличие на оптимална училищната мрежа от учебни и детски заведения за потребностите на населението на общината; • Близостта на големия град – Варна е водеща за обезпечаване на населението от средно и висше образование; 	<ul style="list-style-type: none"> • Неосъзнаване на образованието като ценност. Недостатъчна мотивация на родителите децата им да ходят на училище; • Липса на ангажираност на родителите-роми към училищния живот; • Недостатъчно владение на български език; • Висок процент неграмотни или малограмотни възрастни роми, което води до отпадане от образователната система; • Малък дял на роми, участващи в курсове за обучение или квалификация • Липса на подходящ социално-психологически климат в обществото, гарантиращ образователните права на децата и учениците от ромски произход за равноправната им интеграция и развитието на културната им идентичност; • Недостатъчен капацитет в образователните институции за прилагане на интеграционни образователни политики.
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
<ul style="list-style-type: none"> • Активно участие на училищата и общинската администрация при изпълнение на проекти по европейски и национални програми за развитие на компетенции, професионално обучение и 	<ul style="list-style-type: none"> • Високо ниво на социална изолация както на възрастните така и на децата от етническите малцинства; • Наличие на училища, където децата са само представители на етническото малцинство;

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси“

<p>други;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дейности по осмисляне свободното време на учениците, включително и на ученици с идентифицирана нужда от специфична подкрепа, както и на ученици с риск от отпадане и/или прояви на агресия, чрез участие в извънкласни и извънучилищни дейности; • Обхващане в детските градини на ромските деца, чиито родители желаят това. Подкрепа в тази насока на социално слабите семейства; • Създаване на условия за децата и учениците роми, живеещи в места с етнически смесено население, да се обучават и възпитават в етнически смесени групи в детските градини и класове в училищата; • Разработване и прилагане на цялостна програма за превенция на отпадането на деца от образователната система и за реинтеграция на вече отпаднали от училище, вкл. ромски деца; • Осигуряване на институционална подкрепа за запазване и развиване на етническата и културната идентичност на децата от ромски произход чрез образователно-възпитателния процес; • Осигуряване на възможност учителските и управленски колективи да преминават през модулни обучения в мулти-културен, интер-културен диалог, което да разшири техния мироглед в опознаване спецификата на живота на своите ученици. 	<p>с.Изворско, с.Любен Каравелово, с.Въглен;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Липса на активност от страна на самите малцинствени общности – родители, специалисти, ученици, младежи, общественици.
---	--

SWOT анализ на социалното включване на етническите малцинства в здравеопазването и социалните дейности.

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<ul style="list-style-type: none"> • Наличие на оптимална здравна инфраструктура за доболнична помощ; • Наличие на общо практикуващ лекар за 	<ul style="list-style-type: none"> • Липса на спешна медицинска помощ за отдалечените села и тези без лекарски практики;

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи“ по проект
„Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна
програма "Развитие на човешките ресурси“

<p>всички младежи на територията на общината;</p> <ul style="list-style-type: none"> Наличие на социални медиатори, осъществяващи връзка между институциите в Аксаково и хората от малцинствата 	<ul style="list-style-type: none"> Социално-икономическите и жилищно-битови условия, при които живее голяма част от представителите на ромската общност, оказват пряко негативно влияние върху тяхното здраве; Липса на здравна култура в етническите групи, води до по-високо увреждане на здравето, както и до трайно намалена работоспособност; Голям дял на здравно неосигурени лица от етническите малцинства; Остаряло оборудване и материална база; Липса на здравни медиатори.
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
<ul style="list-style-type: none"> Организиране на информационни и разяснителни кампании за повишаване на здравната култура на етническите малцинства, права и задължения като здравноосигурени лица, формиране на здравни умения с цел избягване на рискове; Наличие на финансиращи програми – европейски и национални в областта на здравеопазването и социалните дейности, които могат да се използват за подобряване на материалната база, преформиране и разкриване на нови услуги, обучение на персонал и др.; Включване на представители на ромската общност – здравно-социални сътрудници за работа на терен и здравни медиатори в предоставянето на услуги чрез засилено участие на неправителствените организации; Създаване на условия за подобряване на сексуалното и репродуктивното здраве; Създаване на условия за достъп на хората от ромската общност до съществуващите национални програми за превенция и контрол на сърдечно-съдови, онкологични заболявания, диабет и други наследствени заболявания; Засилване на партньорството, комуникацията и координацията между 	<ul style="list-style-type: none"> Висок риск от институционализация на деца от рискови семейства.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма „Развитие на човешките ресурси“

<p>МЗ, РИОКОЗ, РЦЗ, НЗОК, общопрактикуващите лекари, общините, здравните медиатори и другите отговорни структури, което да се институционализира и превърне в устойчива политика;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разкриване на дневни, рехабилитационни, консултативни центрове за социални услуги. 	
--	--

SWOT анализ на социалното включване на етническите малцинства в сферата на жилищните условия.

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<ul style="list-style-type: none"> • Във всички населени места в общината главните улици са асфалтирани и има изградена улична мрежа; • Висок дял на електрифициране на ромските жилища на територията на Общината; • Желание и стремеж на ромите да имат собствен дом . 	<ul style="list-style-type: none"> • Липса на подробни устройствени планове за ромските територии и актуални кадастрални карти за ромските квартали; • Наличие на незаконно строителство и липса на прилежаща инженерна инфраструктура; • Липса на базови комунално-битови условия; • Висок процент необитавани жилища в „непривлекателни” райони, където липсват услуги и възможности за трудова заетост; • Недостиг на общински жилища за нуждаещи се роми, както и за други социално слаби домакинства и семейства и младежи, напуснали специализирани институции или услуги в общността „Защитено жилище”, Център за настаняване от семеен тип и др..
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
<ul style="list-style-type: none"> • Разработване на Общинска програма за подобряване на техническата инфраструктура в ромските квартали; • Наличие на средства от оперативни програми за доизграждане на техническа инфраструктура в районите с етническо население. 	<ul style="list-style-type: none"> • Пренаселените жилища и общото увеличаване на гъстотата на обитаването натоварват обслужващите системи, които без друго са недостатъчни и произтичащите от това последици са лоши хигиенни условия, здравни рискове за населението и социално напрежение;

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси“

SWOT анализ на социалното включване на етническите малцинства на пазара на труда.

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<ul style="list-style-type: none"> • Осигурена сравнително висока заетост сред представителите на етническите малцинства спрямо същата група на национално ниво; • Подходящи условия за развитие на сектор „селско стопанство”; • Съпътстващи производства в туристическите комплекси на Варна и Балчик, осигуряващи сезонна заетост; • Близостта до град Варна определя нейната територия като логистична база за много фирми. 	<ul style="list-style-type: none"> • Малък процент на самонаетите и земеделските стопани сред етническите малцинства; • Липса на свободни работни места за неквалифициран труд; • Голям брой ромите не отговарят на условията за включване в програми за преквалификация; • Недостатъчен капацитет за самонаемане и развитие на собствен бизнес, включително финансов и интелектуален капацитет; • Недостатъчни алтернативи за заетост на хора с ниско образование; • Силна зависимост на ромите от социални помощи и други бюджетни плащания; • Липса на мотивация за повишаване на знания и умения на етническите малцинства; • Липса на трудови медиатори.
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
<ul style="list-style-type: none"> • Възможности за ограмотяване, придобиване или повишаване на професионалната квалификация на безработни и заети лица, осигуряване на заетост; • Възможности за малкия и среден бизнес за повишаване на конкурентоспособността, разкриване на работни места по оперативните програми; • Дирекцията „Бюро по труда” активно реализира държавната политика за насърчаване на заетостта и закрила при безработица. 	<ul style="list-style-type: none"> • Селата стават все по-непривлекателни, защото стесняват възможностите за обезпечаване на доходи за ромските домакинства; • Възпроизводство на социалния модел на ромите и попадане в спиралата на бедността намалява стимулите за предприемане на активни действия за осигуряване на легален доход; • Неконкурентно положение на пазара на труда на мнозинството от ромите, особено на жените, поради липсата на образование и квалификация; • Нежелание на част от ромите да продължат обучението си или да се включат в активни мерки; • Трайно намалена или загубена трудоспособност, в следствие на заболяване.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи“ по проект
„Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна
програма „Развитие на човешките ресурси“

**SWOT анализ на социалното включване на етническите малцинства от гледна точка
върховенството на закона и недопускане на дискриминация.**

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<ul style="list-style-type: none"> • Високо ниво на толерантността на населението спрямо етническите малцинства в Общината. 	<ul style="list-style-type: none"> • Непознаване на нормативните документи за равнопоставеност и недискриминация; • Липса на доверие в полицията; • Липса на обществени съвети по въпросите на малцинствата.
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
<ul style="list-style-type: none"> • Наличие на европейски и национално програми за финансиране на дейности за недопускане на дискриминация сред етническите малцинства; • Наличие на неутвърдени НПО, работещи по въпросите за върховенството на закона, толерантност и недискриминация. 	<ul style="list-style-type: none"> • Чувство за примирение, че дискриминацията е нещо нормално сред представителите на етническите малцинства.

**SWOT анализ на социалното включване на етническите малцинства в сферата на
„Култура и медии“.**

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<ul style="list-style-type: none"> • Достатъчен брой читалища в които се развива богата културно-просветна, социална и образователна дейност; • Наличие на годишен културен календар, в който са отразени националните и местни празници; • Културните събития са насочени към цялото население на Общината, като празниците не са разделени по етнически и религиозен признак. 	<ul style="list-style-type: none"> • Малък брой на ученици роми в професионалните и художествените училища по изкуствата; • Липсват механизми за координация при планирането работата на читалищата за реализиране на културна дейност за съхранение и промотиране културата на етническите малцинства; • липсват възможности за развиване на художествените умения и на положителна нагласа към художествената култура на представители на етническите малцинства, които не са обхванати от учебната система; • липса на капацитет за адекватно участие на представители на етническите малцинства в печатните и електронни медии.
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
<ul style="list-style-type: none"> • Наличие на европейски и национални 	<ul style="list-style-type: none"> • Стереотипи и предразсъдъци от страна на

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

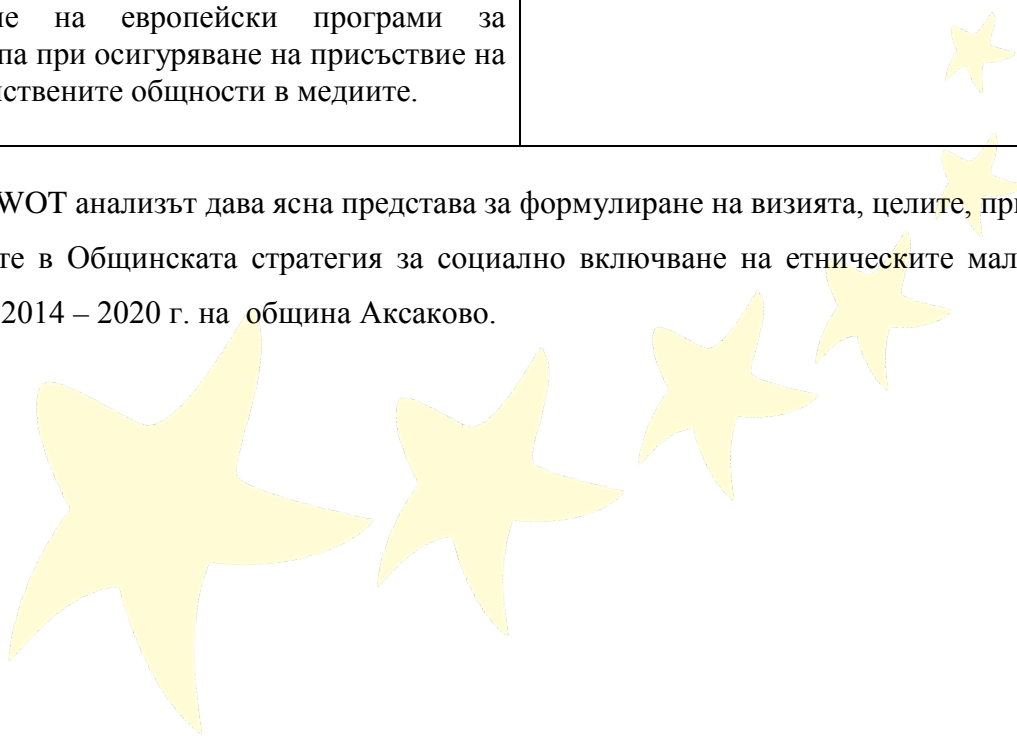

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси“

<p>източници на финансиране за подкрепа на традиционните и съвременните форми на ромското изкуство и култура.;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Развитие на капацитета на читалищата за запазване, развитие и разпространение на ромската култура; • Утвърждаване на принципите на межкултурна диалогичност и по-ефективно регламентиране на етнокултурния плюрализъм в обществените медии; • Наличие на европейски програми за подкрепа при осигуряване на присъствие на малцинствените общности в медиите. 	<p>мнозинството от населението.</p>
---	-------------------------------------

SWOT анализът дава ясна представа за формулиране на визията, целите, приоритетите и мерките в Общинската стратегия за социално включване на етническите малцинства за периода 2014 – 2020 г. на община Аксаково.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

2. ВИЗИЯ, ОСНОВАВАЩА СЕ НА 10-ТЕ ПРИНЦИПА НА ИНТЕГРАЦИЯ НА РОМИТЕ, ПРОУЧЕНИТЕ ПРАКТИКИ ОТ РАБОТНИТЕ ПОСЕЩЕНИЯ В ИСПАНИЯ И РУМЪНИЯ.

Общинската стратегия за социално включване на етническите малцинства обвързва тяхната интеграция с наличието на комплекс от условия в няколко сфери на общественоекономическия живот: образование, здравеопазване, жилищни условия, пазар на труда, върховенство на закона и недискриминация и култура и медии. Стремещт за равнопоставеност в обществото извежда на преден план основните проблеми на малцинствата: съхраняване на културната идентичност; достъп до по-добро образование; по-добро здравеопазване; както и високата безработица; нисък жизнен стандарт и т.н. В условията на пазарна икономика се изисква развитие на личността и утвърждаване на качества на активност и предприемчивост. Значителна част от представителите на малцинствените общности все още принадлежат към определена група като приемат безпрекословно нейните правила и така, лишени от собствен облик, се опитват да оцелеят по странно солидарен начин.

Настоящата Стратегия е разработена въз основата на 10-те основни принципа за включване на ромите, приети от Съвета на Европейския съюз на 08.06.2009 г., които са:

1. Конструктивни, прагматични и недискриминационни политики;
2. Ясно определена, но не изключителна насоченост;
3. Междукултурен подход;
4. Приобщаване към мнозинството;
5. Осъзнаване на измерението за равенство между половете;
6. Трансфер на основани на фактите политики;
7. Използване на общностни инструменти;
8. Участие на регионалните и местните власти;
9. Участие на гражданското общество;
10. Активно участие на ромите.

Десетте общи основни принципа за приобщаване на ромите са инструмент, който е насочен към вземащите решения и определящи политики, ръководителите на програми и

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи“ по проект
„Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна
програма „Развитие на човешките ресурси“*

проекти. Извлечени от натрупания опит в резултат на успешни политики, те осигуряват рамка за успешно планиране и изпълнение на дейности, подпомагащи приобщаването на ромите.

Заедно с анализиране състоянието на етническите малцинства в община Аксаково са разгледани и възможностите за адаптиране на добри практики от няколко европейски общини, с които Община Аксаково партнира: Молеруса и Игуелада, Испания; Черна вода, Румъния; Корча, Албания и Каварна, България. Под формата на мерки и дейности в Стратегията са включени добрите практики на тези общини, които са дали обнадеждаващи резултати в интегрирането на малцинствата на тяхната територия. Следвайки добрия пример на община Черна вода, са включени мерки, предвиждащи участието на здравни медиатори, които да работят в общността, за информиране на етническото население и подпомагане извършването на профилактични прегледи. В мерките в областта на образованието, културата, жилищната политика и повишаване толерантността на мнозинството също са включени редица добри практики от тези общини.

Разработената Стратегия предлага обща рамка и последователност от конкретни действия за социално включване в основните сфери на гражданите в уязвимо положение на местно ниво. Стратегията е оперативен документ, обединяващ целите и начините за тяхното постигане, при задължително съответствие с Десетте принципа за интеграция на ромите, Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012 – 2020), Областна стратегия за интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация в област с административен център град Варна (2012 – 2020) и Плана за развитие на община Аксаково.

Връзките на Стратегията със стратегическите планове и програмни документи на областно, регионално, национално и европейско ниво са разгледани в два аспекта: нормативни (регламентирани от действащата законова база) и технологични (продиктувани от самата технология на тяхното разработване). При разработване на Общинската стратегия са използвани и резултатите от извършено проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково. Взети са под внимание индивидуалните характеристики на Община Аксаково на основата на направен задълбочен анализ на социално-икономическата

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

обстановка, благодарение на който са очертани конкретните главни проблеми, определящи стратегическите и специфични цели на община Аксаково, отнасящи се до маргинализираните групи: подобряване на качеството на живота в Общината и смекчаване на социалните неравенства чрез увеличаване на заетостта и доходите и оптимизиране на здравните и социални услуги, образованието и културата. При разработване на Стратегията са използвани и резултатите от проведени проучвания от социалните медиатори през 2014 година сред уязвимите етнически групи във връзка с предоставените от тях социални услуги.

Умелото използване на подхода „от долу – нагоре”, прилаган при разработването на аналитичната част на Стратегията, в съчетание с този „от горе – надолу”, използващ ефективно стратегическите планови документи, е гаранция за реализацията на работещ План за действие, осигуряващ постигането на целите и приоритетите за интеграция чрез реални обществено значими проекти.

ВИЗИЯ. ОБЩИНА АКСАКОВО – ЕВРОПЕЙСКА ОБЩИНА, С УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ ПРИ ИНТЕГРИРАНЕТО НА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ ОТ ЕТНИЧЕСКИТЕ МАЛЦИНСТВА В ОБЩЕСТВЕНИЯ И ИКОНОМИЧЕСКИ ЖИВОТ И ОСИГУРЯВАНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ДОСТЪП ДО ПРАВА, БЛАГА, СТОКИ И УСЛУГИ В ОБЩЕСТВЕНИТЕ СФЕРИ И ПОДОБРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ЖИВОТ, ПРИ СПАЗВАНЕ НА ВЪРХОВЕНСТВОТО НА ЗАКОНА.

ГЛАВНА ЦЕЛ. ДО 2020 ГОДИНА ДА СЕ СЪЗДАДАТ УСЛОВИЯ ЗА УСПЕШНО ИНТЕГРИРАНЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ ОТ ЕТНИЧЕСКИТЕ МАЛЦИНСТВА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА АКСАКОВО, ЧРЕЗ ПОДОБРЯВАНЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО, РАВНОПОСТАВЕНО УЧАСТИЕ НА ПАЗАРА НА ТРУДА, ПОВИШАВАНЕ НА ДОХОДИТЕ, ДОБРА ЖИЛИЩНА ОСИГУРЕНОСТ, ДОСТЪПНО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И КУЛТУРА, ЧРЕЗ ПРОВЕЖДАНЕ НА АКТИВНА СОЦИАЛНА, ДЕМОГРАФСКА, КУЛТУРНА И ОБРАЗОВАТЕЛНА ПОЛИТИКИ, ПРИ СПАЗВАНЕ НА ПРИНЦИПИТЕ НА РАВНОПОСТАВЕНОСТ И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник
"Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект
„Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна
програма "Развитие на човешките ресурси“*

3. ЦЕЛИ, ПРИОРИТЕТИ, МЕРКИ.

Стратегията за социално включване на етнически малцинства включва 6 приоритета:

- Приоритет 1. Повишаване на образователното ниво на представителите на етническите малцинства, гаранция за успешна и устойчива интеграция, с 5 специфични цели и 30 мерки.
- Приоритет 2. Достъп до здравеопазване и социална интеграция на уязвимите групи от етническите малцинства, с 4 специфични цели и 26 мерки.
- Приоритет 3. Жилищни условия и благоустрояване на териториите, компактно населени с етнически малцинства, с 3 специфични цели и 18 мерки.
- Приоритет 4. Повишаване на заетостта и равнопоставено участие на пазара на труда на представителите на етническите групи, с 3 специфични цели и 18 мерки.
- Приоритет 5. Върховенство на закона и недискриминация, с 5 специфични цели и 25 мерки.
- Приоритет 6. Култура и медии, с 3 специфични цели и 17 мерки.

Приоритетите и техните специфични цели са структурирани, като се взема предвид състоянието на етническите малцинства и проблемите при интегрирането им.

Приоритет 1. Повишаване на образователното ниво на представителите на етническите малцинства, гаранция за успешна и устойчива интеграция.

Специфична цел 1.1. Повишаване на обхвата на децата от етническите малцинства в предучилищното и началното образование.

Мярка 1.1.1. Обхващане на всички деца от уязвимите групи от етническите малцинства (УГЕМ) на законоустановена възраст в подготвителна група.

Мярка 1.1.2. Обхващане в детските градини на всички деца от УГЕМ, чиито родители желаят това. Подкрепа в тази насока на социално слабите семейства.

Мярка 1.1.3. Създаване на условия за ефективно ранно детско развитие на децата от 3 до 6-годишна възраст със затруднен достъп до детски градини, чрез прилагане на алтернативни форми на обучение и възпитание, базирани в общността.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

Мярка 1.1.4. Обхващане на всички деца от УГЕМ в задължителна училищна възраст от образователната система.

Мярка 1.1.5. Създаване на условия за всички деца и ученици роми, живеещи в места с етнически смесено население, да се обучават и възпитават в етнически смесени групи в детските градини и класове в училищата.

Мярка 1.1.6. По-пълно обхващане в подготвителни групи на децата, които не владеят български език и нямат училищна готовност.

Мярка 1.1.7. Включване на разпоредби в правилниците на детските градини, училищата и обслужващите звена за гарантиране на толерантно отношение към децата от етническите малцинства, създаване на подходяща училищна среда и провеждане на политика за борба срещу дискриминацията.

Мярка 1.1.8. Разработване и прилагане на програми за засилено изучаване на български език от най-ранна детска възраст, сред представителите на малцинствените общности, представени на територията на Община Аксаково.

Специфична цел 1.2. Намаляване до минимум на отпадналите ученици в основната степен на образование.

Мярка 1.2.1. Разработване и прилагане на цялостна стратегия и програма за превенция на отпадането на деца от образователната система и за реинтеграция на вече отпаднали от училище, включително от етническите малцинства.

Мярка 1.2.2. Общностни кампании и работа с етническите малцинства за формиране на подкрепяща среда и превръщане на образованието в устойчива ценност.

Мярка 1.2.3. Привличане на родители в образователния процес и към активно участие в училищния живот. Налагане на образованието като семейна ценност.

Мярка 1.2.4. Целенасочени дейности за въздействие върху родителите на децата за задържането им в училище, осъзнаване на по-добрите шансове за живот на техните деца при наличието на образование, позоваване на добри примери за реализация на лица от ромската общност.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

Мярка 1.2.5. Формиране на родителски клубове/ училищни настоятелства с активното участие на ромски родители в училищата, които се намират в селища с компактно ромско население.

Мярка 1.2.6. Обучение на учители за превенция на отпадането на деца от училище.

Мярка 1.2.7. Включване на деца от етническите малцинства в извънучилищни дейности - курсове, СИП, спортни занимания, летни лагери.

Специфична цел 1.3. Обучение и огромяване на неграмотни и малограмотни представители на етническите малцинства с цел интегрирането им на пазара на труда.

Мярка 1.3.1. Организиране на програми за обучение и заетост на пълнолетното ромско население.

Мярка 1.3.2. Осъществяване на комуникация и координация между образователните институции и бизнеса.

Мярка 1.3.3. Приложение на програми за професионална квалификация на младежи.

Мярка 1.3.4. Участие в проекти за преодоляване неграмотността сред младите хора.

Специфична цел 1.4. Подобряване на квалификацията на педагогическите специалисти за взаимодействие в мултиетническа образователна среда.

Мярка 1.4.1. Специализирана дейност на училищните психолози и педагогическите съветници за улесняване на взаимната адаптация на децата от етническите малцинства към новата образователна среда.

Мярка 1.4.2. Организиране на квалификационни форми за учители за работа в мултиетническа среда и създаване на положителни нагласи.

Мярка 1.4.3. Обучение на учителите от средните училища за ефективна работа в мултикултурна среда.

Мярка 1.4.4. Включване на допълнителен компонент „интеграция на ученици от етническите малцинства” към делегираните училищни бюджети.

Специфична цел 1.5. Увеличаване на процента на роми със средно и висше образование и тяхната успешна реализация на трудовия пазар.

Мярка 1.5.1. Ежегодно провеждане на мотивационни кампании сред завършващите основно и средно образование от етническите малцинства.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

Мярка 1.5.2. Подкрепа на достъпа на ученици, обучаващи се в средни училища до общезитие.

Мярка 1.5.3. Формиране на Ученически парламенти, работещи за превенция на отпадането от училище в училищата, които се намират в селища с компактно ромско население.

Мярка 1.5.4. Създаване на специализиран училищен библиотечен фонд, чрез подкрепата на Националния съвет по етнически и демографски въпроси и други дарители и с активното участие на училищните настоятелства.

Мярка 1.5.5. Осигуряване на общински стипендии за изявени ученици и студенти от уязвимите етнически групи.

Мярка 1.5.6. Включване на ученици и студенти в стажове в общински институции, фирми и неправителствени организации по различни европейски проекти.

Мярка 1.5.7. Съдействие при осигуряване на участие в различни курсове за адекватна реализация на трудовия пазар.

Приоритет 2. Достъп до здравеопазване и социална интеграция на уязвимите групи от етническите малцинства.

Специфична цел 2.1. Осигуряване на условия за адекватна и равнопоставена медицинска помощ и здравна профилактика на представителите на всички етноси в община Аксаково.

Мярка 2.1.1. Подобряване на профилактичните дейности сред населението от етническите малцинства.

Мярка 2.1.2. Провеждане на профилактични прегледи от дентален лекар за деца от 3 до 7-годишна възраст.

Мярка 2.1.3. Провеждане на задължителни гинекологични прегледи за жените.

Мярка 2.1.4. Осигуряване на достъп на хората от етническите малцинства до съществуващите национални програми за превенция и контрол на сърдечно-съдови, онкологични заболявания, диабет и други наследствени заболявания.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

Мярка 2.1.5. Провеждане на скринингови програми и ранна диагностика на най-разпространените инфекциозни болести, СПИН, ППИ, туберкулоза и други.

Мярка 2.1.6. Подобряване на комуникацията и координацията между МЗ, РИОКОЗ, РЦЗ, НЗОК, общопрактикуващите лекари, Общината и други отговорни структури относно етническите малцинства.

Мярка 2.1.7. Подобряване на подкрепата на хората с увреждания, самотни възрастни хора, пенсионери, деца в риск сред уязвимите етнически групи.

Специфична цел 2.2. Увеличаване на процента на здравно осигурените лица сред уязвимите етнически групи.

Мярка 2.2.1. Осигуряване и провеждане на широка разяснителна кампания за информиране на ромите за правата и задълженията им като здравно осигурени лица, за подобряване на здравните нагласи и поведение, повишаване на здравната информираност и ефекта от нея за подобряване на достъпа до здравни услуги.

Мярка 2.2.2. Създаване на условия за повишаване на процента на здравно осигурените граждани от етническите малцинства.

Специфична цел 2.3. Повишаване на здравните знания и информираността на представителите на етническите малцинства. Обучение на здравни специалисти за работа в мултиетническа среда.

Мярка 2.3.1. Създаване на извънкласни форми за здравно образование в училища с предимно ромски деца, клубове и спортни секции.

Мярка 2.3.2. Обучение на здравни специалисти за работа в мултиетническа среда.

Мярка 2.3.3. Провеждане на обучителни семинари за здравни специалисти от доболнична помощ, детско и училищно здравеопазване.

Мярка 2.3.4. Включване на представители на ромската общност като здравни медиатори за работа на терен чрез засилено участие на неправителствените организации.

Мярка 2.3.5. Утвърждаване на здравния медиатор като координираща фигура между здравните институции и лицата от малцинствените групи.

Мярка 2.3.6. Идентифициране на населените места, в които има нужда от здравни медиатори и избор на подходящи хора.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

Мярка 2.3.7. Осигуряване на ефективна трудова реализация на здравните медиатори и текущото им обучение чрез различни европейски проекти.

Мярка 2.3.8. Разширяване на сътрудничеството на личните лекари със здравните медиатори.

Специфична цел 2.4. Подобряване грижите за бременните жени, новородените и децата в предучилищна и училищна възраст.

Мярка 2.4.1. Повишаване на здравната култура на бременни и родилки с деца от 0 до 3 годишна възраст, чрез разкриване на допълнителни социални услуги с участието на специалисти и здравно-социални сътрудници.

Мярка 2.4.2. Подобряване на здравната помощ за новородените и децата в предучилищна възраст.

Мярка 2.4.3. Ранно обхващане и наблюдение на бременните сред представителите на етническите малцинства от женска консултация, с цел намаляване ранната раждаемост, детската смъртност и майчината смъртност.

Мярка 2.4.4. Повишаване броя на обхванатите от имунизации и създаването на условия съответните медицински служби да работят в синхрон с програмите за здравно образование за бременните и родилките на деца от 0 до 3 годишна възраст.

Мярка 2.4.5. Провеждане на разяснителни кампании за активиране на родителите, при провеждане на имунизационни кампании за деца.

Мярка 2.4.6. Формиране на здравни и социални умения на младежите (12 – 18г.) за опазване на здравето, контрол върху рисковото поведение и семейното планиране, чрез предоставяне на допълнителни социални услуги с участието на специалисти.

Мярка 2.4.7. Информационна кампания сред жените за превенция на ранната бременност, трафика на жени и домашното насилие.

Мярка 2.4.8. Активно съдействие на обучени здравни специалисти в усилията им за обхващане на бременните до четвъртия месец на бременността и регистрация, консултации с лекар – специалист по акушерство и гинекология и своевременно постъпване в лечебно заведение за болнична помощ при раждане.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник
"Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект
„Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна
програма "Развитие на човешките ресурси“*

Мярка 2.4.9. Осъществяване на дейности за семейно планиране и за повишаване на капацитета на семействата за формиране на семейните отношения и средата за отглеждане и възпитание на децата и превенция на изоставянето.

Приоритет 3. Жилищни условия и благоустрояване на териториите, компактно населени с етнически малцинства.

Специфична цел 3.1. Подобряване на техническата инфраструктура на селата, кварталите и махалите, обитавани от компактно население на етническите малцинства.

Мярка 3.1.1. Разработване на Общинска програма за подобряване на техническата инфраструктура в квартали и райони с ромско население.

Мярка 3.1.2. Проектиране на техническа инфраструктура – водоснабдяване и канализация, улична мрежа и др.

Мярка 3.1.3. Изграждане на улична канализация и асфалтиране на улиците в населените с представители на етническите малцинства - гр. Игнатиево, с. Слънчево и с. Любен Каравелово.

Мярка 3.1.4. Реализация на благоустрояването на кварталите с преобладаващо ромско и смесено население и подобряване състоянието на техническата инфраструктура, асфалтиране на улици, изграждане на тротоари, благоустрояване на алейни мрежи, зелени площи и детски площадки в гр. Игнатиево, с. Слънчево и с. Любен Каравелово.

Мярка 3.1.5. Изграждане и поддържане на сгради за обществено ползване (читалища, библиотека и кметство в гр. Игнатиево).

Мярка 3.1.6. Изграждане на обекти на социалната инфраструктура: здравни заведения, образователни заведения, обекти за култура и отдих, полиция, поща след актуализиране на устройствените планове.

Специфична цел 3.2. Подобряване на жилищните условия на социално слаби ромски и други уязвими семейства.

Мярка 3.2.1. Създаване на благоприятна обществена среда за подобряване на жилищните условия на етническите малцинства.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

Мярка 3.2.2. Стимулиране на граждански инициативи за подобряване на жизнените условия, подържане и хигиенизиране около жилищните пространства.

Мярка 3.2.3. Разработване на система за подпомагане на семейства от етническите малцинства при извършване на неотложни ремонти на жилищата им в кризисни ситуации.

Мярка 3.2.4. Подобряване на жилищните условия в квартали с компактно население от етническите малцинства, целящи осигуряването на съвременна жилищна среда.

Мярка 3.2.5. Отреждане на нови територии за жилищно строителство, с възможности за деконцентриране на териториите с компактно население, представители на етническите малцинства.

Мярка 3.2.6. Продължаване на процеса за изработване на кадастрални карти и кадастрални регистри, които да обхващат зони, населени компактно с представители на етническите малцинства.

Специфична цел 3.3. Изграждане и рехабилитация на социални жилища.

Мярка 3.3.1. Общинска програма за изграждане на социални жилища с прилежащата им инфраструктура за крайно нуждаещи се.

Мярка 3.3.2. Изграждане на социални жилища – определяне на терени и строителство.

Мярка 3.3.3. Осъществяване на съпътстващи дейности за подобряване на нивата на заетост, образование, социални и здравни услуги на настанените, в социални жилища.

Мярка 3.3.4. Осигуряване на подходящо, алтернативно жилищно настаняване в случай на евакуация на семейства от етническите малцинства от домовете, които обитават незаконно или при опасност за тяхното здраве и сигурност.

Мярка 3.3.5. Предоставяне на общински жилища за лица и младежи, включително от ромски произход, напуснали специализираните институции или услуги тип „защитено жилище” и „център за настаняване от смесен тип”.

Мярка 3.3.6. Привличане на НПО и изявени лица от общността за изграждане на поведенчески модели за формиране на отношение на отговорен и добър стопанин при предоставяне на право на ползване на недвижим имот.

Мярка 3.3.7. Преустройство на неизползваеми сгради в общежития за бездомни и социално слаби представители на етническите малцинства.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи“ по проект
„Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна
програма „Развитие на човешките ресурси“*

Приоритет 4. Повишаване на заетостта и равнопоставеното участие на пазара на труда на представителите на етническите групи.

Специфична цел 4.1. Обучение и повишаване на квалификацията на безработни и ниско платени лица, представители на етническите малцинства.

Мярка 4.1.1. Да се повиши броя на включените безработните роми и други представители на етническите малцинства в организирани курсове за придобиване на професия.

Мярка 4.1.2. Организиране на обучение за придобиване на умения по традиционните за ромите занаяти: копанарство, калайджийство, кошничарство, ковачество, което ще възроди и запази тези автентични за ромите занаяти.

Мярка 4.1.3. Осигуряване на възможност за заетост, в т. ч. чиракуване и стажуване след преминалите обучителни курсове.

Мярка 4.1.4. Включване на ниско образовани и неквалифицирани лица в схема, която комбинира субсидирана заетост през летните месеци, обучение за грамотност или квалификация през зимните месеци, последващо стажуване при работодател.

Мярка 4.1.5. Организиране на квалификационни курсове за безработните с по-високо образование по: компютърна грамотност, предприемачество, изготвяне на бизнес проекти, започване и стартиране на собствен бизнес, социални дейности и др.

Мярка 4.1.6. Придобиване на професионална квалификация в рамките на годишните програми за обучение по Националния план за действие по заетостта.

Специфична цел 4.2. Мотивиране на неактивни и обезкуражени лица от етническите малцинства.

Мярка 4.2.1. Провеждане на обучения за служителите в бюрата по труда за придобиване на специфични умения за работа с представители на ромското население.

Мярка 4.2.2. Организиране на мотивационни кампании на Центъра за развитие на общността и местните клубове сред обезкуражени, неактивни и дълготрайно безработни лица.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

Мярка 4.2.3. Разкриване на центрове за партньорство между служителите на Бюрото по труда, представители на администрацията, работодатели и ромски организации.

Мярка 4.2.4. Назначаване на работа в Бюрото по труда на специалисти от ромски произход, които познават проблемите на общността и могат да се явяват като “медиатори” при обслужването на лицата.

Мярка 4.2.5. Организиране на срещи, семинари, дискусии, кръгли маси и кампании с цел преодоляване на проблемите, които срещат представителите на етническите малцинства в процеса на търсене на работа.

Мярка 4.2.6. Осигуряване на насърчителни дейности за заетост и самозаетост на ромите в селското стопанство.

Мярка 4.2.7. Организиране и провеждане на информационни дни на "Отворените врати" за запознаване с възможности за кандидатстване по проекти за собствен бизнес.

Специфична цел 4.3. Подобряване достъпа до пазара на труда, повишаване на заетостта и доходите на населението от етническите групи.

Мярка 4.3.1. Организиране на местни трудови борси, посредством които да се осигурява връзка между работодатели и безработни представители на малцинствата.

Мярка 4.3.2. Включване на безработни лица от етническите малцинства в програми и мерки финансирани по реда на Закона за насърчаване на заетостта и по схемите на ОП ”Развитие на човешките ресурси”.

Мярка 4.3.3. Проучване за необходимостта и възможностите за предоставяне на алтернативни форми на заетост на безработни представители на етническите малцинства.

Мярка 4.3.4. Повишаване на заетостта с акцент на младежката заетост сред етническите малцинства, живеещи на територията на община Аксаково, чрез грантови схеми и проекти от страна на Общината и местни нестопански организации.

Мярка 4.3.5. Разкриване на изнесени приемни на Бюрото по труда.

Приоритет 5. Върховенство на закона и недискриминация.

Специфична цел 5.1. Борба с дискриминацията и повишаване на осведомеността относно основните човешки права и правната култура на етническите малцинства.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

Мярка 5.1.1. Провеждане на редовни информационни кампании, които възпитават етническа толерантност сред гражданите.

Мярка 5.1.2. Подобряване информираността на етническите малцинства относно правата им и социалните придобивки, които се предлагат.

Мярка 5.1.3. Информирание на малцинствените общности относно нормативните документи третиращи, равенство, недискриминация и за организации в защита на жертвите на дискриминация.

Мярка 5.1.4. Осигуряване на защитена среда, където хората да се чувстват уверени и спокойни да докладват за случаи на дискриминация и злоупотреба с човешките им права.

Мярка 5.1.5. Използване на спорта като дейност в защита от дискриминация и формиране на толерантно поведение.

Специфична цел 5.2. Осигуряване на условия за участие на етническите малцинства в процеса на вземане на решения при разработването и прилагането на местни интеграционни политики.

Мярка 5.2.1. Стимулиране участието на структурите на гражданското общество, ангажирани с проблемите на ромското включване, в процеса на формиране, прилагане и мониторинг на интеграционните политики.

Мярка 5.2.2. Увеличаване броя на заетите роми в публичната администрация и подобряване квалификацията на вече назначените служители.

Мярка 5.2.3. Предоставяне на специално обучение за медиатори и назначаването им в администрацията, за работа на терен в ромските махали с цел подпомагане на ромите в контактите им с администрацията.

Специфична цел 5.3. Подобряване на ефективността на работа на полицейски служители в мултиетническа среда.

Мярка 5.3.1. Повишаване на капацитета на служителите в общинската администрация и служителите в органите на МВР по отношение на борбата с трафика на хора и престъпленията от прояви на дискриминация, насилие и омраза, основани на етническа принадлежност.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

Мярка 5.3.2. Повишаване на квалификацията за ефективна дейност на полицейски служители в мултиетническа среда.

Мярка 5.3.3. Привличане на млади роми, неформални лидери в структурите на полицията за работа на терен в ромските махали, с цел гарантиране реда и обществената сигурност.

Мярка 5.3.4. Информационна и мотивационна кампания сред ромски младежи за информиране относно условията за кандидатстване в полицията.

Мярка 5.3.5. Назначаване на роми като полицейски служители .

Мярка 5.3.6. Подобряване на ефективността на работата на служителите в правоохранителните органи в мултиетническа среда при спазване стандартите по правата на човека.

Специфична цел 5.4. Осъществяване на съвместни действия на полицията и ромската общност.

Мярка 5.4.1. Използване на авторитета на ромските лидери за превенция на престъпността в ромските села и махали.

Мярка 5.4.2. Провеждане на мероприятия, целящи превенцията на престъпността сред децата и младежите, относно трафика на хора и проституцията.

Мярка 5.4.3. Превантивна дейност срещу разпространението на наркотиците в ромските квартали и кварталите със смесено население.

Мярка 5.4.4. Провеждане на периодични срещи на Районното полицейско управление с модераторите и лидерите на етническите групи за планиране на съвместни действия.

Мярка 5.4.5. Насърчаване на семейното съветничество, включвайки към отговорност майките/бащите за противосоциалните действия на техните деца.

Мярка 5.4.6. Подобряване на междусъседските отношения чрез популяризиране на основни норми за добро съжителство между гражданите.

Специфична цел 5.5. Защита правата на ромската жена.

Мярка 5.5.1. Подпомагане реализацията на инициативи за професионално ориентиране на ромски жени, с цел трудова реализация.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

Мярка 5.5.2. Реализация на дейности по превенция по наболелите проблеми на ромската жена – ранните бракове и ранната раждаемост, изоставянето на децата в домовете за отглеждане, проституция и др.

Мярка 5.5.3. Дейности срещу нарушаване правата на ромските жени в следствие на традиционни ромски практики за съжителство на съпружески начала с непълнолетни и злоупотреба с родителската власт.

Мярка 5.5.4. Увеличаване на формите за пряко участие на ромската жена в проекти за съвместно обучение, като средство за постепенно преодоляване на формите на дискриминация.

Мярка 5.5.5. Насърчаване на равнопоставеността между жените и мъжете и осигуряване на предпоставки за успешна реализация и нова социална роля на ромската жена.

Приоритет 6. Култура и медии.

Специфична цел 6.1. Съхранение и развитие на традиционните за всеки етнос - култура, творчество и обичаи. Равен достъп до обществения и културен живот на Общината.

Мярка 6.1.1. Съхраняване и популяризиране на традиционната култура на етническите малцинства, представени на територията на община Аксаково.

Мярка 6.1.2. Развитие на любителското изкуство сред малцинствата, като предпоставка за професионално развитие и реализация.

Мярка 6.1.3. Стимулиране на етническите малцинства за активно участие в обществения и културен живот.

Мярка 6.1.4. Представяне на ромската общност – проблеми, традиции, култура и съвременни достижения в печатните и електронни медии.

Мярка 6.1.5. Включване в официалния културен календар на община Аксаково на събития по повод „Банго Васил” и Международния ден на ромите – 8-ми април -осигуряване на общински целеви средства за организиране на тези празници.

Мярка 6.1.6. Актуализиране на програмите на ключови културни прояви в Общината с цел осигуряване на участие на състави и творци от етническите малцинства.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

Мярка 6.1.7. Засилване на ролята на читалищата, разположени на територии, населени с етнически малцинства.

Мярка 6.1.8. Подкрепа участието на ромски състави и формации в етнофестивали в други общини.

Мярка 6.1.9. Отбелязване на ромските празници в средните училища/ читалища, чрез самодейни прояви.

Специфична цел 6.2. Повишаване на осведомеността по отношение на ромите и тяхната култура.

Мярка 6.2.1 Представяне на ромската култура, обичаи и традиции посредством съвременни методи за визуализация в средните училища и читалища.

Мярка 6.2.2. Повишаване на административния капацитет на служителите в администрацията по отношение на културните ценности и обичаи на различните етнически малцинства.

Специфична цел 6.3. Присъствие на малцинствените общности в медиите.

Мярка 6.3.1. Осигуряване на условия за равен достъп на ромската общност до участие в печатните и електронни медии.

Мярка 6.3.2. Разработване и разпространение на информационни материали, представящи културата и традициите на етническите малцинства.

Мярка 6.3.3. Своевременно разпространение на информация за събития от всички сфери на живота на етническите малцинства, особено за реализацията на културни мероприятия.

Мярка 6.3.4. Обучения на представители на печатни и електронни медии за преодоляване на съществуващите стереотипни представи и негативни нагласи.

Мярка 6.3.5. Насърчаване на представителите на културните институции и читалищата за ефективна работа с медиите за представяне на етническите малцинства.

Мярка 6.3.6. Организиране на тренинги и кръжоци за развитие на умения на хора от ромската общност за писане и изработка на медийни материали.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма „Развитие на човешките ресурси”

4. МОНИТОРИНГ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО, ИНДИКАТОРИ ЗА РЕЗУЛТАТ И ВЪЗДЕЙСТВИЕ.

4.1. Наблюдение на Стратегията.

Предмет на наблюдение е изпълнението на целите и приоритетите на Общинската стратегия за социално включване на етническите малцинства, съгласно определени физически и финансови индикатори, организацията и методите на изпълнение, прилагани от органите за управление и мерките за осигуряване на информация и публичност за резултатите от изпълнението на Стратегията.

В цялостния процес на наблюдение и при спазване на принципа за партньорство следва да участват представители на общинската администрация, представители на Общинския съвет, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации и представители на гражданското общество.

4.1.1. Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на Общинската стратегия за социално включване цели осигуряването на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране, програмиране, управление и ресурсното осигуряване на местното развитие. Системата осигурява ефективното изпълнение на Стратегията, с оглед постигане на целите за интегрирано устойчиво местно развитие и ефикасно разходване на ресурсите за реализация на планираните дейности и проекти. В Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на Стратегията влиза и Плана за действие, който включва списък с дейностите и тяхната принадлежност и принос към целите, приоритетите и мерките, времеви график и финансови източници за реализация.

Системата за наблюдение и оценка обхваща източниците, начините и периодичността за събиране, обработка и анализиране на информацията; индикаторите за наблюдение и оценка; органите за наблюдение, организацията и методите на тяхната работа; системата на докладване и осигуряване на информация и публичност.

Източници, начини и периодичност за събиране, обработка и анализиране на информация. Набирането на подходяща информация за резултатите е основен фундамент за извършването на описаните видове оценки, в резултат на които, на по-късен етап могат да се актуализират и прецизират дейностите в Плана за действие, които следва да претърпят

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник
"Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект
„Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна
програма "Развитие на човешките ресурси“*

промени поради настъпили изменения на факторите на средата и/или някои промени в държавните политики.

Данните, въз основа на които се извършва наблюдението и оценката се събират от институции и партньори:

- Национален статистически институт (НСИ);
- Районна здравноосигурителна каса (РЗОК);
- Районно полицейско управление-Аксаково (РПУ);
- Дирекция” Социално подпомагане”;
- Дирекция ”Бюро по труда”;
- Представители на ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация;
- Други надеждни регионални и местни източници на информация.

Данните се събират, обработват и анализират ежегодно с цел да послужат за разработването на Годишен доклад за наблюдението на изпълнението на Стратегията и Плана за действие.

Индикаторите за наблюдение и оценка на Общинската стратегия и Плана за действие отчитат степента на постигане на целите и приоритетите за развитие, определени в него, въз основа на данните за физическото и финансовото им изпълнение. Те отчитат конкретните продукти, резултатите и въздействието от изпълнението на целите и приоритетите за развитие. Индикаторите, на чиято база се извършва наблюдението и оценката са:

- индикатори за резултат;
- индикатори за въздействие.

Орган за наблюдение на Общинската стратегия за социално включване на етническите малцинства и Плана за действие е Общинският съвет чрез мониторинг и прилагане на различни форми за наблюдение и оценка.

Система на докладване и осигуряване на информация и публичност. Резултатите от наблюдението и оценката на Стратегията за социално включване на етническите малцинства и Плана за действие, се отчитат при изпълнението на Областната стратегия за интегриране българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение,

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

живеещи в сходна на ромите ситуация в област с административен център град Варна и на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите.

4.1.2. Екип, извършващ наблюдението на изпълнението.

Кметът на Община Аксаково определя Оперативна група за наблюдение и оценка на изпълнението на Стратегията и Плана за действие. Кметът определя конкретния състав на Групата със своя заповед, като представителите на Общинския съвет в групата се определят на заседание на Общинския съвет.

Групата е в състав:

- заместник кмет на Общината;
- двама общински специалисти;
- трима общински съветника;
- трима представители на НПО;
- трима представители на етническите групи.

Към Групата за наблюдение на изпълнението на Стратегията и Плана за действие могат да се привличат експерти по стратегическо планиране и етническите въпроси.

При възлагане на оценки органите за управление на регионалното развитие изискват писмени доказателства за установяване на съответствието с посочените изисквания и за липсата на конфликт на интереси от кандидатите.

Основните функции на Групата за наблюдение и оценка са:

- Разглеждане и утвърждаване на индикаторите за наблюдение на изпълнението на Стратегията и Плана за действие;
- Извършване на периодичен преглед на постигнатия напредък в изпълнението на Стратегията и Плана за действие;
- Разглеждане на резултатите от изпълнението на мерките и степента на постигане на целите;
- Разглеждане на резултатите от междинната оценка;
- Разглеждане на предложения за преразпределение на средствата по заложените мерки;

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

- Изказване на предложения за изменение на Стратегията и Плана за действие с цел тяхното подобряване.

4.1.3. График за наблюдение и реализация на Плана.

Оперативната група за наблюдение извършва следните дейности:

1. **Ежегодни наблюдения** - за изпълнението и напредъка по реализацията на Стратегията и плана за действие. За резултатите от наблюдението на изпълнението се изготвя годишен доклад.

2. **Наблюдения при необходимост** – при сериозна промяна в ситуацията, при задание от Общинския съвет и други, Групата изготвя документ, съгласно поставената задача.

3. **Наблюдения в края на периода.** Групата изготвя доклад за цялостното изпълнение на Стратегията за социално включване на етническите малцинства, с оценка на постиженията и въздействието от реализацията на Плана, оценка на ефективността на ресурсите, анализ на изпълнението, изводи и препоръки за новата Стратегия и др. Препоръчва се включването на външни експерти.

Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на Стратегията за социално включване на етническите малцинства и Плана за действие се изготвя по определен от кмета на Общината ред и се одобрява от Общинския съвет по предложение на кмета на Общината.

4.2. Оценка на изпълнението на Стратегията и Плана.

Оценката обхваща всеки стадий от жизнения цикъл на Стратегията и Плана за действие – предварителна, междинна и последваща.

Предварителната оценка се разработва до края на първата година от действието на Стратегията. Осигурява информация за съвместимостта между целите на политиката и планираните дейности.

Междинната оценка на Стратегията се извършва не по-късно от 4 години от началото на периода на нейното действие, който е 7 години. Идентифицира и анализира резултатите в началния период на изпълнение, дава препоръки за промени в мерките и

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма “Развитие на човешките ресурси”*

ресурсите за остатъка от плановия период. На базата на тази оценка се определя необходимостта от актуализация на документите.

Последващата оценка на изпълнението на документите за стратегическо планиране се извършва не по-късно от 1 година след изтичането на периода на неговото действие. Тази оценка разглежда постиженията, резултатите и въздействието от изпълнената Стратегия.

4.3. Актуализация на Стратегията.

При актуализацията на Стратегията и Плана за действие следва да се анализира и оцени динамичното въздействие на външните и вътрешните фактори и условия върху социално – икономическите характеристики на развитието на Общината и качеството на околната среда, като на тази основа се разработи реалистична и адекватна стратегическа рамка и система за управление и изпълнение на целите на Стратегията до края на съответния период.

Общинската стратегия за социално включване на етническите малцинства и Плана за действие се актуализират:

1. При съществени промени на икономическите и социалните условия в Общината;
2. В съответствие с актуализирания документ за изпълнение на Областната стратегия за интеграция;
3. В резултат на промени в свързаното национално законодателство или в законодателството на ЕС;
4. При съществени промени в секторни стратегии и програми, влияещи върху изпълнението на Стратегията;
5. На основата на резултатите от междинната или последваща оценка.

За актуализиране на Стратегията и Плана за действие се разработва актуализиран документ за изпълнение за остатъка от периода на неговото действие. Изработването и приемането на Актуализираната общинска стратегия за социално включване и Актуализиран план за действие се извършва при условията и по реда за изработване и приемане на Общинската стратегия за социално включване.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи“ по проект
„Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна
програма „Развитие на човешките ресурси“

4.4. Индикатори за резултат и въздействие.

Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на Общинската стратегия за социално включване на етнически малцинства за периода 2014 – 2020 година и Плана за действие до 2020 г., отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на Общината по физически и финансови характеристики.

За целите на Плана се използват два вида индикатори:

- Индикатори за въздействие;
- Индикатори за резултат.

Индикаторите за въздействие отчитат изпълнението на специфичните и стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие за периода до 2020 година. Степента на въздействие се отчита с количествено и/или качествено измерими индикатори, а в някои случаи – с качествени оценки.

Индикаторите за резултат се отнасят до наблюдението и оценката на изпълнението на изведените в Плана приоритети и мерки за развитие на Общината в периода до 2020 година. Определените индикатори, там където е възможно са количествено измерими и имат за цел осигуряване на обективност на направените оценки и изводи (в годишните доклади от наблюдението на изпълнението на Плана, междинната и окончателната оценка) по отношение на напредъка при реализацията на приоритетите и мерките и постигнатото пряко въздействие в съответната област.

За някои от т.нар. „меки мерки“, за които не могат да бъдат определени обективни количествени индикатори, приноса им за постигане на специфичните цели се оценяват посредством качествени оценки в годишните доклади по наблюдение изпълнението на Плана, междинната и окончателната оценка.

В Таблици 4.1. и 4.2 са представени специфичните количествени индикатори на Общинската стратегия за социално включване на етническите малцинства за периода 2014 – 2020 година и Плана за действие до 2020 година, чрез които се осъществява наблюдението на Стратегията.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник "Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект „Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси“

Таблица 4.1. Индикатори за въздействие на Общинската стратегия за социално включване на етническите малцинства за периода 2014 – 2020 година

Приоритет	Описание на индикатор за въздействие	Мярка/период	Източник на информация	Начална стойност	Целева стойност	Ръст на изменение	Период на отчитане
Приоритет 1. Повишаване на образователното ниво на представителите на етническите малцинства, гаранция за успешна и устойчива интеграция	Разработени и изпълнени проекти за повишаване на образователното ниво на етническите малцинства	Брой/ 2020г.	Община Аксаково, РИО на МОН		5	5	През периода
	Разработени и изпълнени проекти за подобряване на образователната инфраструктура	Брой/ 2020г	Община Аксаково, РИО на МОН		4	4	През периода
Приоритет 2. Достъп до здравеопазване и социална интеграция на уязвимите групи от етническите малцинства	Разработени и реализирани проекти съвместно между институции и НПО относно повишаване на здравната култура на уязвимите групи	Брой/ 2020г.	Община Аксаково	0	2	2	през целия период
	Изменение на брой здравно неосигурени лица	%/ 2020	РЗОК, НСИ, Община Аксаково	48%	20%	-28%	през целия период
Приоритет 3. Жилищни условия и благоустрояване на териториите,	Разработени и изпълнени проекти за	брой	Община Аксаково	0	3	3	През целия период

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник "Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект „Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси“

компактно населени с етнически малцинства	подобряване на жилищни условия и благоустрояване на териториите						
Приоритет 4. Повишаване на заетостта и равнопоставеното участие на пазара на труда на представителите на етническите групи	Изменение на заетите лица от етническите групи	%/ 2020г.	НСИ	45.17%	★ 60%	14.83%	През целия период
Приоритет 5. Върховенство на закона и недискриминация	Изпълнение на проекти за формиране относно зачитане на човешки права, избягване на стереотипи и толерантност	брой	Община Аксаково, НПО, РПУ		★ 3	3	През целия период
Приоритет 6. Култура и медии.	Изпълнение на проекти за разширяване на читалищната дейност	брой	Община Аксаково		★ 4	4	През целия период

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001
„Партньорство за равни възможности”
 Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
 Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник "Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект „Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси“

Таблица 4.2. Индикатори за резултат на Общинската стратегия за социално включване на етническите малцинства за периода 2014

– 2020 година

Специфична цел	Описание на индикатор за резултат	Мярка/период	Източник на информация	Начална стойност	Целева стойност	Ръст на изменение	Период на отчитане
1.1.Повишаване на обхвата на децата от етническите малцинства в предучилищното и началното образование	Изменение на брой деца от етническите малцинства, обхванати в предучилищно и начално образование	%/ 2020г.	РИО на МОН, Община Аксаково	0	50%	50%	през целия период
1.2.Намаляване до минимум на отпадналите ученици в основната степен на образование	Изменение на брой отпаднали ученици в основна степен на образование от етническите малцинства	%/ 2020г.	РИО на МОН, Община Аксаково	11%	4%	-7%	през целия период
1.3.Обучение и ограмотяване на неграмотни и малограмотни представители на етническите малцинства с цел интегрирането им на пазара на труда	Изменение на брой ограмотени възрастни от етническите малцинства	%/ 2020г.	Община Аксаково	0	20%	20%	през целия период
1.4.Подобряване на квалификацията на педагогическите специалисти за взаимодействие в мултиетническа образователна среда	Изменение на брой педагогически специалисти с подобрена квалификация	%/ 2020 г.	РИО на МОН, Община Аксаково	0	60%	60%	през целия период
1.5. Увеличаване на процента на роми със средно и висше	Изменение на брой роми	%/ 2020г.	РИО на МОН, Община Аксаково	35%	60%	25%	през целия период

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник "Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект „Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси“

образование и тяхната успешна реализация на трудовия пазар.			Аксаково				
2.1. Осигуряване на условия за адекватна и равнопоставена медицинска помощ и здравна профилактика на представителите на всички.	Изменение на брой профилактични прегледи	%/ 2020г.	РЗОК	0	65%	65%	през целия период
	Брой разяснителни кампании	Брой/ 2020г.	Община Аксаково	0	5	5	през целия период
2.2. Увеличаване на процента на здравно осигурените лица сред уязвимите етнически групи.	Изменение на брой здравно неосигурени лица	%/2020 г.	РЗОК, НСИ, Община Аксаково	48%	20%	-28%	през целия период
2.3. Повишаване на здравните знания и информираността на представителите на етническите малцинства. Обучение на здравни специалисти за работа в мултиетническа среда	Брой обучени здравни специалисти	Брой/ 2018г.	Община Аксаково	0	15	15	през целия период
2.4. Подобряване грижите за бременните жени, новородените и децата в предучилищна и училищна възраст	Брой консултативни кабинети	Брой/ 2020г.	Община Аксаково	0	2	2	през целия период
3.1. Подобряване на техническата инфраструктура на селата, кварталите и махалите, обитавани от компактно население на етническите малцинства	Рехабилитирана пътна мрежа в километри	Км/ 2020г.	Община Аксаково	4	11	7	през целия период
	Брой ремонти и обновявания	Брой/ 2020г.	Община Аксаково	0	8	8	през целия период
3.2. Подобряване на жилищната условия на социално слаби ромски и други уязвими семейства.	Изменение на брой социално слаби ромски и други уязвими семейства с	%/ 2020г.	Община Аксаково	0	40%	40%	през целия период

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник "Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект „Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси“

	подобри жилищни условия						
3.3. Изграждане и рехабилитация на социални жилища.	Брой привлечени НПО и лица от общността	Брой/ 2018г.	НПО, Община Аксаково	0	20	20	през целия период
4.1. Обучение и повишаване на квалификацията на безработни и ниско платени лица, представители на етническите малцинства	Брой обучени лица	Брой/ 2020 г.	Община Аксаково, АЗ	0	420	420	през целия период
4.2. Мотивиране на неактивни и обезкуражени лица от етнически малцинства	Брой мотивирани лица	Брой/2020 г.	Община Аксаково, АЗ	0	500	500	през целия период
4.3. Подобряване достъпа до пазара на труда, повишаване на заетостта и доходите на населението от етническите групи	Брой разкрити приемни и центрове	Брой/ 2020г.	Община Аксаково, АЗ	0	2	2	през целия период
5.1. Борба с дискриминацията, повишаване на осведомеността относно основните човешки права и правната култура на етническите малцинства	Брой информационни кампании	Брой/ 2020г.	Община Аксаково	0	24	24	през целия период
5.2. Осигуряване на условия за участие на етническите малцинства в процеса на вземане на решения при разработването и прилагането на местни интеграционни политики	Брой привлечени структури на гражданското общество	Брой/ 2020г.	Община Аксаково, НПО	0	20	20	през целия период
5.3. Подобряване на ефективността на работа на полицейски служители в мултиетническа среда	Брой участници в семинари	Брой/ 2020г.	Община Аксаково, РПУ	0	40	40	през целия период

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник "Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект „Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси“

5.4. Осъществяване на съвместни действия на полицията и ромската общност	Брой проведени срещи	Брой/ 2020г.	Община Аксаково, РПУ	0	6	6	през целия период
5.5. Защита правата на ромската жена	Брой проведени информационни кампании	Брой/ 2020г.	Община Аксаково	0	6	6	през целия период
6.1. Съхранение и развитие на традиционните за всеки етнос - култура, творчество и обичаи. Равен достъп до обществения и културен живот на Общината.	Изменение на брой служители в администрацията с повишен капацитет	%/ 2020г.	Община Аксаково	0	40%	40%	през целия период
	Брой читалища с разширена дейност	Брой/ 2018г.	Община Аксаково	0	3	3	през целия период
6.2. Повишаване на осведомеността по отношение на ромите и тяхната култура.	Брой проведени обучения	Брой/ 2020г.	Община Аксаково	0	5	5	през целия период
6.3. Присъствие на малцинствените общности в медиите.	Брой изработени информационни материали	Брой/ 2020г.	Община Аксаково	0	18 000	18 000	през целия период
	Брой обучени представители на печатни и електронни медии	Брой/ 2018г.	Община Аксаково	0	8	8	през целия период

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001
„Партньорство за равни възможности”
 Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
 Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник "Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект „Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси“

5. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ДО 2020 ГОДИНА.

Приоритет 1.Повишаване на образователното ниво на представителите на етническите малцинства, гаранция за успешна и устойчива интеграция					
РЕФ. №	ДЕЙНОСТ	ОТГОВОРНА ОРГАНИЗАЦИЯ	ВРЕМЕНИ ПЕРИОД	ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ	ИНДИКАТИВНА СТОЙНОСТ (ЛВ)
Специфична цел 1.1. Повишаване на обхвата на децата от етническите малцинства в предучилищното и началното образование					1 800 000
Д.1.1	Извършване на основни ремонти, разширение и облагородяване на ОДЗ, ЦДГ	Община Аксаково	2015 – 2020 г.	ОбБж, ДБж	
Д.1.2	Разработване и прилагане на програма за насърчаване на отговорно родителско отношение към образователната интеграция и отработване на конкретни умения и отношения	Община Аксаково	2015-2018 г.	ЕФ	
Д.1.3.	Създаване и внедряване на програма за подготовка на деца в ранна детска възраст (3-6 години) за бъдещо пълноценно включване в образователния процес чрез допълнителни занимания с децата	Община Аксаково	2015-2018 г.	ЕФ	
Д.1.4	Създаване на програма и провеждане на обучителни модули в ОДЗ и ЦДГ по превенция на насилието	Община Аксаково	2015-2018 г.	ЕФ	
Д.1.5	Организиране на кампании за повишаване на осведомеността на родителите от етнически малцинства относно ползите от предучилищното образование	Община Аксаково, НПО	2015-2020г.	ЕФ	
Д.1.6	Ангажиране на родители на деца и ученици от етническите малцинствени групи в училищни настоятелства и/или обществени съвети	Община Аксаково	2015 - 2020г.		

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник "Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект „Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси“

Д.1.7	Разкриване на училищни центрове за деца със затруднения в усвояването на учебния материал от семейства на малограмотни родители, които не могат да им помагат	Община Аксаково	2015 - 2020г.	ЕФ	
Специфична цел 1.2.Намаляване до минимум на отпадналите ученици в основната степен на образование					2 140 000
Д.1.8	Изграждане на допълнителни корпуси към СОУ в селища, населени основно деца от етническите малцинства, вкл. закрити спортни зали		2015 - 2018г.	ОББЖ, ПРСР	
Д.1.9	Разработване на програма за образователна интеграция на деца от етнически малцинства	Община Аксаково	2015 - 2016 г.	ОББЖ, ОПРЧР	
Д.1.10	Организиране на кампании за повишаване на осведомеността на родителите от етнически малцинства относно ползите от основното образование за намаляване на отпадането на децата в училищата	Община Аксаково, НПО	2015 - 2020г.	ЕФ	
Д.1.12	Разкриване на училищни центрове за деца със затруднения в усвояването на учебния материал от семейства на малограмотни родители, които не могат да им помагат	Община Аксаково, училища, НПО	2015 - 2020г.	ЕФ	
Д.1.13	Ангажиране на родители на деца и ученици от етническите малцинствени групи в училищни настоятелства или обществени съвети	Община Аксаково, училища, НПО	2015 - 2020г.	ЕФ	
Д.1.14	Стимулиране включването на ученици от уязвими етнически малцинства в ученически парламенти и клубове по интереси за СИП	Община Аксаково, училища, НПО	2015 - 2020г.	ЕФ	
Д.1.15	Разкриване на училищни центрове за деца от етническите малцинства, изключени от училищата с цел ежедневно организиране на свободното им време	Община Аксаково, НПО	2015 - 2020г.	ЕФ	

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник "Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект „Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси“

Д.1.16	Реинтегриране на отпадналите ученици чрез предоставяне на възможности за самостоятелно, вечерно обучение и алтернативни форми на извънкласни форми на обучение	Община Аксаково, училища, НПО	2015 - 2020г.	ЕФ	
Специфична цел 1.3 Обучение и оgramотвяване на неграмотни и малограмотни представители на етническите малцинства с цел интегрирането им на пазара на труда					500 000
Д.1.17	Предоставяне на условия и услуги за увеличаване на квалификацията и достъпа до заетост на ромите	Община Аксаково	2015 - 2020г.	ОбБж, ОПРЧР	
Д.1.18	Оgramотвяване на възрастни роми	Община Аксаково, Агенция по заетостта, НПО, частен сектор	2015 - 2020г.	ЕФ, частно финансиране	
Специфична цел 1.4. Подобряване на квалификацията на педагогическите специалисти за взаимодействие в мултиетническа образователна среда					150 000
Д.1.19	Повишаване квалификацията на учители, директори и други педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда за превенция за отпадане на деца от училище	Община Аксаково, училища, НПО	2015 - 2020г.	ОПРЧР, ЕФ	
Д.1.20	Повишаване на капацитета на училищните екипи за разработване и изпълнение на проектни предложения	Община Аксаково, училища, НПО	2015 - 2020г.	ОПРЧР, ЕФ	
Д.1.21	Повишаване на капацитета на училищните екипи за прилагане на добри практики на НПО за провеждане на извънучилищни и извънкласни дейности за обхващане и стимулиране на деца от етническите малцинства за образователна интеграция	Община Аксаково, училища, НПО	2015 - 2020г.	ОПРЧР, ЕФ	
Д.1.22	Включване на допълнителен компонент „интеграция на ученици от етническите малцинства” към делегираните училищни бюджети	Община Аксаково	2015 - 2020г.	ОбБж	

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001
„Партньорство за равни възможности”
 Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
 Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник "Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект „Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси“

Специфична цел 1.5. Увеличаване на процента на роми със средно и висше образование и тяхната успешна реализация на трудовия пазар.					80 000
Д.1.23	Предоставяне на възможности за практики за ученици и студенти от уязвими етнически малцинства в реална работна среда (стажове)	Община Аксаково, НПО, частен сектор	2015 - 2020г.	ЕФ, ОПРЧР, частно финансиране	
Д.1.24	Осигуряване на общински стипендии за изявени ученици и студенти от уязвимите етнически групи и достъп до общежития	община Аксаково	2015 - 2020г.		
Д.1.25	Разработване и внедряване на програма за училищна медиация	Община Аксаково, училища, НПО	2015 - 2018г.		
Приоритет 2. Достъп до здравеопазване и социална интеграция на уязвимите групи от етническите малцинства					
РЕФ. №	ДЕЙНОСТ	ОТГОВОРНА ОРГАНИЗАЦИЯ	ВРЕМЕВИ ПЕРИОД	ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ	ИНДИКАТИВНА СТОЙНОСТ (ЛВ)
Специфична цел 2.1. Осигуряване на условия за адекватна и равнопоставена медицинска помощ и здравна профилактика на представителите на всички етноси в община Аксаково					50 000
Д.2.1	Осъществяване на профилактични прегледи, имунизации и диагностика с мобилни кабинети в населени места с компактно население от етническите малцинства	Община Аксаково, РЗОК	2015 - 2020 г.	ЕФ, НФ	
Д.2.2	Организиране на разяснителни кампании пред родители относно важността за регистриране на деца при личен лекар	Община Аксаково, НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ, НФ	
Специфична цел 2.2. Увеличаване на процента на здравно осигурените лица сред уязвимите етнически групи.					50 000
Д.2.3	Повишаване на информираността на лицата в неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства относно правата и задълженията на пациентите и видовете медицински услуги	НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ	

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник "Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект „Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси“

Специфична цел 2.3. Повишаване на здравните знания и информираността на представителите на етническите малцинства. Обучение на здравни специалисти за работа в мултиетническа среда					70 000
Д.2.4	Повишаване на здравната култура чрез провеждане на разяснителни кампании	НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Д.2.5	Назначаване и утвърждаване на здравен медиатор като координираща фигура между здравните институции и лицата от етническите групи	Община Аксаково,	2015 - 2015 г.	ОбБж, ЕФ	
Д.2.6	Осъществяване и разширяване на сътрудничеството на личните лекари със здравните медиатори	Община Аксаково, РЗОК	2015 - 2020 г.	ОбБж, ЕФ	
Специфична цел 2.4. Подобряване грижите за бременните жени, новородените и децата в предучилищна и училищна възраст					50 000
Д.2.7	Организиране на консултативни кабинети в населени места с предимно ромско население по въпросите на сексуалното и репродуктивното здраве, семейно планиране, начините на предпазване от сексуално предавани инфекции	Община Аксаково, НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Приоритет 3. Жилищни условия и благоустрояване на териториите, компактно населени с етнически малцинства					
РЕФ. №	ДЕЙНОСТ	ОТГОВОРНА ОРГАНИЗАЦИЯ	ВРЕМЕВИ ПЕРИОД	ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ	ИНДИКАТИВНА СТОЙНОСТ (ЛВ)
Специфична цел 3.1. Подобряване на техническата инфраструктура на селата, кварталите и махалите, обитавани от компактно население на етническите малцинства					13 400 000
Д.3.1	Изработване подробни устройствени планове за урбанизирани територии - селищни образувания			ОбБж, ПРСР	
Д.3.2	Подобряване на водоснабдителната и канализационната мрежа на градове и села, обитавани от компактно население на етнически малцинства			ОПОС, ПРСР	

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001
„Партньорство за равни възможности”
 Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
 Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник "Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект „Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси“

Д.3.3	Рехабилитация на уличната мрежа в гр. Игнатиево, с. Слънчево и с. Кичево			ОББж, ПРСР	
Д.3.4	Изграждане и поддържане на сгради за обществено ползване - читалища, библиотеки			ОББж, ПРСР	
Д.3.5	Изграждане на обекти на социалната инфраструктура			ОББж, ПРСР	
Д.3.6	Преоборудване на отоплителните инсталации за работа с газ на обществените сгради в гр. Игнатиево			ОББж, ПРСР	
Д.3.7	Обновяване на централната част (площад) , създаване на зона за отдих и изграждане на детска площадка в селища с компактно ромско население			ОББж, ПРСР	
Д.3.8	Корекция и удълбочаване на дере гр. Игнатиево			ОПОС, ПРСР	
Специфична цел 3.2. Подобряване на жилищните условия на социално слаби ромски и други уязвими семейства.					200 000
Д.3.9	Изработване на методика с критерии за оценка за подбор на нуждаещите се лица от социални жилища	община Аксаково, НПО	2015 - 2017г.	ЕФ	
Д.3.10	Стимулиране участието на лицата от етническите малцинства за подобряване на жилищните условия, поддържане и хигиенизиране	НПО	2015 - 2020г.	ЕФ	
Д.3.11	Продължаване на процеса за изработване на кадастрални карти и кадастрални регистри, които да обхващат зони, населени компактно с представители на етническите малцинства			НФ	
Специфична цел 3.3. Изграждане и рехабилитация на социални жилища.					100 000
Д.3.12	Изработване на методика с критерии за оценка за подбор на нуждаещите се лица от социални жилища	община Аксаково, НПО	2015 - 2017г.	ЕФ	

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник "Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект „Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси“

Д.3.13	Привличане на НПО и изявени лица от общността за изграждане на поведенчески модели за формиране на отношение на отговорен и добър стопанин при предоставяне на право на ползване на недвижим имот	НПО	2015 - 2018г.	ЕФ	
Приоритет 4. Повишаване на заетостта и равнопоставеното участие на пазара на труда на представителите на етническите групи					
РЕФ. №	ДЕЙНОСТ	ОТГОВОРНА ОРГАНИЗАЦИЯ	ВРЕМЕННИ ПЕРИОД	ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ	ИНДИКАТИВНА СТОЙНОСТ (ЛВ)
Специфична цел 4.1. Обучение и повишаване на квалификацията на безработни и ниско платени лица, представители на етническите малцинства					350 000
Д.4.1	Организиране на професионални обучителни курсове за безработни лица, представители на етническите малцинства, включително по традиционни занаяти	ДБТ, НПО, частен сектор	2015 - 2020г.	ЕФ, НФ, ОПРЧР, частен сектор	
Д.4.2	Организиране на квалификационни курсове за безработни с по-високо образование по компютърна грамотност, предприемачество, изготвяне на бизнес проекти, започване и стартиране на собствен бизнес, социални дейности и др.	ДБТ, Община Аксаково, частен сектор	2015 - 2020г.	ЕФ, НФ, ОПРЧР, частен сектор	
Д.4.3	Осигуряване на възможност за заетост, в т.ч. чиракуване и стажуване след преминалите обучителни курсове	Община Аксаково, частен сектор	2015 - 2020г.	ЕФ, ОПРЧР, частен сектор	
Специфична цел 4.2. Мотивиране на неактивни и обезкуражени лица от етнически малцинства					100 000
Д.4.4	Насърчаване на заетостта чрез включване на безработните лица от етнически малцинства в програми и мерки финансирани по Закона за насърчаване на заетостта и оперативните програми	ДБТ, НПО, частен сектор	2015 - 2020г.	НФ, ОПРЧР, частен сектор	

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник "Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект „Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси“

Д.4.5	Организиране на срещи, семинари и информационни кампании с цел мотивиране на неактивни и обезкуражени лица от етнически малцинства	НПО, Община Аксаково	2015 - 2020г.	ЕФ	
Д.4.6	Организиране на обучения за служители на бюрата по труда за придобиване на специфични умения за работа с представители на ромското население.	ДБТ	2015 - 2020г.	НФ, ОПАК	
Д.4.7	Назначаване на трудов медиатор с произход от етническите малцинства	Община Аксаково	2015 - 2017г.		
Д.4.8	Организиране на семинари и информационни кампании за стимулиране заетостта на ромите в селското стопанство.	ДБТ, НПО, частен сектор	2015 - 2020г.	ЕФ, НФ, ПРСР, частен сектор	
Специфична цел 4.3. Подобряване достъпа до пазара на труда, повишаване на заетостта и доходите на населението от етническите групи					200 000
Д.4.9	Разкриване на изнесени работни места на бюрото по труда или консултативни приемни	ДБТ	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Д.4.10	Разкриване на центрове за партньорство между служители на бюрото по труда, на общинската администрация, работодатели и представителни организации на етническите малцинства	НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Д.4.11	Включване на лица от етническите групи в национални програми за заетост и мерки	ДБТ	2015 - 2020 г.	НФ, ОПРЧР, частен сектор	
Д.4.12	Организиране и провеждане на информационни дни на «Отворените врати» за запознаване с възможности за кандидатстване по проекти за собствен бизнес	Община Аксаково	2016 - 2020 г.	ЕФ	
Приоритет 5. Върховенство на закона и недискриминация					
РЕФ. №	ДЕЙНОСТ	ОТГОВОРНА ОРГАНИЗАЦИЯ	ВРЕМЕВИ ПЕРИОД	ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ	ИНДИКАТИВНА СТОЙНОСТ (ЛВ)

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник "Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект „Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси“

Специфична цел 5.1. Борба с дискриминацията, повишаване на осведомеността относно основните човешки права и правната култура на етническите малцинства					70 000
Д.5.1	Обучения на полицейските служители за ефективна дейност в мултиетническа среда	РПУ	2015 - 2017 г.	ЕФ, НФ	
Д.5.2	Провеждане на информационни кампании за повишаване на осведомеността относно права и правната култура на етническите малцинства	Община Аксаково, НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Д.5.3	Провеждане на информационни кампании за борба с нетолерантността и стереотипите към етническите малцинства	Община Аксаково, НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Специфична цел 5.2. Осигуряване на условия за участие на етническите малцинства в процеса на вземане на решения при разработването и прилагането на местни интеграционни политики					10 000
Д.5.4	Стимулиране участието на структурите на гражданското общество, ангажирани с проблемите на ромското включване, в процеса на формиране, прилагане и мониторинг на интеграционните политики.	НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Специфична цел 5.3. Подобряване на ефективността на работа на полицейски служители в мултиетническа среда					25 000
Д.5.5	Предприемане на превантивни действия срещу разпространението на наркотиците в ромските квартали и квартали със смесено население	Община Аксаково, РПУ, НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ, НФ	
Д.5.6.	Провеждане на подготвителни курсове за ромски младежи, желаещи да започнат работа в полицията: по български език, физическа подготовка и психологическа пригодност.	Община Аксаково	2015 - 2020 г.	ЕФ, НФ	

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001
„Партньорство за равни възможности”
 Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
 Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник "Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект „Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси“

Д.5.7	Провеждане на семинари за повишаване на ефективността на работата на служителите в правоохранителните органи в мултиетническа среда при спазване стандартите по правата на човека.	Община Аксаково, РПУ, НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ, НФ	
Специфична цел 5.4. Осъществяване на съвместни действия на полицията и ромската общност					25 000
Д.5.8	Провеждане на семинари, срещи в училищата за повишаване на осведомеността по въпросите за агресията сред подрастващите, тютюнопушенето, употреба на алкохол, домашното насилие и др.	НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Специфична цел 5.5. Защита правата на ромската жена					25 000
Д.5.9	Деятности срещу нарушаване правата на ромските жени в следствие на традиционни ромски практики за съжителство на съпругески начала с непълнолетни и зклучпотребя с родителската власт	Община Аксаково, НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Д.5.10	Превенция по наболелите проблеми на ромската жена – ранните бракове и ранната раждаемост, изоставянето на децата в домовете за отглеждане, проституция и др	Община Аксаково, НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Приоритет 6. Култура и меди.					
РЕФ. №	ДЕЙНОСТ	ОТГОВОРНА ОРГАНИЗАЦИЯ	ВРЕМЕВИ ПЕРИОД	ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ	ИНДИКАТИВНА СТОЙНОСТ(ЛВ)
Специфична цел 6.1. Съхранение и развитие на традиционните за всеки етнос - култура, творчество и обичаи. Равен достъп до обществения и културен живот на Общината.					60 000
Д.6.1	Повишаване на капацитета на служителите на читалища за запазване, развитие и разпространяване на ромската култура	Община Аксаково, НПО	2015 - 2017г	ЕФ	
Д.6.2	Подкрепа за разширяване на дейността на читалищата в райони със смесено етническо население	Община Аксаково, НПО	2015 - 2020г	ЕФ	

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник "Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект „Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси“

Д.6.3	Включване на мероприятия за отбелязване на специфични за етническите малцинства празници и традиционни чествания в културния календар на Община Аксаково	Община Аксаково	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Д.6.4	Осигуряване на подкрепа на индивидуалното и групово участие на творци и изпълнители от етническите малцинства в национални конкурси и фестивали	Община Аксаково, НПО	2015 - 2020 г.	★ ЕФ	
Специфична цел 6.2. Повишаване на осведомеността по отношение на ромите и тяхната култура.					30 000
Д.6.5	Организиране на обучения на служителите в администрацията за повишаване на капацитета им по отношение на културните ценности и обичаи на различните етнически малцинства	Община Аксаково	2015 - 2020 г.	★ ОПАК	
Специфична цел 6.3. Присъствие на малцинствените общности в медиите.					18 000
Д.6.6	Разработване и разпространение на информационни материали, представящи културата и традициите на етническите малцинства	Община Аксаково	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Д.6.7	Обучения на представители на печатни и електронни медии за преодоляване на съществуващите стереотипни представи и негативни нагласи	Община Аксаково	2015 - 2020 г.	ЕФ	

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

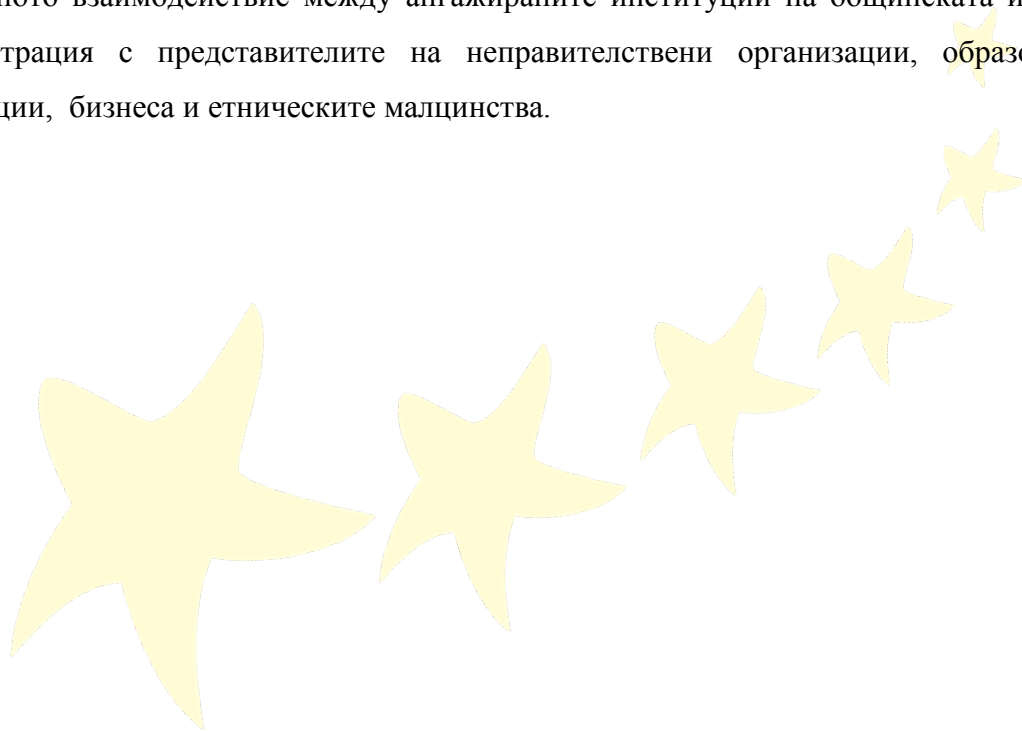
Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник
„Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи“ по проект
„Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна
програма „Развитие на човешките ресурси“*

ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

Разработената „Общинската стратегия за социално включване на етническите малцинства“ за периода 2014 – 2020 г. на община Аксаково е основополагащ документ за решаване на проблемите на етническите малцинства

Изпълнението на Стратегията е тест за развитието на гражданското общество. Постигането на резултатите зависят от доброто управление, адекватния мониторинг и ефективното взаимодействие между ангажираните институции на общинската и държавна администрация с представителите на неправителствени организации, образователните институции, бизнеса и етническите малцинства.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник
"Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект
„Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна
програма "Развитие на човешките ресурси“*

ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ.

1. Административен мониторингов доклад за 2013 г. за изпълнение на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите 2012 – 2020 г.
2. Актуализирана "Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства", март 2010 г..
3. Актуализирана национална стратегия за демографското развитие на населението в Република България 2012-2030 г..
4. Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“ на Министерството на регионалното развитие и благоустройството.
5. Граждански доклад за изпълнението на Националната стратегия за интеграция на ромите и Плана за изпълнение на Десетилетие на ромското включване в България през 2012 г..
6. Доклад относно публичните политики за интеграция на ромите в България и основните проблеми на социално-икономическото включване на ромската общност, юни 2012 г..
7. Доклад за изпълнението на Рамката на ЕС за национални стратегии за интеграция на ромите, 4 април 2014 г.
8. Закон за защита срещу дискриминацията.
9. Здравна стратегия за лица в неравностойно положение, принадлежащи към етническите малцинства, 08.09.2005 г.
10. Международна конференция на община Аксаково "Социално включване на уязвимите етнически групи - приоритетна задача на местните власти", 16-18 октомври 2014 г., гр. Варна.
11. Мониторингов доклад за 2010 г. за изпълнението на Националния план за действие по инициативата „Десетилетие на ромското включване 2005 – 2015 г., 13 април 2011 г..
12. Национален план за действие по инициативата „Десетилетие на ромското включване 2005 – 2015 г., 14.04.2005 г..
13. Национален статистически институт (НСИ).
14. Национална програма за подобряване на жилищните условия на ромите в Република България за периода 2005 – 2015 г..

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник
"Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект
„Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна
програма "Развитие на човешките ресурси“

15. Национална стратегия за младежта 2010-2020 г., 06.10.2010 г..
16. Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите 2012-2020 г.
17. Общински план за развитие на община Аксаково 2014-2020 г..
18. Отчетни доклади за осъществените дейности от служителите „социални медиатори”, назначени по Проект „Партньорство за равни възможности” BG051PO001-7.0.07-0049-C0001 към Община Аксаково, за периода 01.09.2014 г. – 31.12.2014 г..
19. План за действие за изпълнение на националната стратегия на Република България за интеграция на ромите 2012 - 2020 г. и "Десетилетие на ромското включване 2005-2015 г..
20. План за действие за периода 2011 - 2015 г. към "Здравна стратегия за лица в неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства" 2005-2015 г..
21. План за действие на община Аксаково в изпълнение на областната стратегия за интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация 2013 – 2014 г..
22. План за изпълнение на Националната стратегия за младежта 2010-2020 за 2014 г..
23. План за младежта на Община Аксаково за 2014 г..
24. Правила за мониторинг, контрол и оценка изпълнението на стратегически документи и политики в община Аксаково, май 2014 г..
25. Програма за дейността на Центъра за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства за периода 2013-2015 г. , 11.01.2013 г..
26. Проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково, проект BG051PO001-7.0.07-0049-C0001, Май 2014г..
27. Рамкова конвенция за защита на националните малцинства, 01.09.1999 г..
28. Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество 2010-2020 г., 12.05.2010 г..
29. Сайт на „Десетилетие на ромското включване 2005 – 2015 г. - www.romadecade.org.
30. Сайт на Националния съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси към Министерския съвет - www.nccedi.government.bg.
31. Сайт на община Аксаково - www.aksakovo.net .
32. Сайт на Център за междуетнически диалог и толерантност "Амалипе" - www.amalipe.com.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-7.0.07-0049-C0001

„Партньорство за равни възможности“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

*„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ и Наръчник
"Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи" по проект
„Партньорство за равни възможности“, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001“; по схема за
предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2“, по Оперативна
програма "Развитие на човешките ресурси“*

33. Секторни стратегии за развитие, покриващи частично или изцяло периода 2014-2020 г. (в сферата на пазара на труда, здравеопазване, образование, култура, социални дейности, жилищен сектор и др.).
34. Становище на Европейския икономически и социален комитет относно "Засилване на социалната самостоятелност и интеграция на ромите в Европа" 15.01.2013 г.
35. Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства, 11.06.2004 г..
36. Стратегия за развитие на социалните услуги в община Аксаково за периода 2007-2013 г..
37. Стратегия на област Варна за интегриране на Ромите 2012 – 2020 г.
38. Съвместен меморандум по социално включване между Европейската комисия и България, 03.02.2005 г..

